

Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann
Tuarascáil Bhliantúil 2011

CLÁR ÁBHAR

Athbhreithniú ar an mBliain

- 02 Ráiteas an Chathaoirligh
- 04 Ráiteas an Phríomhfheidhmeannaigh
- 06 Athbhreithniú Rialála
- 14 Bainistíu Teagmhas
- 18 Eolaíocht
- 22 Cumarsáid
- 30 Bainistíocht Chorparáideach

Ár Rialachas

- 34 Gníomhaireachtaí Oifigiúla
- 35 Struchtúr Bainistíochta
- 36 Comhaltaí an Bhoird
- 38 Comhaltaí an Choiste Eolaíoch agus na bhFocchoistí
- 40 Comhaltaí an Fhóraim Tionscail
- 42 Ráiteas faoi Leasanna Chomhaltaí an Bhoird agus an Phríomhfheidhmeannaigh
- 43 Ráiteas faoi Leasanna Chomhaltaí an Choiste Eolaíoch

Ráitis Airgeadais

- 44 Ráitis Airgeadais

Don Aire Sláinte agus Leanaí

Tá áthas ar an mBord a dhara thuarascáil bhliantúil déag agus cuntais a chur faoi bhráid an Aire don tréimhse dhá mhí dhéag dar críoch 31 Nollaig 2011, de réir Alt 25 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998.

An tUasal Eamonn Ryan
Cathaoirleach

An tOllamh Alan Reilly
Príomhfeidhmeannach

Meitheamh 2012

Is é ár misean sláinte agus leas daoine a chosaint trí dheimhin a dhéanamh de go sásáíonn an bia a itear, a dháltear, a chuirtear ar an margadh nó a tháirgtear sa Stát na caighdeáin is airde maidir le sláinteachas agus sábháilteacht bhia, go mbeidh fáil réasúnta éasca air agus a chinntíú go gcloíonn an bia le ceanglais dlíthiúla, nó mar is cuí, le coid dea-chleachtais aitheanta.

ATHBHREITHNIÚ
RIALÁLA

LCH 06

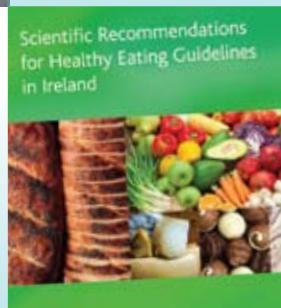

EOLAÍOCHT

LCH 18

BAINISTIÚ
TEAGMHAS

LCH 14

BAINISTÓCHT
CHORPARÁIDEACH

LCH 30

CUMARSÁID

LCH 22

RÁITEAS AN CHATHAOIRLIGH

An tUasal Eamonn Ryan
Cathaoirleach

Ní raibh an obair a dhéanann Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann mar an ghníomhaireacht náisiúnta um rialú bia riamh chomh tábhachtach is atá sa lá atá inniu ann. Tá ról sainiúil aige ionas go dtabharfar túis áite do leas tomhaltóirí, agus ionas go gcoinneofar muinín tomhaltóirí i sábháilteachta an bhia a tháirgtear agus a chuirtear ar an margadh in Éirinn. Is é príomhsprioc an Údaráis sláinte daoine a chosaint maidir le bia. Ag an am céanna, aithnímid an tábhacht atá leis na hearnálacha agrai-bhia agus fáilteachais do gheilleagar na hÉireann agus an gá atá ann maoirseacht iontaofa agus neamhspleách a dhéanamh ar an slabhra bia.

D'oibrigh an tÚdarás le linn 2011, chun scoth na heolaíochta a chinntíú agus é sin a dhéanamh i spiorad neamhspleáchais, oscailteachta agus tréadhearcachta. Leis sin fuaireamar deis comhairle mhaith eolaíoch agus measúnuithe riosca a chur ar fáil ar a bhfuil cinntí maidir le beartas sábhálteachta bia agus bainistíocha riosca bunaithe. Mar chomhlacht poiblí, bímid cúramach ag cinntíú go gcuirimid ár gcuid oibre, ár gcuid tuairimí, agus ár gcuid gníomhartha in iúl agus go mínímid iad, agus go gcoinnímid ár gcuid páirtithe leasmhara ar an eolas i gcónaí. Bhí sé mar thosaíocht ag an mBord rialachas corporáideach a neartú laistigh den Údarás agus tá áthas orm a rá gur forbraíodh Creat Rialachais Chorparáidigh an Údarás, lena gcinntítear go gcomhlíonfar go hiomlán treoirílnte an Rialtais maidir le bainistiú comhlacthaí Stáit.

D'fhorbair an tÚdarás ráiteas straitéise freisin a fhoilseofar in 2012, ina leagtar amach go soiléir an misean atá aige, a chuid luachanna agus físeanna, agus cuireadh iad seo in iúl don fhoireann ar fad agus beidh siad mar thaca ag gach a ndéanfaimid sa todhchaí. Is iad seo a leanas tosaíochtaí straitéiseacha an Údarás sna blianta amach romhainn: dlí faoi bhia a fhorfheidhmiú; úsáid a bhaint as an gcomhairle eolaíoch is fearr a bheidh mar thaca faoi gach cinneadh a dhéanfar faoi shábhálteachta bhia; ag obair i gcompháirtíocht le gach páirtí leasmhar chun caighdeán a choinneáil agus a fheabhsú agus; ag cinntíú go bhfuil an tÚdarás sofrehreaghach, comhréireach agus solúbtha, chomh maith le bheith éifeachtúil agus éifeachtach. Maidir le gach tosaíocht straitéiseach, d'aithníomar freisin príomhchuspóirí agus na torthaí a bhfuilimí ag súil leo. Beidh siad sin ansin mar thaca ag ár bpleannana oibre bliantúla a ndéanfar athbhreithniú rialta orthu, le cinntíú go soláthraímid seirbhís a bheidh ábhartha do na riachtanaí a bheidh ag tomholtóirí, ag earnáil an bhia, ag an Rialtas, ag na gníomhaireachtaí oifigiúla, agus ag an am céanna ag comhlíonadh ár gcuid oibleagáidí mar bhall den Chomhphobal Eorpach.

Mar gheall ar thiomantas na foirne sna comhlacthaí Stáit lena n-oibrímid trí shocruithe conartha seirbhíse, leanaimid ag forbairt seirbhíse cigireachta sábhálteachta bia atá láidir, comhordaithe agus comhtháite. Ar an iomlán déanann beagnach 2,000 fhoireann saineolaithe agus speisialtóirí maoirseacht ar os cionn 50,000 oibríocht ghnó bia lena chinntíú go gcomhlíontar reachtaíocht bia. Táimid fíorbhúioch de na baill foirne go léir sna gníomhaireachtaí oifigiúla as a ngairmiúlacht agus as a dtiomantas, agus as a gcumas déileáil leis na himpleachtaí a bhíonn ag cursaí reachtaíochta atá ag athrú i gcónaí agus é sin a dhéanamh le líon foirne níos lú.

Thar ceann an Bhoird, ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an Aire Sláinte, an Dr James Reilly T.D. agus le foireann na Roinne Sláinte a thug tacáocht don Údarás ina chuid iarrachtaí agus gníomhartha le linn 2011. Molaim mo chomhghleacaithe ar an mBord as a dtiomantas agus go háirithe as a ndearna siad le tacú le treo straitéiseach a thabhairt don Údarás.

Glacann beagnach céad saineolaí eolaíoch neamhspleách páirt inár bpainéal comhairleach eolaíoch agus is mó an chabhair iad chun na tuairimí agus an cur chuige is fearr a chur ar fáil bunaithe ar an eolaíocht; ní mó dúinn ár mbuíochas a ghabháil leo as ucht a gcuid ama agus a saineolais a thabhairt dúinn dá ndeoin féin. Tháinig deireadh ag tú 2011 le téarma oifige an dara Comhairle Chomhairleach um Shábhálteachta Bhia. Gabhaim buíochas le comhaltaí na Comhairle sin, faoi cheannaireacht ábalta an Uasail Veronica Campbell. Thug an Bord cúram dóibh agus thug siad go bríomhar faoin gcúram sin, ag cur cruinnithe poiblí ar siúl, ag tabhairt deise dúinn labhairt faoi raon leathan topaicí, agus treoir luachmhar á tabhairt dúinn maidir leis an gclár oibre sábhálteachta bia i gcoitinne.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil freisin lenár bPríomhfeidhmeannach, An tOllamh Alan Reilly as an bhfís agus as an gceannaireacht a chuir sé ar fáil don eagraíocht. Tá buíochas móré ag dul freisin d'fhoireann uile an Údarás as a ndíograis, a dtiomantas agus as an obair go léir a rinne siad, go háirithe nuair is gá d'fhoireann níos lú níos mó a dhéanamh.

Credim go bhfuil ról ar leith ag an Údarás mar rialtóir sábhálteachta bia an Stáit. Mar Chathaoirleach ar an mBord, bhí sé mar aidhm agam i gcónaí aird an Údarás a dhíriú ar a chinntíú go mbíonn cosaint iomlán ag tomholtóirí bia na hÉireann sa bhaile agus thar lear agus go mbíonn muinín i gcónaí i sábhálteachta bia a tháirgtear in Éirinn. Chuir an ráiteas straitéis 2012 - 2015 ina luí orm go leanfaidh an tÚdarás ag coinneáil agus ag forbairt córais rialála a mbeidh muinín ag tomholtóirí as, a mbeidh muinín ag earnáil an bhia as agus a gheobhaidh aitheantas sa bhaile agus thar lear mar chóras cothrom agus neamhchlaonta ina chuid gníomhartha.

An tUasal Eamonn Ryan
Cathaoirleach

RÁITEAS AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH

An tOllamh Alan Reilly
Príomhfheidhmeannach

Tarraingíodh aird ar chomh mór is atá bia i gceist ar fud an domhain le linn 2011, nuair a tharla roinnt teagmhas bia ar fud na hEorpa. Bhí amhras faoi shábháilteacht bhia agus bhí tábhacht níos mó ná riamh le ról na ngníomhaireachtaí sábháilteachta bia san Eoraip.

Bhí imní mhór faoi bhia ag túis na bliana a bhain le héillíú dé-ocsaine ar bhia ainmhithe sa Ghearmáin, rud a d'fhág gur tógadh táirgí milseogra de sheilfeanna in ollmhargáí in Éirinn. B'éisgean d'Údarás na Gearmáine freisin déileáil leis an ráig ba mhó riamh de thinneas bia-iompartha san Eoraip a bhain le táirgí úr i rith na bliana. Go tubaisteach, bhásaih os cionn 50 duine agus bhí os cionn 3,000 duine tinn, cuid acu sin go dona tinn nuair a chlis ar a gcuid duán. Is orgánach é

E. coli O104:H4 atá thar a bheith nimhneach agus ba é ba shiocair leis an tinneas agus tuairiscíodh cásanna a bhain leis an ráig i 13 thír. Is beag nár thit an margadh glasraí sailéid san Eoraip as a chéile ar fad le linn an tsamhraidh, toisc gur cheap údarás na Gearmáine gur ghlásraí ba shiocair leis an ráig ach bhí dul amú orthu faoi sin. Nuair a buaileadh daoine tinn tarraingíodh aird ar easnaimh thromchúiseacha a bhain leis an gcomhordú a rinneadh ar an imscrúdú ar ráigeanna de thinnis bia-iompartha ar fud an AE agus tugadh laigí faoi deara ó thaobh rioscaí a chur in iúl ar leibhéal na hEorpa. Chuige sin, tá gníomhaireachtaí um rialú sábháilteachta bia ar fud na hEorpa ag obair le a chéile lena chinntí nach mbeidh na heasnaimh sin ann arís.

Bhí bliain ghnóthach ag an Údarás in 2011, mar phointe teagmhála náisiúnta an Chórais Mear-Rabhaidh Eorpaigh um Bia don Duine agus d'Ainmhithe de chuid an Choi misiúin Eorpaigh. Eisíodh 9,124 fógra ar an iomlán leis an gcóras sin ar feadh na bliana agus rinne an tÚdarás measúnú orthu ar fad. D'fhoinn a chinntí go ndéantar bainistíú eifeachtach ar gach rabhadh, cuireann an bhainistíocht shinsearch san Údarás seirbhís dheonach ar glao lasmuigh d'uaireanta oibre ar fáil, ina gcumhdaítear 365 lá den bhliain ar bhonn 24 uair an chloig. Sheol an tÚdarás os cionn 50 fógra chuig an gCóras Mear-Rabhaidh

Eorpach um Bia don Duine agus d'Ainmhithe maidir le hábhar bia agus ábhar teagmhála bia a tháinig as Éirinn nó a dáileadh in Éirinn. Le linn 2011, láimhseáil an tÚdarás freisin 396 teagmhás bia ónar theastaigh measúnuithe riosca, cintí maidir le bainistiú riosca iomchuí, comhordú imscrúduithe, idirchaidreamh le húdarás i dtíortha eile, le hoibreoirí gnótháí bia agus inar láimhseáladh fiosrúchán ó na meáin.

Bhí sé mar thosaíocht ag an Údarás le linn 2011 an cumas freagartha náisiúnta a nearút ó thaobh teagmhás a bhain le bia a bhainistiú. D'oibrigh an tÚdarás le gníomhaireachtaí oifigiúla agus le comhghleacaithe sláinte poiblí chun an Prótagal Náisiúnta Idirgníomhaireachta um Bainistiú Géarchéim Bhia a fhorbairt agus a scaipeadh agus freisin chun Plean Náisiúnta um Rialú Ráigeanna a fhorbairt.

Rinneadh dul chun cinn maith ó thaobh conarthaí seirbhísé a bhainistiú leis na gníomhaireachtaí oifigiúla, áit a bhfuil gach gníomhaireachta oifigiúla soiléirithe, a bhfuil bearnaí nó forluí ar bith i maoirsíú an tslabhra bia íoslaghdaithe agus a raibh an fócas ar a chinntí go mbaintear an úsáid is fearr as acmhainn an Stáit. Ag túis 2011, chuir na gníomhaireachtaí oifigiúla coibhéis lánamseartha d'os cionn 1,100 duine ar leataobh (pearsana cigireachta, saotharlainne, riarrachán agus bainistíochta) chun conarthaí seirbhísé a sheachadadh. Le linn na bliana, pléadh agus comhaontaíodh conarthaí seirbhísé athbhreithníthe le Feidhmeannacht na Seirbhise Sláinte, le Foras na Mara agus leis na húdarásí áitiúla. Chiallaigh socruithe athbhreithníthe leis na húdarásí áitiúla nach ndearna an tÚdarás athbhreithníu ar chonarthaí seirbhísé le Comhairlí Cathrach Bhaile Átha Cliath, Chorcaí agus Phort Láirge. Ina ionad sin, mar bheart eifeachtúlachta, comhaontaíodh socruithe malartacha chun seirbhísí a sholáthar laistigh de na réimsí feidhme sin le húdarásí áitiúla in aice láimhe.

Le linn 2011, tar éis cigireachtaí a dhéanamh ar ghnóthaí bia, eisíodh 371 forfheidhmiúchán, agus ba Orduithe Dúnta 66 díobh, agus taifeadadh deich gcinn d'ionchúsimh. Ba é an líon Orduithe Dúnta a eisíodh an líon ba mhó a taifeadadh in aon bliaín amháin go dtí seo. Tionscnaíodh caingne Ard-Chúirte ar éirigh go maith leo chun Orduithe Dúnta a fhorfheidhmiú i gcoinne dhá áitreabh bia a d'fhan oscailte fiú tar éis na hOrduithe Dúnta a sheirbheáil orthu.

Bhí sé mar thosaíocht ag an Údarás freisin le linn na bliana rialachas corporáideach a nearút. I gcomhar le Bord an Údarás, forbraíodhcreat rialachais chorparáidigh mionsonraithe don Bhord agus d'fhoireann an Údarás. Anuas air sin, cuireadh obair i gcrích chun pleán straitéiseach a fhorbairt a sholáthróidh creat lena chinntí go rachaidh an tÚdarás agus a chuid beartas in oiriúint do thimeallacht dhomhanda ag de shíor ag athrú. Foilseofar é in 2012.

Is tosaíocht é don Údarás oibríú go dlúth le gach páirtí leasmhar agus leanadh den obair le grúpaí a bhaineann le hearnálacha faoi leith, cosúil le táirgeoirí agus miondíoltóirí ceardbhia. Rachadh i gcomhairle i rith na bliana le gnótháí beaga agus meánmhéide agus ba rud tábhachtach a bhí ansin chun measúnú a dhéanamh ar na bacainní a d'fhéadfadh a bheith rompu maidir le reachtaíocht bia a chomhlónadh. Neartaigh an tÚdarás naísc chomhoibritheacha leis an Údarás Eorpach um Shábháilteachta Bhia le linn na bliana trína bhallraíocht ar a Fhóram Comhairleach agus mar Phointe Fócais náisiúnta, trí bheith rannpháirteach i ngrúpaí oibre éagsúla agus trí chórais chomhroinnte sonraí leictreonacha níos fíorr a fhorbairt.

Ag Breathnú ar Aghaidh

Tá an tÚdarás beagnach 12 bliain ar an bhfódanois, agus ní raibh an oiread tábhachtacha riamh cheana ag ról an Údarás mar ghníomhaireachtnéamhspleách, a bhfuil sé de chúram air an tomholtóir a chosaint, tionscal an bhia a rialú agus caighdeán sábháilteachta bia a fhorfheidhmiú. Oibreoidh an tÚdarás go dlúth leis an Roinn Sláinte agus leis an Roinn Talmhaiochta, Bia agus Mara chun saindualgas an Údarás a shíneadh d'fhoinn reacthaíocht maidir le bia ainmhithe a fhorfheidhmiú. Leanfaidh an tÚdarás ag cur seirbhísé ar fáil ag teacht lenár dtosáochtá straitéisearcha mar atá le feiceáil inár ráiteas straitéisé ina leagtar amach treochlárt suntasach don eagraíocht do na ceithre bliana seo amach romhainn.

Mar chuid lárnach de mhisean an Údarás beidh an obair mhór a dhéanfaidh sé lena Choiste Eolaíoch agus leis an Údarás Eorpach um Shábháilteachta Bhia. Leanfar leis sin ag soláthair an bhoinn eolaíoch a bheidh mar thaca ag beartas náisiúnta sábháilteachta bia. Ní fhéadfar na cuspóirí maidir le hardchaighdeán sábháilteachta bia a bhaint amach le forfheidhmiú amháin; teastaíonn obair fhoreathan leis an earnáil agrai-bhia d'fhoinn tiomantas a lorg maidir le sábháilteachta bia agus beatha. Tá sé mar rún ag an Údarás an Chomhairle Chomhairleach um Shábháilteachta Bhia a athbhunú go luath in 2012, d'fhoinn fóram leathan de pháirtithe leasmhara comhairleacha a chur ar bun.

Agus muid ag breathnú chun cinn, cuireann sé iontas orm chomh mór is atá an saol athraithe, ach ag an am céanna tá rudaí eile fós mar a chéile ó cuireadh an tÚdarás ar bun an chéad lá riamh. Tagann athrú seasta ar an riosca a bhaineann le nádúr domhanda an tslabhra bia agus tá athrú as cuimse tagtha ar an timpeallacht eacnamaíoch ina n-olbrímid. Tá forbairtí san eolaíocht agus i dteicneolaíocht ag athrú na gcineálacha rioscaí agus na dtuairimí atá ann maidir le rioscaí atá á mbainistiú ag an Údarás. Mar sin féin, níor tháinig aon athrú ar ghairmiúlacht, ar thiomantas ná ar dhúthracht na foirne san Údarás ná na ndaoine a olbríonn sna gníomhaireachtaí oifigiúla atá faoi chonradh seirbhísé aige. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis na daoine sin go léir as ucht a gcuid tacáiochta agus as ucht na hobre crua a rinne siad tráth atá géarchéim eacnamaíoch sa tir.

Is mór agam an tacáiocht a fuair an tÚdarás ónár mbord agus ár gCoiste Eolaíoch, rud a chuidigh leis an mbainistiúcháit straitéisearch fhoriomlán agus chun díriú ar thosaíochtaí. Táim buioch freisin den Aire Sláinte, an Dr James Reilly T.D. agus d'fhoireann a roinne as an tacáiocht leanúnach a thug siad in 2011.

Beidh sé mar dhúshláin mór don Údarás agus do ghníomhaireachtaí Stáit a olbríonn i gcúrsaí rialaithe bia na caighdeán reatha seachadta seirbhísé a choinneáil le fórsa saothair laghdaithe, agus ag obair ag an am céanna laistigh de chreat Chomhaontú na hEarnála Poiblí 2010-2014. Beidh orainn a bheith nuálach má táimid chun ár miséan a sheachadadh maidir le sláinte agus leas daoine a chosaint trína chinntí go gcomhlíonann an bia a itear agus a tháirgtear sa Stát na calgheán sábháilteachta bia is airde agus go mbeidh fainseán chruinn agus fhiúntach ag daoine maidir leis na cineálacha bia a itheann siad.

An tOllamh Alan Reilly
Príomhfhheidhmeannach

ATHBHREITHNIÚ AR AN mBLIAIN

ATHBHREITHNIÚ RIALÁLA

Tá an tÚdarás freagrach as an reachtaíocht bia ar fad in Éirinn a chur i bhfeidhm agus a fhorfheidhmiú. Comhlíonann sé an fheidhm forfheidhmiúcháin seo trí chonarthaí seirbhíse le 33 gníomhaireacht oifigiúil agus cuireann an tAcht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 bonn reachtúil faoin obair sin.

ATHBHREITHNIÚ RIALÁLA

Ba iad seo a leanas na gníomhaireachtaí oifigiúla a bhí ag obair faoin gcomhaontú conartha seirbhíse seo in 2011: Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte; an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara; an tÚdarás um Chosaint lascaigh Mhara; 28 údarás áitiúil; an tÚdarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann; agus Foras na Mara. Is é ról an Údarás chomhordú agus monatóireacht a dhéanamh ar obair na ngníomhaireachtaí oifigiúla sin, trí na conarthaí seirbhíse, a leagann síos leibhéal agus caighdeán comhaontaithe maidir leis an obair a dhéanann na gníomhaireachtaí oifigiúla maidir le sábhálteacht bhia. Maireann na conarthaí seirbhíse sin ar feadh trí bliana ach is féidir athbhreithniú a dhéanamh orthu ar iarratas an Údarás nó na gníomhaireachta i rith an ama sin. Chuir gach gníomhaireacht oifigiúil plean seirbhíse isteach don bhliain agus bhí cruininnithe rialta ar bun le linn 2011 leis an lucht bainistíochta sinsearaí i ngach gníomhaireacht oifigiúil agus leis na bainisteoirí líne atá freagrach as iniúchadh agus analís a dhéanamh.

Le linn 2011, pléadh agus comhaontaíodh conarthaí seirbhíse athbhreithnithe le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, le Foras na Mara agus leis na húdarás áitiúla. Mar bheart éifeachtúlachta, comhaontaíodh socruithe malartacha chun seirbhísí a sholáthar laistigh de Chomhairlí Cathrach Bhaille Átha Cliath, Chorcaí agus Phort Láirge le húdarás áitiúla in aice láimhe. Tá conarthaí seirbhíse i bhfeidhm anois le 28 údarás áitiúil (31 ceann in 2010) agus measfar go dtitfidh an figiúr sin in 2012 arís. Rinneadh idirbheartaíocht maidir le conradh seirbhíse athbhreithnithe le hÚdarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann chun freagracht maidir le forfheidhmiú reachtaíocha ar ábhar teaghmála bia a chur san áireamh sna hearnálacha déantúsaíochta agus dáileacháin. Cuirfear an conradh seirbhíse sin i gcrích go luath in 2012.

Tá Plean Ilbhliantúil Rialaithe Náisiúnta i bhfeidhm in Éirinn, a chlúdaíonn an tréimhse 2007-2011. Cumhdaítear leis rialuithe ar bhia; beatha; leas ainmhithe agus; sláinte ainmhithe agus plandaí, agus is é an tÚdarás agus an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara a d'ullmhais é. In 2011, cuireadh túis leis an obair ar leagan nua den phlean le haghaidh 2012-2016 agus cuirfear faoi bhráid an Choimisiún Eorpaigh é sin in 2012.

28

Tá conarthaí seirbhíse i bhfeidhm anois le 28 údarás áitiúil (31 ceann in 2010) agus measfar go dtitfidh an figiúr sin in 2012 arís.

Iniúchtaí ar Rialuithe Oifigiúla

Déanann an tÚdarás iniúchtaí ar a chuid gníomhaireachtaí oifigiúla d'fhonn éifeachtacht agus oiriúnacht na rialuithe oifigiúla arna ndéanamh ag na cígireachtaí ábhartha a fhíorú. Le linn 2011, rinne an tÚdarás iniúchtaí ar rialuithe oifigiúla le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte ar allmhairíu bianna; ar bhia nach de bhunús ainmhíoch é; agus ar neamhchomhlónadh a leanúint agus a shocrú i gcoinne na gceanglas a bhaineann le dlí faoi bhia a ithníodh le linn cígireachtaí a rinneadh ar rialuithe oifigiúla i gnóthaí bia a bhíonn á maoirsíú aige. Rinneadh iniúchtaí ar rialuithe oifigiúla freisin le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus leis an Údarás um Chosaint lascaigh Mhara in oibríochtaí gnóthaí bia a tháirgeann bia de bhunús ainmhíoch atá réidh le hithe agus a bhíonn le díol agus le dáileadh arís. Rinneadh iniúchtaí ar rialuithe oifigiúla leis an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara in átribh ina dtáirgtear tárgí bainne agus i mbunaíochtaí próiseála (marú) éanlaith (sicín grísce). Rinneadh iniúchadh ar rialuithe oifigiúla freisin le seirbhís tréidliachta an údarás áitiúil ar neamhchomhlónadh i gcoinne dlí faoi bhia a leanúint agus a shocrú, neamhchomhlónadh a ithníodh le linn cígireachtaí a rinneadh ar rialuithe oifigiúla in átribh bhia a bhíonn á maoirsíú aige. Cuireadh túis le tionscadal comhoibritheach le FSS maidir le rialuithe oifigiúla ag átribh ina ndéantar forbhíanna. Ar deireadh, rinneadh iniúchadh dírithe le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte; leis na húdarás áitiúla; leis an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara agus; leis an Údarás um Chosaint lascaigh Mhara maidir le mar a bhí ag éirí le gnóthaí bia rialuithe ailléirgine a chomhlónadh in ionaid déantúsaíochta.

Tríd an Oifig Bia agus Tréidliachta, ní mór don Choimisiún Eorpach iniúchtaí a dhéanamh d'fhonn a chinntí go bhfuil na Ballstáit go léir ag cloí le rialuithe sonracha ar an iomlán. Le linn 2011, thug an Oifig Bia agus Tréidliachta faoi sheacht misean go hÉirinn maidir leis na gnéithe seo a leanas: rialuithe allmhairithe ag lonaid lmscrúdaithe ar an Teorainn ar ainmhithe agus ar bhia de bhunús ainmhíoch; ar ghnéithe feola agus bainne den phacáiste sláinteachais; ar mholisc dhébhlaoscacha agus; ar lotnaidicídí. Rinne an tÚdarás comhordú ar na cuairteanna seo agus chuaigh in éineacht le foireann iniúchóireachta na hOifige Bia agus Tréidliachta le linn na misean seo. Aithníodh aon ghníomhartha ceartaitheacha a bhí riachtanach i ndiaidh gach misean díobh agus cuireadh plean gníomhaíochta faoi bhráid an Choimisiún.

Thug an Oifig Bia agus Tréidliachta faoi mhisin bhreise freisin ar shainaithint leictreonach caorach agus ar an gClár Rialaithe Salmonella; mar sin féin, toisc go mbaineann siad seo leis an réimse sláinte agus leas ainmhithe, réimsí nach bhfuil faoi shainchúram an Údarás, ní raibh ach fíorbheagán baint ag an Údarás leo.

ATHBHREITHNIÚ RIALÁLA

Forfheidhmiúcháin

Tá an tAcht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998, ar cheann de na píosaí reachtaíochta trína dtugtar cumhacht d'oifigigh údaraithe cigireacht a dhéanamh ar ghnóthaí bia maidir le reachtaíocht um shábháilteacht bhaia a chomhlíonadh. Faoin Acht seo, féadfaidh oifigigh údaraithe, i gcúinsí ina bhfuil baol ann do shláinte an phobail, aon cheann díobh seo a leanas a sheirbheáil – Fógra Feabhsúcháin (lena gceanglaitear gur gá obair feabhsúcháin a dhéanamh), Ordú Feabhsúcháin (leisithe ag an gcúirt dúiche toisc nár comhlíonadh Fógra Feabhsúcháin), Ordú Dúnta (lena ndúntar gnó), nó, go hannahamh, Ordú Toirmisc (lena gcuirtear srianta nár cosc ar an mbia a úsáid). Tá cumhactaí breise ag Feidhmeannacht na Seirbhísé Sláinte faoi Rialachán na gComphobal Eorpach (Earráí Bia a Rialú go hOifigiúil), 2010 (I.R. Uimh. 117 de 2010) chun Orduithe Dúnta nó Orduithe Toirmisc a sheirbheáil toisc nach bhfuil reachtaíocha bia á comhlíonadh. Rinne na gníomhaireachtaí oifiguíla bearta forfheidhmiúcháin faoi reachtaíocht eile bia.

Seirbheáladh 371 fógra forfheidhmiúcháin ar ghnóthaí bia in 2011, nuair a fuarthas amach go raibh an reachtaíocht maidir le sábháilteacht bhaia á sárú acu. Sin méadú ar fhigiúirí 2010 (326). Ba Fhógraí Feabhsúcháin a bhí sa chuid is mó (287) de na horduithe forfheidhmiúcháin a seirbheáladh in 2011. Ba Orduithe Dúnta (66), Orduithe Toirmisc (11) agus Orduithe Feabhsúcháin (7) a bhí sa chuid eile.

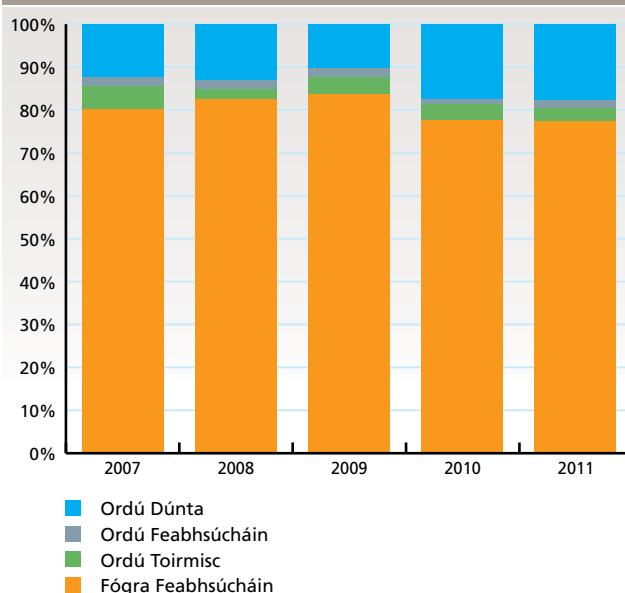
In 2011, ag dul sa treo céanna le blianta roimhe sin, seirbheáladh formhór na nOrduithe Dúnta (83%) ar an earnáil seirbhísí, go háirithe ar ionaid beir leat (17 Ordú Dúnta) arbh ionann iad agus 31% de na gnóthaí bia ar fad a fuair Orduithe Dúnta.

Ó 2007 i leith, seirbheáladh 1,268 Fógra Feabhsúcháin, 228 Ordú Dúnta, 58 Ordú Toirmisc agus 30 Ordú Feabhsúcháin

ar ghnóthaí bia. I gcás gach cineál forfheidhmiúcháin, ar an earnáil seirbhísí (1,137 nó 72%) a seirbheáladh an chuid ba mhó díobh, agus ar an earnáil miondíola (250 nó 16%) a seirbheáladh an dara líon ba mhó díobh. As an 1,137 forfheidhmiúchán a seirbheáladh ar an earnáil seirbhísí, seirbheáladh 579 (51%) ar bhialanna/ceaintíni agus 218 (19%) ar ionaid beir leat.

Le linn 2011, theip ar dhá oibreoir gnóthaí bia, ar sheirbheáil Feidhmeannacht na Seirbhísé Sláinte Orduithe Dúnta orthu faoi I.R. Uimh. 117 de 2010, cloí leis na hOrduithe agus d'fhan siad oscailte i gcaitheamh an ama. Thionscain an tÚdarás caingne Ard-Chúirte agus forfheidhmíodh na hOrduithe.

Forfheidhmiúcháin a Seirbheáladh, 2007-2011

TREORÍ DON TIONSCAL

Mar chuid de Innovation Dublin 2011, chuir Margáí Sráidbhailte na hÉireann roinnt ceardlann lón ar bun chun tacáocht agus comhairle a thabhairt do ghnóthaí beaga a mbeadh spéis acu stalla bia a chur ar bun ag margadh agus freisin chun cabhrú le gnóthaí nua féachaint ar chomh indéantá is a bheadh sé a bheith ag obair san earnáil bhaia lasmuigh. Trí bheith páirteach sna ceardlanna seo bíonn deis ag an Údarás é féin bualach le daoine atá ag smaoineamh ar stalla bia a chur ar bun chun comhairle a thabhairt maidir leis na ceanglaí rialála do ghnóthaí bia, cosúil le gnó nua bia a bhunú; lipéadú bia; oiliúint maidir le sábháilteachta bhaia; reachtaíocht sábháilteachta bia; agus córais bhainistíochta sábháilteachta bia. Sa ghrianghraif, tá an tUasal Vanessa Cooling, Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann in éineacht le cuairteoirí chuig seastán faisnéise an Údaráis.

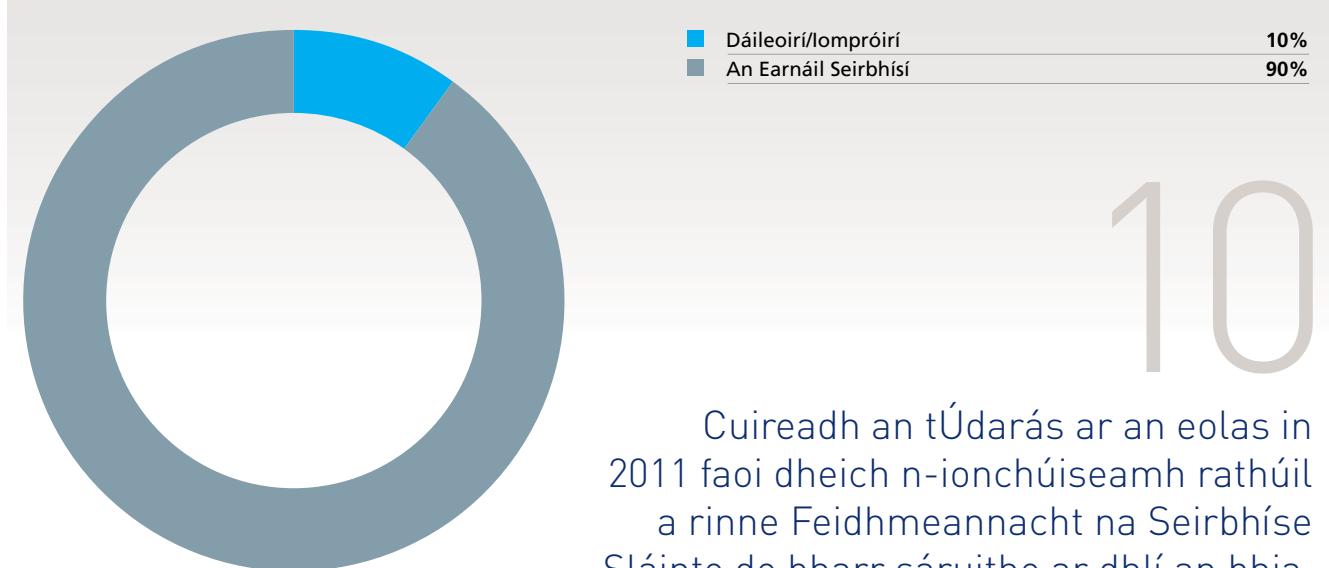
Orduithe Dúnta a Seirbheáladh in 2011

AINM CATALOGÓIRE	AN CINEÁL GNÓ	RIALACHÁN CE (EARRAÍ BIA A RIALÚ GO HOIFIÚIL), 2010 (I.R. UIMH. 117 DE 2010)	AN TACHT UM ÚSBÉ, 1998	IOMLÁN
Dáileoirí/lompróirí	Mórdhíol	1	1	1
Monarórí/Pacálaí	Milseogra ag áireamh báucus	1	1	1
	Gearradh [feoil úr]	1	1	1
	Próiseáil éisc	1	1	1
Miondíoltóirí	Cat. Búistéara II (Feoil amh amháin)	1	1	1
	Ceannaí éisc 1: Amh amháin	1	1	1
	Grósaeireacht	1	1	1
	Cat. Grósaeireachta I (le codanna/bia oscailte)	2	2	2
	Ollmhargadh	2	2	2
An Earnáil Seirbhísí	Lónadóir (Ag díol leis an tomháltóir deiridh)	1	1	1
	Stalla Bia: Lónadóir	2	2	2
	Óstán	1	1	1
	Cat. óstáin I (Oll-lónadóireacht/seirbhís iomlán béile)	1	1	1
	Teach Tábhairne 1: A sholáthraíonn bia	2	4	6
	Teach Tábhairne 2: Nach soláthraíonn bia	1	1	1
	Cat. Bialainne I (lena n-áirítear siopaí caife, ceaintíní, srl)	4	2	6
	Bialann/Ceaintín	5	9	14
	Beir Leat	4	13	17
	Catagóir Beir Leat I (Ullmhú)	1	5	6
Iomlán		19	47	66

Ionchúisimh

Tá eolas faoi ionchúisimh rathúla foilsithe ar láithreán Gréasáin an Údaráis. Cuireadh an tÚdarás ar an eolas in 2011 faoi dheich n-ionchúiseamh rathúil a rinne Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte de bharr sáruithe ar dhlí an bhia. Tá sé seo níos lú ná leath an méid a tionscnaíodh in 2010 (26).

Ionchúisimh de réir Cineál Gnó in 2011 (10 san iomlán)

ATHBHREITHNIÚ RIALÁLA

Monatóireacht

I gcomhar leis na gníomhaireachtaí rialaithe oifigiúla, comhaontaíonn an tÚdarás cláir faireachais agus monatóireachta éagsúla gach bliain ar bhia agus foilsítear tuarascálacha sonracha. Cuirtear sonraí ó na cláir sin isteach chuig an Údarás agus cuirtear ar fáil iad, de réir mar a iarrtar iad, don Choimisiún Eorpach nó don Údarás Eorpach um Shábháilteachta Bhia. Le linn 2011, foilsíodh tuarascálacha maidir leo seo a leanas: comhlónadh le lipéadú faoi ailléirgin bhia; barántúlacht na speiceas éisc a dhíoltar ar leibhéal miondíola; cáilíocht mhicribhitheolaíoch uisce i mbuidéil; agus *Listeria monocytogenes* ar shlisneoirí feola cócarálite. Rinneadh roinnt suirbhéanna eile freisin le linn na bliana, cosúil leis na leibhéal salainn/sóidiam agus potaisiam i dtáirgí aráin, i ngránaigh bricfeasta, i sneaceanna agus i saill inleata; agus an speiceasú arsanaic i dtáirgí éisc.

Ach an oiread le gach suirbhé a dhéantar, mar gheall ar an méid sonraí a bhíonn le bailiú agus le hanailísíú, tarlaíonn sé amanna, nach féidir na tuarascálacha a chur i gcrích agus a fhoilsíú go dtí an bhlíain dar gcionn. Mar gheall air sin, aontaítear protácal sula ndéantar gach suirbhé ina n-áirítear gníomhartha leantacha a bheidh le glacadh ar mhaithe le cosaint an tomháltóra, nuair is gá, i gcás go bhfaightear amach nach bhfuiltear ag comhlónadh ar bhonn dlíthiúil. Dá bharr sin, i roinnt cásanna, cosúil le samplaí d'uisce i mbuidéil, tógadh gníomh nuair ab eol an toradh saotharlainne agus láimhseáladh an cheist mar theagmhas bia lena n-áirítear smachtbhannaí dlí, rinneadh aisghairm ar an táirge agus eisíodh rabhaidh bhia.

Suirbhé ar Lipéadú Ailléirgine Bia

Tugadh faoi shuirbhé ina ndearna saotharlanna an analísí phoiblí 267 tástáil ar 229 sampla bia agus bhaileigh oifigigh sláinte chomhshaoil iad. Ba é aidhm an tsuirbhé cinneadh a dhéanamh maidir leis an leibhéal comhlíonta agus cruinneas an lipéadaithe maidir le piseanna talún, uibheacha nó soighe i mbia. Fuarthas amach sa suirbhé nach raibh ubh agus soighe faoi seach ach i 6% agus 3% den bhia a iompraíonn lipéid réamhchúraim. Toisc nach raibh pis talún ach i gcúig cinn as an 75 sampla ar a raibh rabhadh maidir le piseanna talún agus gur dóigh go raibh 93% de na táirgí sábháilte le hithe ag daoine a raibh ailléirgí acu ar phiseanna talún, léiriódh nach bhféadfaí brath ar an lipéadú réamhchúraim maidir le hailléirgin. Tá flúirse fianaise ann ina léirítear seachas é dul chun leasa tomháltóirí a bhfuil ailléirgí bia acu, má bhaintear an iomarca úsáide as lipéid réamhchúraim go gcuirtear teorainn bhereise eile le haistí bia atá sách teoranta cheana féin, nó níos tromchúisí fós, go ndéantar daoine a dhí-íogru chomh mór is go dtógaann siad tuilleadh rioscaí le bia.

As an 106 sampla nach raibh aon lipéad ailléirgin ag dul leo, aimsíodh piseanna talún in 2% de na samplaí a tástáladh, agus fuarthas uibheacha agus soighe nach raibh dearbhaithe

in 5% de tháirgí. Fuarthas amach go raibh uibheacha agus pis talún nach raibh dearbhaithe i sampla amháin, agus tugtar le fios leis an leibhéal uibheacha a aimsíodh gur úsáideadh é mar chomhábhar seachas a bheith mar ábhar salaithe nach dteastódh aon lipéadú ailléirgine faoi leith uaidh. Tá ailléirgini bia, go mór mór piseanna talún, in ann frithghníomhartha tromchúiseacha a chur faoi deara sa duine agus iad in ann duine a mharú, fiú nuair nach bhfuil ach fíorbheagán lorg den ailléirgin áirithe le brath.

Suirbhé ar Lipéadú Éisc

D'fhoilsigh an tÚdarás torthaí an tsuirbhé lipéadaithe a rinneadh ar iasc agus ar tháirgí éisc, inar léiriódh go raibh 19% de na táirgí a sampláladh lipéadaithe mícheart. As an 111 sampla (100 táirge éisc nach raibh deataithe agus 11 táirge éisc deataithe) a ndearnadh anailís orthu, fuarthas amach go raibh an lipéad contráilte ar 20 acu ar an iomlán mar throsc agus go raibh an lipéad contráilte ar cheann eile mar chadóig dheataithe. Rinneadh an suirbhé náisiúnta i siopaí miondíola, i siopaí éisc, in óstáin, i dtithe tábhairne, i mbialanna agus in ionaid beir leat. Bhí an neamhchomhlónadh ba mhó in ionaid beir leat, áit a raibh an lipéad contráilte ar 32% de na táirgí éisc a bhí ar díol. Fuarthas amach sa suirbhé go raibh an lipéad contráilte ar 73% (8 as gach 11) de na samplaí éisc deataithe agus an lipéad contráilte ar 13% (13 as gach 100) de na samplaí éisc nach raibh deataithe.

Tarraingíodh aird sa suirbhé ar fhadhb mhór a bhí le lipéadú éisc agus táirgí éisc a dhíoltar i siopaí miondíoltóirí, i mbialanna agus in ionaid beir leat áirithe. Le linn na gcuairteanna a tugadh ina dhiadh sin ar na háitribh a raibh táirgí le lipéid chontráilte á ndíol iontu, d'eisigh oifigigh sláinte chomhshaoil rabhaidh ó bhéal do na hoibreoirí gnó bia agus chuir siad in iúl go mbeidís ag tabhairt cuairteanna gan choinne orthu amach anseo chun seiceálacha den chineál céanna a dhéanamh. Níl aon impleachtaí ag torthaí an tsuirbhé seo ó thaobh na sábháilteachta bia de. Mar sin féin, d'fhonn a chinntiú go mbeidh muinín ag tomháltóirí gurb é an t-iasc agus na táirgí éisc a ordaíonn siad agus a n-focann siad airgead astu na rudaí a fhaigheann siad ag deireadh an lae, tá sé i gceist ag an Údarás monatóireacht ar lipéadú éisc agus ar tháirgí éisc a ionchorprú sa ghnáthchlár faireachais bliantúil.

Suirbhé ar Uisce Buidéalaithe

D'fhoilsigh an tÚdarás torthaí suirbhé a rinneadh ar shábháilteachta mhicribhitheolaíoch agus ar cháilíocht an uisce buidéalaithe in Éirinn. Sa suirbhé rinneadh anailís ar 748 sampla uisce a tógadh ó raon siopaí miondíola agus ó dhéantúsóirí uisce buidéalaithe. Fuarthas amach go raibh feabhas mór tagtha ar cháilíocht mhicribhitheolaíoch an uisce buidéalaithe ó rinneadh an suirbhé deireanach in 2007. Nuair a tástáladh samplaí i gcoinne na ceithre chaighdeán micribhitheolaíocha sa reachtaíocht, fuarthas amach go raibh 2% míshásúil, i gcomparáid le 7% de

shamplaí den chineál céanna i suirbhé 2007. Mar sin féin, táthar in ann tuilleadh feabhas a chur ar an scéal toisc gur measadh nach raibh 4 cinn den 748 sampla a tógadh sábháilte agus rinneadh aisghairm orthu den mhargadh.

Taispeánadh sa suirbhé freisin go bhfuil gá an lipéadú a dhéantar ar uisce buidéalaithe a fheabhsú. Bhí 55% de na samplaí uisce a raibh lipéid orthu mar uisce mianraí aiceanta nó fíoruisce nach raibh ag comhlónadh na reachtaíochta maidir le lipéadú. Faoi reachtaíocht, caitear ainm an tobair agus an áit a saothraítear an tobar a chur ar lipéad uisce buidéalaithe áirithre nuair a dhéantar margú ar thárgí den sórt sin mar uisce mianraí aiceanta nó mar fhíoruisce. As an 323 sampla uisce a bhí lipéadaithe mar uisce mianraí aiceanta (183) nó fíoruisce (140) ní raibh an dá ráiteas sin ach ar 45% díobh.

Leis an bhfeabhas atá tagtha ar shábháilteacht agus ar cháilíocht an uisce buidéalaithe atá ar díol in Éirinn léirítear na hiarrachtaí atá ar bun ag an Údarás, ag an tSeirbhís Sláinte Chomhshaoil d'Fheidhmeannacht na Seirbhise Sláinte agus ag tionscal an uisce buidéalaithe i ndiaidh droch-thorthaí shuirbhé 2007. D'oibrigh an tÚdarás agus an tSeirbhís Sláinte Chomhshaoil le tionscal an uisce buidéalaithe in Éirinn chun treoir a fhorbairt maidir le táirgeadh sábháilte agus sláintíúil uisce buidéalaithe, agus mar thoradh air sin cuireadh caighdeán náisiúnta sláinteachais nuashonraithe ar fáil tríd an Údarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann. Ina theannta sin, bhí an tSeirbhís Sláinte Chomhshaoil ag obair go dlúth le cuideachtaí déantúsaíochta uisce buidéalaithe le deimhniú go bhfuil feabhsúcháin déanta ar chaighdeán sláinteachais. Leanfaidh an tÚdarás ag obair leis na gníomhaireachtaí oifigiúla agus leis an tionscal chun a chinntíú go méadófar comhlónadh leis na ceanglais lipéadaithe.

Suirbhé maidir le *Listeria monocytogenes* a bheith ar Shlisneoirí Feola Cócarálte

D'fhoilsigh an tÚdarás torthaí suirbhé náisiúnta le sonraí bunlíné a fháil maidir le *Listeria monocytogenes* a bhíonn ar shlisneoirí feola cócarálte in áitribh mhiondíola agus lónadóireachta. Fuarthas amach sa suirbhé gur beag *Listeria monocytogenes* a bhí le fáil ar shlisneoirí feola cócarálte, gan ach 0.71% de shamplaí deimhneach ó thaobh speiceas *Listéire* agus gan ach 0.23% deimhneach ó thaobh *Listeria monocytogenes*. Mar sin féin, tarraingíodh aird sa suirbhé go bhfuil easpa eolais i measc na ngnótháí bia a ndearnadh suirbhé orthu maidir le conas slisneoirí feola cócarálte a ghlanadh agus a choinneáil glan. Taispeánadh sna torthaí cé go raibh sceideal glantacháin ag os cionn 63% de na ngnótháí bia dá gcuid slisneoirí feola cócarálte, ní raibh an sceideal scríofa síos ach ag 52% díobh ionas go mbeadh sé soiléir don fhoireann ar fad agus níor sholáthair ach 27% faisnéis maidir le conas ba cheart slisneoirí feola cócarálte a bhaint óna chéile lena ghlanadh agus lena choinneáil glan go críochnúil.

Tháinig roinnt moltaí chun cinn ón suirbhé do ghnótháí bia a bhaineann úsáid as meaisní sliste feola, mar shampla: gur chóir nósanna imeachta ina bhfuil cuntas ar na réamhchúramí agus na gníomhartha is cóir a chur i bhfeidhm a scriobh síos i ngach córas bainistíocha sábháilteachta bia atá ag gnótháí bia; gur chóir nós imeachta glantacháin agus sláinteachais maidir leis an trealamh seo a scriobh síos; gur cheart oiliúint a chur ar an bhfoireann maidir leis an trealamh a bhaint óna chéile, a ghlanadh agus a choinneáil slán; agus gur chóir machnamh a dhéanamh ar mheaisní sliste ar leithligh a bheith ann le haghaidh feoil amh agus chócarálte.

TOMHALTÓIRÍ A CHUR AR AN EOLAS

**SEE SOMETHING
SAY SOMETHING**
**DO NOT ACCEPT UNFIT FOOD
OR POOR HYGIENE STANDARDS
WHEN BUYING FOOD IN A SHOP
OR RESTAURANT.**

TOGETHER WE CAN ENSURE YOUR FOOD
MEETS THE HIGHEST STANDARDS OF
SAFETY AND HYGIENE

MAKE A COMPLAINT
FSAI.IE/MAKEITBETTER

 Food Safety
AUTHORITY OF IRELAND

De réir mar a tháinig borradh ar an úsáid a bhí á baint as meáin dhigiteacha agus níos mó agus níos mó tomholtóirí ag dul isteach ar an Idirlíon gach lá, chuir an tÚdarás a chéad fheachtas cumarsáide digití ar bun le linn na bliana. Bhí an feachtas thírithe ar thomholtóirí agus iad a spreagadh chun a bheith níos airdeallai faoi dhroch-chleachtais sábháilteachta bia agus sláinteachais i ngnótháí bia, lena n-áirítear bialanna, ionaid beir leat, caiféanna, delicatessen, tithe tábhairne, óstáin agus stalláí bia. Spreagadh tomholtóirí a tháinig ar dhroch-chaighdeán sábháilteachta bia nó sláinteachais tuairisc a thabhairt fúthu ar Líne Chomhairle an Údarás.

ATHBHREITHNIÚ RIALÁLA

Bia Ionradaithe

Is é an tÚdarás an t-údarás inniúil maidir le bia ionradaithe. Rinne saotharlanna an anailísí phoiblí analís ar 110 sampla bia ar an iomlán in 2011, ach ní bhfuarthas amach go raibh aon cheann acu ionradaithe. Seoltar na torthaí as Éirinn chuig an gCoimisiún Eorpach lena gcur ina thuarascáil bhliantúil ar bhia agus ar chomhbáhair bhia atá cóireáilte le radaíocht ianúcháin, a chuirtear i dtoll a chéile don Aontas Eorpach.

Bianna a ndearnadh Tástáil orthu i gcomhair Ionradaióchta i Saotharlanna an Anailísí Phoiblí in 2011

BIA A nDEARNADH ANAILÍS AIR	LÍON NA SAMPLAÍ A nDEARNADH ANAILÍS ORTHU
Luibheanna/Spíosraí	26
Núdail	7
Pasta	2
Blastanais	6
Síolta	8
Spíosraí	13
Tae	48
iomlán	110

Bia Géinathraithe

Is é an tÚdarás an t-údarás inniúil maidir le bia géinathraithe. Le cúnamh ó shaineolaithe eoláiocha ón taobh amuigh, rinne an tÚdarás athbhreithniú ar mheasúnuithe sábháilteachta a rinne an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bhia ar roinnt comhbáhar bia géinathraithe, is iad sin: pónairí soighe MON 87701; pónairí soighe A5547-127; grán buí géinathraithe MON88017; agus cadás le haghaidh bia agus úsáid i mbeatha 281-24-236/3006-210-23. Cuireadh conclúidi athbhreithnithe an Údarás ar aghaidh ansin chuig an Roinn Sláinte, an t-údarás inniúil le haghaidh cúrsaí beartais ar bhia géinathraithe.

110

Is é an tÚdarás an t-údarás inniúil maidir le bia ionradaithe. Rinne saotharlanna an anailísí phoiblí analís ar 110 sampla bia ar an iomlán in 2011, ach ní bhfuarthas amach go raibh aon cheann acu ionradaithe.

Bia Nua

Is é an tÚdarás an t-údarás inniúil freisin maidir le nuabhianna nach raibh ar mhargadh an AE roimh 1997. Déanann sé measúnuithe sábháilteachta mar chuid de phróiseas údaraithe an AE. Le cúnamh ó shaineolaithe eoláiocha ón taobh amuigh, rinne an tÚdarás measúnuithe sábháilteachta ar chuíg chomhbáhar nua in 2011, is iad sin: aigéad bútaireach aimín-gáma; [6S]-5-aigéad meitilteirihidreafólach, salann glúcósaimín; lachtaifeirin buaibheach; L-piodoláit since; agus ola shíolta lus an choire.

Ina theannta sin, rinne an tÚdarás athbhreithniú ar na measúnuithe sábháilteachta a rinneadh ar chomhbáhar nua a rinne Ballstáit eile maidir leo seo a leanas:

- Ola Chrille á measúnú ag údaráis na Fionlainne
- Déhidreacaipsiach sintéiseach á mheasúnú ag údaráis na RA
- Fosfáit dhéstáirse fosfáitithe á measúnú ag údaráis na RA
- Ola ar mhórán aigéad araiciseach á measúnú ag údaráis na hOllainne
- Tríghlicríd seiléiníte á measúnú ag údaráis na Polainne
- Éastoscán ar mhórán tacsafoíline ó learóg Dhahúrach á mheasúnú ag údaráis RA
- Eastoscán ó chuircín coiligh á mheasúnú ag údaráis RA
- Eastoscán de bhran cruithneachta á mheasúnú ag údaráis na Beilge

Chuir an tÚdarás tuairimí coibhéise suntasacha ar fáil maidir le roinnt comhbáhar nua, is iad sin: eastoscán de phúdar cócó díshailte [Omnicoa 55]; lícipéin chriostalach íonaithe ó olaroisín tráta atá neartaithe le lícipéin; D-tagatose; agus resveratrol.

Forbhianna, réimbhianna PARNUTS agus Bianna chun Críoch Speisialta Leighis

Faoin reachtaíocht maidir le forbhianna, caithfidh oibreoirí gnó bia a chur in iúl don Údarás go bhfuil sé ar intinn acu forbhia a chur ar mhargadh na hÉireann den chéad uair. Tugann sé sin deis don Údarás réamh-mheasúnú a dhéanamh ar an bhforbhia agus a mheas cibé an bhfuil gá le himscrúdú níos mionsonraithe. In 2011, tugadh fógra don Údarás maidir le 1,879 forbhia, agus seiceáladh iad ar fad i gcomhair comhlíontachta.

Fuair an tÚdarás 11 fhógra mar gheall ar réimbhianna PARNUTS ginearálta (bianna a úsáidtear ar chúiseanna cothaithe áirithe) agus 235 fógra mar gheall ar bhianna chun críoch speisialta leighis. Astu sin roghnaíodh ocht gcinn de na réimbhianna PARNUTS agus 99 de na bianna chun críoch speisialta leighis i gcomhair measúnuithe.

Faoin nós imeachta fógartha, caithfidh oibreoir an ghnó bia foirm fhógra chomhlánaithe, lipéad an táirge agus faisnéis bhereise ar bith eile a chur faoi bhráid an Údarás lena measúnú. Déantar measúnú ansin ar cibé an bhfuil an bia ag comhlónadh na reachtaíochta ábhartha nó nach bhfuil.

Ábhair Theagmhála Bia

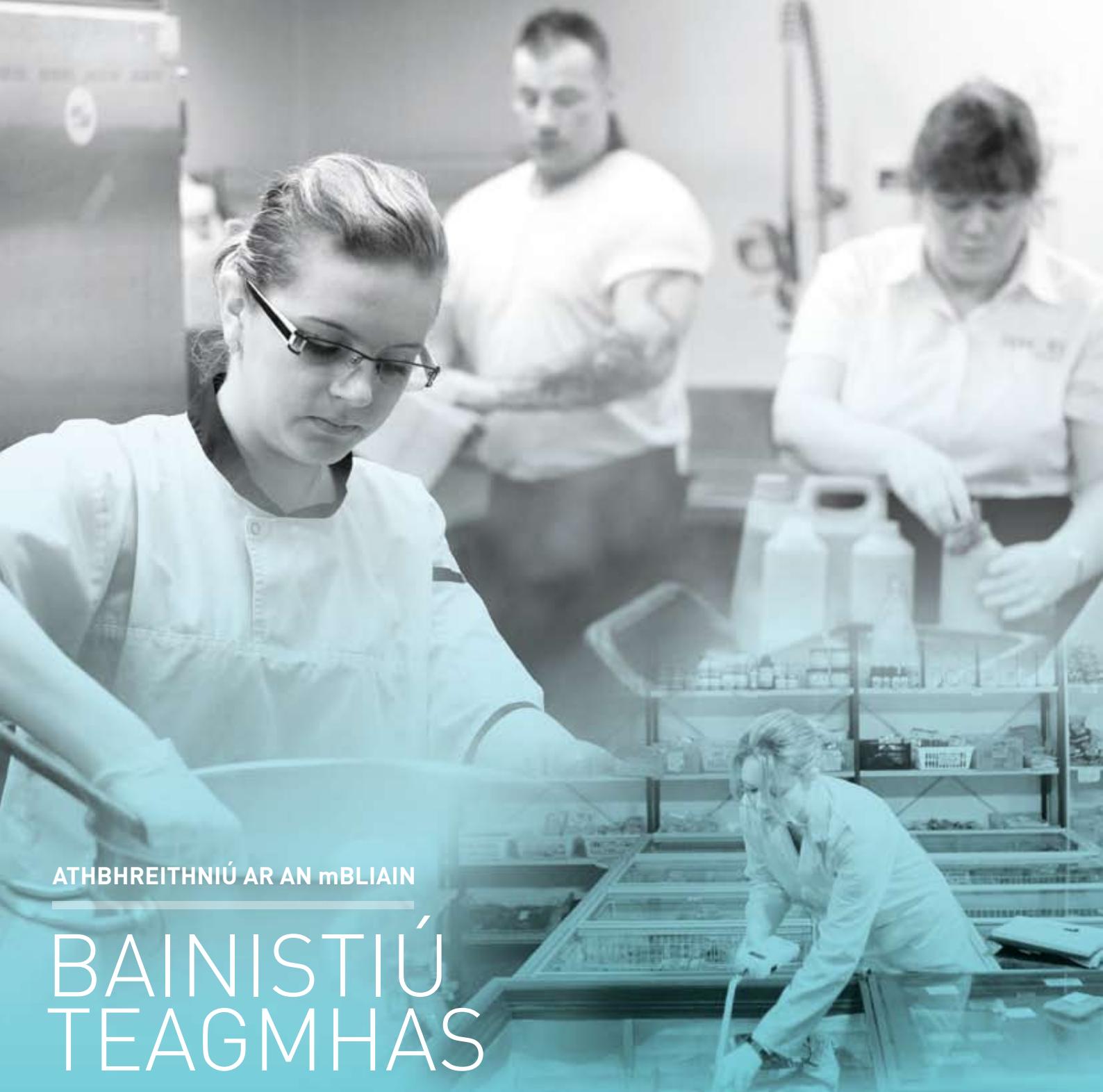
Is é an tÚdarás an t-údarás inniúil maidir le hábhair agus nithe is ábhar a thagann i dteaghmháil le bia. Tá rialacháin ann chun úsáid pacáistithe bia a rialú a bhaineann le gach ábhar agus tá dlíthe sonracha ann chomh maith maidir le hábhair aonair amhail plastic. Tá na rialacháin sin ann chun an baol atá ann go scaoifidh pacáistiú bia substaintí diobhálacha isteach i mbia a laghdú. Fuair an tÚdarás sainchomhad ina lorgaíodh cead maidir le próiseas athchúrsála le haghaidh teireataláit phoileilitéine i gcás feidhmchlár a mbíonn teaghmháil dhíreach acu le bia. Cuireadh an sainchomhad ar aghaidh chuig an Údarás Eorpach um Shábháilteacht Bhia chun measúnú iomlán a dhéanamh. Le linn na bliana, cuireadh réamhchainteanna ar bun maidir leis an gcomhoibriú a bhí ar bun ag an Údarás le hÚdarás um Chaighdeáin Náisiúnta na hÉireann a shíneadh ionas go mbeiff in ann cigireacht a dhéanamh ar sholáthraithe, ar dháileoirí agus ar allmhaireoirí pacáistithe bia in Éirinn.

Deimhnithe Onnmhairithe

Cuireann an tÚdarás seirbhís ar fáil d'oibreoirí gnó bia trína soláthraítear deimhniithe onnmhairithe maidir le bianna nach de bhunús ainmhíoch iad a thrádáltear lasmuigh den Aontas Eorpach. In 2011, eisíodh níos mó ná 3,200 deimhniú. Rinneadh athbhreithniú ar phrótacl nua ar a bhfuil na deimhniithe seo bunaithe agus le linn 2011, aistríodh soláthar na ndeimhniithe sin chuig Feidhmeannacht na Seirbhise Sláinte áit a bhfuil níos mó eolais ag na hoifigigh chigireachta ar na gnóthaí lena mbaineann. Leanfaidh an tÚdarás ag soláthar deimhniithe onnmhairithe le haghaidh ábhar pacáistithe bia.

3,200

In 2011, eisíodh os cionn 3,200 deimhniú onnmhairithe i gcás bianna nach de bhunús ainmhíoch iad a thrádáltear lasmuigh den Aontas Eorpach.

ATHBHREITHNIÚ AR AN mBLIAIN

BAINISTIU TEAGMHAS

Is é an tÚdarás an lárphointe náisiúnta rialaithe i gcomhair faisnéise agus cumarsáide a bhaineann le teagmhais agus rabhaidh bhia agus cuireann sé seirbhís éigeandála ar fáil de ló is d'oíche seacht lá na seachtaíne. Is é an tÚdarás pointe teaghála na hÉireann freisin don Chóras Mear-Rabhaidh Eorpach um Bia don Duine agus d'Ainmhithe.

BAINISTIÚ TEAGMHAS

Teagmhais Bhia

D'fhéadfadh teagmhas bia teacht chun cinn as fadhb a ithníonn gnó bia, gníomhaireacht oifigiúil agus í i mbun rialuithe oifigiúla, nó as faisnéis a fhaightear ó thíortha eile, de ghnáth tríd an gCóras Mear-Rabhadh um Bia don Duine agus d'Ainmhithe.

Láimhseáil an tÚdarás 396 teagmhas bia in 2011, méadú 12% ar líon na dteagmhas in 2010. Rinneadh na teagmhais a aicmiú mar seo a leanas: teagmhais bhia iomlána, mion-teagmhais bhia agus gearáin trastíre maidir le bia. Rinne an tÚdarás iniúchadh ar 147 teagmhas bia iomlán in 2011, méadú 19 (15%) i gcomparáid le 2010 agus méadú 49 (50%), i gcomparáid le 2009. Is guaiseacha micribhitheolaíocha is mó a tugadh faoi deara (37); ansin guaiseacha ceimiceacha (36); ailléirginí (19); earraí coimhthíocha (17); agus guaiseacha bitheolaíocha eile (lena n-áirítear miceatocsainí) (12).

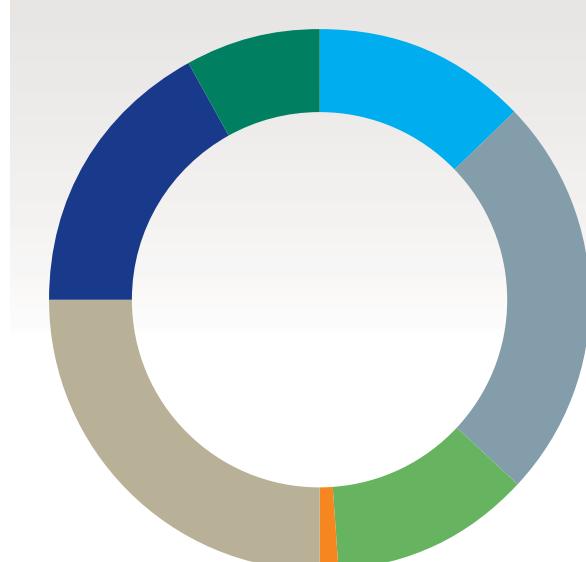
Rinne an tÚdarás imscrúdú ar 170 mion-teagmhas ar an iomlán in 2011. Ba mhéadú 5 chás é sin (3%), i gcomparáid le 2010 agus méadú 50 cás (42%), i gcomparáid le 2009. Anuas air sin, rinne an tÚdarás bainistíu ar 79 gearán trastíre a bhain le bia, sin méadú 19 gearán (32%), i gcomparáid le 2010.

Líon na dTeagmhas Bia, 2007–2011

BLAIN	TEAGMHAS IOMLÁNA	MION- TEAGMHAS	FÓGRAÍ TIONSCAIL*	GEARÁIN TRASTÍRE	IOMLÁN
2011	147	170	-	79	396
2010	129	165	1	60	355
2009	98	120	15	64	297
2008	90	115	18	68	291
2007	76	73	29	33	211

*Fógraí ón tionscal cuimsitheanois mar theagmhais iomlána nó mar mhion-teagmhais

Aicmiú Guaise na dTeagmhas Iomlán Bia in 2011 (147 san iomlán)

Ailléirgin	13%
Ceimiceán	24%
Earra coimhthíoch	12%
Lipéadú	1%
Micribhitheolaíoch	25%
Eile	17%
Bitheolaíoch Eile	8%

396

Láimhseáil an tÚdarás 396 teagmhas bia in 2011, méadú 12% ar líon na dteagmhas in 2010.

BAINISTIÚ TEAGMHAS

Rabhaidh Náisiúnta Bia

D'eisigh an tÚdarás 29 rabhadh bia le linn 2011 a bhain le 25 teagmhas, agus ba rabhaidh i gCatagóir 2 gach ceann díobh (le haghaidh faisinéisel). Bhain trí cinn déag le milleadh micribhitheolaíoch nó orgánaigh phataigineacha a d'fhéadfadh a bheith ann, agus tugadh comhairle i bpéire díobh ar thomhantas péacán pónairí amh, i ndiaidh na ráigeanna *E. coli* O104:H4 sa Ghearmáin agus sa Fhrainc. Bhain na rabhaidh eile le hábhar coimhthíoch nó miotal trom, le lípéadú míchrúinn nó le hearráidí próiseála. Foilsíodh na rabhaidh bhia ar fad ar láithreán Gréasáin an Údarás, agus eisíodh teachtaireachtaí téacs agus fógraí ríomhphoist do shíntiúsóirí.

Ina theannta sin, d'fhoilsigh an tÚdarás 20 rabhadh maidir le hailléirgin bhia in 2011, an lín céanna a eisíodh in 2010. Bhain cúig cinn díobh sin le bainne a dúradh nach raibh sa táirge, cúig cinn le soighe agus péire le huibheacha, agus bhain trí cinn le roinnt ailléirginí. Eisíodh teachtaireachtaí téacs agus fógraí ríomhphoist do shíntiúsóirí ar líne agus cuireadh Anaifiolacsas Éireann ar an eolas freisin.

An Córás Mear-Rabhaidh Eorpach um Bia don Duine agus d'Ainmhithe

Córás fógartha is ea é sin faoi bhanistíocht an Choiisiún Eorpáigh chun faisinéis a mhalartú idir Bhallstáit faoi ghuaiseacha i mbia do dhaoine agus d'ainmhithe agus in ábhair a dhéanann teagmháil le bia.

Seoladh 3,812 bunfhógra ar an iomlán tríd an gCórás Mear-Rabhaidh Eorpach um Bia don Duine agus d'Ainmhithe in 2011, agus aicmíodh 635 díobh mar rabhadh, 573 mar fhaisnéis le leanúint suas, 744 mar fhaisnéis arbh fhiú aird a thabhairt uirthi agus 1,860 mar fhógraí diúltaithe ag an teorainn. Tháinig 5,345 fógra leantach i ndiaidh an bhfógraí tosaigh sin, ina léiríodh ar an meán thart ar 1.4 cás leantach in aghaidh an fhógra tosaigh. Léirítear méadú 13.5% sna bunfhógraí leis na figiúirí seo.

Is é an tÚdarás a d'eisigh sé cinn is ceathracha de na fógraí faoin gCórás Mear-Rabhaidh Eorpach um Bia don Duine agus d'Ainmhithe maidir le bia agus ábhar teagmhála bia a dáileadh chuig Éirinn nó amach as Éirinn. Sin méadú 11 fhógra, i gcomparáid le 2010. Ba í Éire thír thionscnaimh na dtáirgí i gcás 11 de na fógraí a eisíodh tríd an gcóras in 2011, laghdú 14 ó 2010. Thug ochtó is a ceathair fógra le fios go raibh táirge éillithe á dháileadh go hÉirinn.

Ag teacht go príomha ón bhfaisnéis a fuarthas amach tríd an gCórás Mear-Rabhaidh Eorpach um Bia don Duine agus d'Ainmhithe, chuir reachtaíocht nua an AE síneadh le rialuithe foirmiúla ar onnmhairíú bianna nach de bhunús ainmhithe iad. Le linn 2011, leagadh síos tuilleadh rialuithe onnmhairithe le Feidhmeannacht na Seirbhise Sláinte maidir le honnmhairithe as an tSeapáin, agus tharla sé sin i ndiaidh na heachtra ag na himibreoirí núicléacha in Fukushima. Tugadh tuairiscí faoi na rialuithe sin go léir don Choiisiún Eorpach.

MONATÓIREACHT AR CHOMHLÍONADH

Rinneadh suirbhé ar ailléirge bhia ina bhfuarthas amach nach raibh leibhéal inbhraite den ailléirgin ar tagraíodh dí sa lípéad i 94% den bhia a raibh lípéid réamhchúraim air maidir le hailléirgin. Ba é aidhm an tsuirbhé cinneadh a dhéanamh maidir leis an leibhéal comhlíonta agus cruinneas an lípéadaithe maidir le piseanna talún, uibheacha nó soighe i mbia. Fuarthas amach sa suirbhé nach raibh ach 6% agus 3% den bhia ar a raibh lípéid réamhchúraim ina raibh uibheacha agus soighe iontu faoi seach. Toisc nach raibh pis talún ach i gcúig cinn as an 75 sampla ar a raibh rabhadh maidir le piseanna talún agus gur dóigh go raibh 93% de na táirgi sábhálle le hithe ag daoine a raibh ailléirgí acu ar phiseanna talún, léiríodh nach bhféadfaí brath ar an lípéadú réamhchúraim maidir le hailléirgin.

Sa ghranghraif ag seoladh thorthaí an tsuirbhé (ó chlé go deas): An tUasal Eibhlín O'Leary, an tUasal Oonagh Eustace agus an Dr Michelle Minihan, Údarás Sábhálteachta Bia na hÉireann.

Measúnú Riosca

Mar ghné rialta de bhainistiú teagmhas ó lá go lá, soláthraíonn an tÚdarás measúnú riosca ar na guaiseacha aitheanta a fhaightear i mbia. Tacáonn sé sin le gníomhaíochtaí rialaithe bia lena chinniú go mbíonn gníomhaíochtaí bunaithe ar an eolaíocht. In 2011, rinneadh thart ar 167 measúnú den sórt sin ar ghaiseacha mar iarmhairtí drugaí tréidliachta, ailléirginí, ábhair éillithe cheimiceacha, élimh shláinte agus Réimbhíanna PARNUTS. Rinne an tSeirbhís um Rialú Lotnaidicídí sa Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara athbhreithniú ar 41 measúnú riosca freisin.

Ráigeanna de Ghalar Bia-iompartha

Oibríonn an tÚdarás i ndlúth-chomhpháirtíocht leis na gníomhaireachtaí oifigiúla agus leis an Lárionad Faire um Chosaint Sláinte nuair a mheastar go bhfuil ráig de ghalair bhia-iompartha ann. Is é an Lárionad atá gafa le faireachas agus iniúchadh eipidéimeolaíoch a dhéanamh ar ghalair ionfhabhtaíocha.

Tugann réamhshonraí le fios go raibh ocht ráig de thinneas a bhain le bia ann in 2011. Ba iad sin: ceithre ráig salmonallóise, dhá ráig d'ionfhabhtú *E. coli* verotocsaigineach (VTEC) agus dhá ráig de ghaistreintríteas géar ionfhabhtaíoch. Bualadh tinn naoi nduine is seasca agus cuireadh triúr san ospidéal.

I dtús an tsamhraidh, tharla ráig ollmhór d'ionfhabhtú *E. coli* O104:H4 ar fud na hEorpa agus measadh go raibh baint aige le síolta péactha a ithe. Ghlac an tÚdarás páirt i nglaonna comhdhála laethúla a bhí ar bun ar fud an AE chun an ráig a rialú agus bhí na Ballstáit go léir rannpháirteach, chomh maith leis an Lárionad Eorpach um Ghalair a Rialú, an tÚdarás Eorpach um Shábhálteacht Bhia agus údarás na Gearmáine. Cé nár aithníodh aon chásanna anseo in Éirinn, choinnigh an tÚdarás daoine ar an eolas ar a Láithreán Gréasáin, a bhúochas sin don fhaisnéis a roinneadh le linn na nglaonna comhdhála. Thug an tÚdarás comhairle freisin do thomholtóirí síolta péactha a bhruth sula n-íosfaidís iad agus d'fhoilsigh sé treoirlínte maidir le tárgeadh sábháilte síolta péactha réidh le hithe do tháirgeoirí.

I rith mhí na Nollag, fuair an tÚdarás roinnt gearán ó chustaiméirí a d'éirigh tinn le noraivíreas (tinneas boilg an gheimhridh) tar éis dóibh a bheith ag cóisíri Nollag in óstán i mBaile Átha Cliath. D'fhoinn an ráig a rialú, d'eisigh Feidhmeannacht na Seirbhise Sláinte Ordú Dúnta ar sheirbhísí lónadóireachta an óstáin, agus rinneadh imscrúdú ar an áit chomh maith le domhainghlanadh. Ní bhfuarthas amach cén chaoi ar scaip an ráig seo, agus ghoill sé ar os cionn 500 duine ar fad.

29

D'eisigh an tÚdarás 29 rabhadh bia le linn 2011 a bhain le 25 teagmhas, agus ba rabhaidh i gCatagóir 2 gach ceann díobh (le haghaidh faisnéise).

ATHBHREITHNIÚ AR AN mBLIAIN

EOLAÍOCHT

D'aithin an tÚdarás i gcónaí an tábhacht agus an luach a bhaineann leis an eolaíocht mar thaca ag cláir um choisint tomholtóirí.

EOLAÍOCHT

Is í an eolaíocht atá mar bhunús ag measúnaithe riosca óna ndíorthaitear beartais nó ciintí bainistíochta riosca. Ní hamháin go bhfuil ardleibhéal saineolais eolaíochta ag foireann an Údarás ach tá ról tábhachtach ag a Choiste Eolaíoch agus a Fhochostí maidir le comhairle eolaíoch a chur ar fáil. Cuirteann sé comhairle eolaíoch ar fáil don Bhord i dtrí réimse, is iad sin: ceisteanna eolaíocha agus teicniúla a bhaineann le sábháilteach agus sláinteas bia; cur i bhfeidhm agus riar na seirbhise cigireachta bia; agus an luach cothaithe nó ábhar bia.

Le linn 2011, tháinig Bord an Údarás ar chomhaontú maidir le rialacha nua nós imeachta agus cheadaigh sé iad agus bunaíodh Coiste Eolaíoch nua. Cuireadh struchtúr nua i bhfeidhm freisin do na Fochoistí agus bunaíodh dhá Fhochoste chun féachaint ar réimsí a bhaineann le sábháilteach bhitheolaíoch agus sábháilteach cheimiceach. Bunófar an tríú Fochoiste in 2012 chun féachaint ar chothú sláinte poiblí. Ina theannta sin, bunaíodh dhá ghrúpa chomhairleacha lasmuigh de struchtúr an Choiste Eolaíoch chun cúnamh a thabhairt le measúnuite ar bhia Géinathraithe agus ar nuabhadh. Tá téarma oifige cúig bliana ag an gCoiste Eolaíoch agus cuirfidih an Coiste reatha deireadh lena théarma ag deireadh na bliana 2015.

Tháig an Coiste Eolaíoch tuarascálacha ar moltaí maidir leis na treoirínté ar bhia sláintiúil in Éirinn; moltaí le haghaidh clár rialithe praiticiúil maidir le Campalabaictéar sa slabhra táirgeachta agus maraithe éanlaith; agus athbhreithniú ar na scrúduithe samplá agus micribhitheolaíocha a rinne Feidhmeannacht na Seirbhise Sláinte in 2007 agus 2008.

Cothú agus Sláinte

Tá cothú agus sláinte go hard ar chlár an Údarás. Le linn 2011, rinne an tÚdarás suirbhé chun measúnú a dhéanamh ar bhia a bhfuil iarrann curtha leis a chur isteach in aistí bia naónán agus cineál agus méid an bhia tráchtála do naónán atá ar fáil ar mhargadh na hÉireann a imscrúdú. Fuarthas amach sa suirbhé go mb'fhéidir nach bhfuil dóthain iarrainn in aistí bia naónán in Éirinn. Taispeánadh freisin go gcaithfidh tuismitheoirí a bheith ar an airdeall go bhféadfadh sé nach bhfuil na treoirínté beathaithe naónán atá molta le sonrú sa bhia naónán atá ar fáil i siopaí miondíola.

Foilsíodh tuarascáil ar na moltaí maidir le treoirínté bia shláintiúil agus cuireadh faoi bhráid na Roinne Sláinte í. Le linn na bliana freisin, cuireadh bailchríoch ar thuarascáil maidir leis na moltaí le haghaidh beartas beathaithe naónán agus cuireadh faoi bhráid na Roinne Sláinte í. Foilseofar an tuarascáil sin in 2012.

MOLTAÍ A DHÉANAMH

D'fhoilsigh an tÚdarás tuarascáil: *Scientific Recommendations for Healthy Eating Guidelines in Ireland*. Tugtar cuntas sa tuarascáil ar an meastóireacht a rinneadh ar phirimid bia na hÉireann; ar na cineálacha cur chuige a glacadh chun treoirínté athbhreithnithe ar bhia sláintiúil a forbairt; ar thaighde a rinneadh ar mhéideanna seirbheála; achoimre den obair a rinneadh ar inacmhainneacht maidir le bia sláintiúil a ithe agus na himpleachtaí atá aige sin; moltaí chun obair bhreise a dhéanamh chun na treoirínté ar bhia sláintiúil a chur i gcrích agus a chur i bhfeidhm; moltaí chun obair riachtanach eile a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na riachtanais atá ag aoisghráupaí eile, i.e. leanaí réamhscoile agus daointe scothaosta agus; comhairle athbhreithnithe maidir le bia sláintiúil a chur ar fáil d'aoisghráupaí agus do ghrúpaí inscne difriúla os cionn cúig bliana d'aos.

EOLAÍOCHT

An Clár um Maolú ar Shalann

Lean an tÚdarás ar aghaidh de réir a thiomantais chun an méid salainn a ionghabhann Éireannaigh a laghdú ó 10g in aghaidh an lae go 6g in aghaidh an lae faoi 2012, agus é sin a dhéanamh trí chomhpháirtíocht leanúnach le tionscail an bhia agus le heagraíochtaí Stáit a bhfuil sé de chúram orthu na teachtaireachtaí faoi shalann agus faoi shláinte a scaipeadh i measc tomholtóirí. Deimhníodh le clár monatóireachta táirge an Údarás go bhfuil an tionscal tiomanta an méid salainn atá i dtáirgí bia a laghdú agus go bhfuil ag éirí leis an leibhéal salainn i roinnt catagóirí táirgí a laghdú ó bunaíodh an clár in 2003, is é sin: arán bán laghdaithe suas le 18%; caiscín suas le 20%; anraith stánaithe agus anraith tirim suas le 25%; anlainn chócarálte cosúil le hanlann curaí suas le 30%; brioscáin suas le 19%; agus arbhair bhricfeasta cosúil táirgí bunaithe ar rís agus ar chalóga arbhair 45% agus 57% faoi seach.

In 2011, rinne Comhaontas Cothaithe Ollscoileanna na hÉireann suirbhé náisiúnta ar chothú i measc daoine fásta ina bhfuarthas amach go raibh an méid salainn a bhí á thógáil ag daoine fásta ó bhia laghdaithe ó 8.1g/in aghaidh an lae go dtí 7g/in aghaidh an lae (gan salann a chuirtear isteach le linn cócaireachta nó ag an mbord san áireamh), i gcomparáid le suirbhé den chineál céanna a rinneadh in 2001. Mar sin féin, tá an méid salainn a thógann daoine fásta na hÉireann ar an meán gach lá fós ard agus caithfear bearta suntasacha a ghlacadh chun an méid salainn a thógtar ar an meán in aghaidh an lae a laghdú go dtí an sprioc 6g.

Is i bhfeoil atá an salann is mó i gcónaí, go mór mór táirgí sailt agus próiseáilte agus in arán agus rollaí, agus le chéile is ionann iad agus os cionn leath den mhéid salainn

iomlán atá muintir na hÉireann a thógáil. Mar sin féin, is léir freisin go bhfuil laghdú tagtha ar chomh mór is atá na catagóirí táirgí seo agus táirgí eile ag cur leis an méid salainn a itear ó bhia, rud a léiríonn tiomantas leanúnach an tionscail maidir leis an gclár um maolú ar shalann. Cé go dtuigeann an tÚdarás go bhfuil an tionscal tar éis laghduithe suntasacha a dhéanamh ar leibhéal salainn i mbia próiseáilte, d'fhág an timpeallacht eacnamaíoch in Éirinn go raibh iallach orthu a gcuid tosaíochtaí a athrú. In 2011, thit líon na n-eagraíochtaí a bhí rannpháirteach sa chlár um maolú ar shalann ó 60 go dtí 54 ó 2009. Leanfaidh an tÚdarás ag oibriú leis an tionscal in 2012 chun a thiomantais fhioriomlána i leith maolú salainn a láidriú.

Rannpháirtíocht Eolaíochta ar Shainghrúpaí Oibre

Ceann de na feidhmeanna atá ag an Údarás ná comhairle a chur ar Airí maidir le gnéithe teicniúla agus eolaíocha de na beartais agus rialachán sábháilteachta bia. Rinne foireann an Údarás ionadaíocht thar ceann na hÉireann ar roinnt sainghrúpaí oibre nó ar choistí ar leibhéal idirnáisiúnta laistigh den Choimisiún Eorpach agus den Údarás Eorpach um Shábháilteach Bhia. Bhí an foireann rannpháirteach freisin i ngrúpaí oibre comhairleacha nó i gcoistí den Eagraíocht Dhomhanda Sláinte; den Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta; de Codex Alimentarius; agus den Eagraíocht um Chomhar agus Fhorbairt san Eoraip.

I roinnt cásanna, bítear rannpháirteach chun tacú leis an Aonad Bia sa Roinn Sláinte. Cuireann na cruinnithe seo ar chumas an Údarás faisnéis chun dáta a bhailliu maidir le forbairt rialachán agus caighdeán, cur leis an bhforbairt sin, agus ár n-oibleagáidí náisiúnta a chomhlíonadh.

COMHAIRLE DON TIONSCAL

The report cover includes the Food Safety Authority of Ireland logo and the title 'Report of the Scientific Committee of the Food Safety Authority of Ireland 2011'.

Figure 1. Proposed Pre-harvest Microbiological Criterion set for 10 Pooled Carcass Samples from each Flock (Subject to validation by pilot study)

This diagram illustrates the proposed pre-harvest microbiological criterion for Campylobacter. It shows three main outcomes based on the first depopulation:

- Negative (no detection):** If no campylobacter is detected, no further action is required.
- Positive (< 10² CFU/g):** If campylobacter is detected at low levels, no additional interventions are recommended.
- Positive (≥ 10² CFU/g):** If campylobacter is detected at higher levels, a more stringent approach is recommended. This involves:
 - Subsequent depopulation:** If the flock has been depopulated, no further action is required.
 - Slaughter:** If the flock has not been depopulated, it must be slaughtered within 2 days (or less if healthy) or removed.
 - Subsequent depopulation:** If the flock has not been depopulated and is not slaughtered within 2 days, a more stringent approach should be adopted as outlined in Section 2.2.2. This may include a further reduction in the number of birds per flock or a further reduction in the number of birds per flock.

Annotations provide additional context, such as the recommendation to use a 10-fold serial dilution series for testing and the need for validation by pilot study.

D'fhoilsigh an tÚdarás tuarascáil óna Choiste Eolaíoch inar tarraingíodh aird ar *Campalabaitéar* agus é ar an mbaictéar is mó a dtarláinn tinneas bia-iompartha mar gheall air in Éirinn. In *Recommendations for a Practical Control Programme for Campylobacter in the Poultry Production and Slaughter Chain* leagtar amach raon beart nuá chun dul i ngleic leis an bhfadhb agus dá bhí sin sláinte tomholtóirí a chosaint maidir leis an mbaictéar diobháilach sin. Moltar sraith beart praiticiúil sa tuarascáil is cóir d'fheirmeoír éanlaith, do lucht próiseála agus do mhiondíoltóirí a ghlacadh chun líon na dteagmhais a tharraingíonn an baictéar diobháilach *Campalabaitéar* tinneas ar éanlaith a laghdú. Moltar inti freisin go bhforbródh agus go gcuirfeadh an tionscal éanlaith a chód cleachtais deonach i bhfeidhm bunaithe ar na bearta rialaithe molta atá sonraithe sa tuarascáil.

Tacaíocht Eolaíoch do Ranna Rialtais

Cuireann an tÚdarás ionchur rialta ar fáil d'obair na Roinne Sláinte agus na Roinne Talmhaíochta, Bia agus Mara. Le linn 2011, bhí ionchur á fháil trí chomhairle maidir le dréacht-reachtaíocht; cuireadh ábhar ar fáil chun freagairtí a ullmhú ar 37 ceist pharlaiminte; comhairle eolaíoch ar shaincheisteanna éagsúla, cosúil le treoirlínte ar bhia sláintiúil agus srianta atá beartaithe ar dhíol bainne amh. Rinne an tÚdarás bainistiú freisin ar chomhairliúchán phoiblí maidir le reachtaíocht nó beartais a bhí beartaithe maidir leo seo a leanas: coinníollacha úsáide dathanna bia áirithe; athruithe beartaithe ar reachtaíocht lena rialaítar bia le haghaidh úsáidí cothaithe áirithe agus; treoir maidir le dea-chleachtas le tualaing cothaithe ar dhearbhaithe lipéadaithe. Tá an tÚdarás ina chomhalta freisin den Choiste Comhardaíthe um Práinnfhreagairt mar chuid den Phlean Éigeandála Náisiúnta i leith Taismí Núicléacha agus de Chomhlacht Saineolaithe Éireann um Fhluairídí agus Sláinte, agus tá foireann oibre aige ar Choistí Eolaíocha safefood; sa Lárionad Faire um Chossaist Sláinte agus i mBord Náisiúnta na hÉireann um Chreidiúnú.

Comhoibriú Eolaíoch leis an Údarás Eorpach um Shábháilteacht Bhia

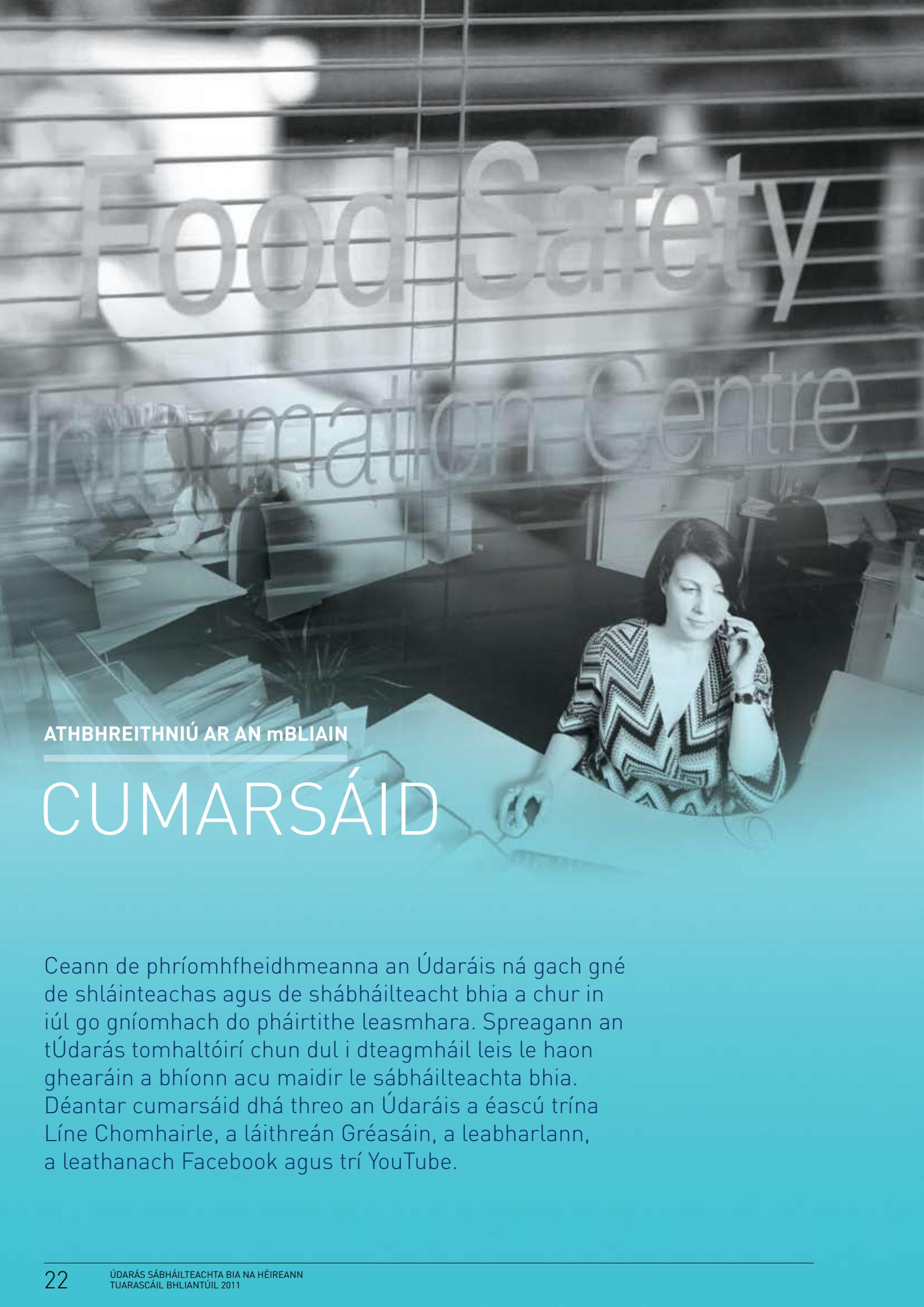
Is é an tÚdarás ionadaí na Éireann ar Fhóram Comhairleach an Údarás Eorpáigh um Shábháilteacht Bhia. Tugtar ionadaithe ó údarás náisiúnta um shábháilteacht bhia 27 Ballstát an AE, na hÍoslainne agus na hlorua le chéile ag an bhFóram Comhairleach seo. Tríd an bhFóram, comhoibríonn an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bhia agus na Ballstáit le chéile chun aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna measúnaithe riosca agus cumarsáide riosca san Eoraip. Úsáideann na comhaltaí an Fóram chun chomhairle a thabhairt don tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bhia faoi ábhair eolaíochta, faoina chlár oibre agus a thosaíochtaí agus chun aghaidh a thabhairt a luaithe agus is féidir ar cheisteanna a bhaineann le rioscaí atá ag teacht chun cinn. Tá comhaltaí ag cur straitéise i bhfeidhm faoi láthair chun líonrú níos fearr a dhéanamh ina ndíritear ar fhaisnéis eolaíoch a roinnt, acmhainní a chomhthiomssú agus clár oibre a chomhordú. Tá siad tiomanta do na rudáin seo a leanas: sonraí eolaíochta a mhalartú, gníomhaíochtaí agus teachtaireachtaí cumarsáide riosca a chomhordú; aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna conspóideacha agus tuairimí a noctadhl; grúpaí oibre a bhunú chun diríú ar bhonn comhchoiteann ar shaincheisteanna sonracha agus; obair a chomhordú d'fhoinn dúbailt oibre a sheachaint. Cabhraíonn an Fóram freisin le húdarás náisiúnta faisnéis a roinnt agus gníomhaíochtaí eatarthu féin a chomhordú.

Ghlac baill foirne an tÚdarás páirt i ngrúpaí oibre, ar fhóraim agus ar phainéil éagsúla de chuid an tÚdarás Eorpáigh um Shábháilteacht Bhia i rith 2011, agus bhí ionchur acu i réimsí tábhachtacha amhail modhanna tiomsaithe sonraí a chomhchuibhíu faoi zónóisí, faoi ábhar éillithe bia, agus faoi thomhált agus aicmiú bia.

I measc na réimsí eile comhoibríthe a bhí ag an tÚdarás leis an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bhia le linn 2011 cuireadh sonraí isteach chun cuidiú leis measúnuithe riosca a chur i gcrích ar fhúráin agus ar aicriolaimíd.

37

Le linn 2011, bhí ionchur á fháil trí chomhairle maidir le dréacht-reachtaíocht; cuireadh ábhar ar fáil chun freagairtí a ullmhú ar 37 ceist pharlaiminte; comhairle eolaíoch ar shaincheisteanna éagsúla, cosúil le treoirlínte ar bhia sláintiúil agus srianta atá beartaithe ar dhíol bainne amh.

Food Safety

Information Centre

ATHBHREITHNIÚ AR AN mBLIAIN

CUMARSÁID

Ceann de phríomhfheidhmeanna an Údaráis ná gach gné de shláinteas agus de shábhlteacht bhia a chur in iúl go gníomhach do pháirtithe leasmhara. Spreagann an Túdarás tomholtóirí chun dul i dteagháil leis le haon ghearáin a bhíonn acu maidir le sábhlteachta bhia. Déantar cumarsáid dhá threo an Údaráis a éascú trína Líne Chomhairle, a láithreán Gréasáin, a leabharlann, a leathanach Facebook agus trí YouTube.

Seirbhísí Faisnéise

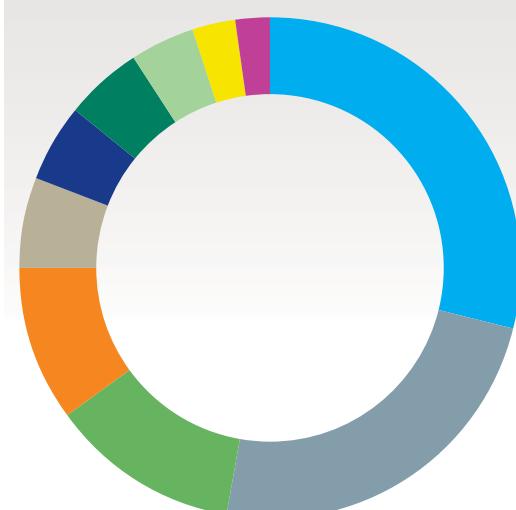
Tá ról lárnach ag Líne Chomhairle an Údaráis, ag an láithreán Gréasáin, ag an eislíon agus ag an Ionad Faisnéise ó thaobh an mhalartaithe faisnéise seo a éascú, agus an fhaisnéis is déanaí a sholáthar faoi réimse leathan saincheisteanna a bhaineann le sábháilteacht bhia.

In 2011, Láimhseáil Líne Chomhairle an Údaráis os cionn 11,000 fiosrúchán ó thionscal an bhia, ó dhaoine den phobal, ó oifigigh sláinte chomhshaoil, ó chigirí tréidliachta, ó lucht oiliúna, ó mhic léinn, ó thaighdeoirí agus ó chomhairleoirí sábháilteachta bia. Cumhdaíodh réimse leathan topaiciúna fiosrúcháin a fuarthas, is iad na cinn is mó a raibh tóir orthu ná iarratais ar fhoilseacháin (27%); gearán faoi

bhia agus faoi áitribh bhia (22%); faisnéis maidir le gnó a chur ar bun (11%); agus ceisteanna a bhain le lipéadú (8%). Bhí spéis i gcónaí i bhfaisnéis maidir le gnó bia a chur ar bun, agus tháinig os cionn 1,200 fiosrúchán isteach maidir leis an ábhar sin. Mar gheall air sin, bhí seastán faisnéise ag an Údarás ag roinnt taispeántas trádála ar fud na tíre chun comhairle agus treoir a thabhairt dóibh siúd a bhfuil sé ar intinn acu gnó bia a chur ar bun.

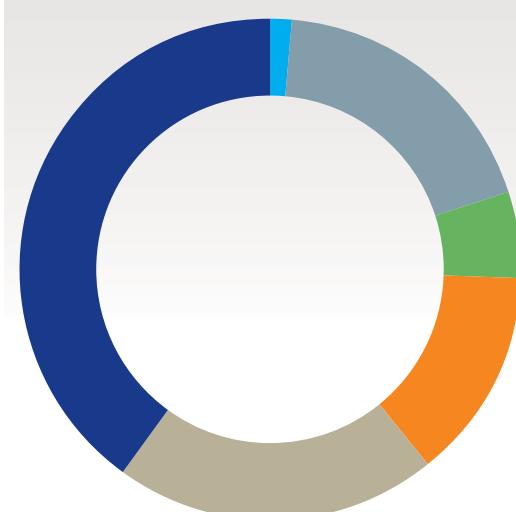
Láimhseáil an Líne Chomhairle 2,415 gearán ar an iomlán in 2011, méadú 13% ón mbliain roimhe sin. Bhain na gearáin le réimse rudaí mar thuairiscí faoi bhia neamhoiriúnach, faoi chaighdeáin ísle sláinteachais, faoi fhaisnéis mhíchruinn ar lipéid agus nimhiú bia amhrasta.

Na 10 dTopaic is Mó a nDearnadh larratas Orthu agus a Tháinig Isteach ar an Líne Chomhairle in 2011

Iarratais ar Fhaisnéis	2,966
Gearán	2,401
Tosú Gnó	1,247
Lipéadú	984
Caighdeáin	563
Cothú	472
Oiliúint	465
Reachtaiocht	355
Eile	349
Allmhairí/Onnmhairí	230

Gearán maidir le Bia, 2011

Fógraíocht	37
Caighdeáin Sláinteachais	446
Lipéadú	137
Eile	332
Nimhiú Bia Amhrasta	497
Bia Neamhoiriúnach	966

CUMARSÁID

Thuairiscigh tomholtóirí go minic le linn na bliana go raibh bia truaillithe ag rudaí nár bhaín leis, le gloine, nithe miotail agus le feithidí aimsithe i go leor tárgí bia. I measc an ábhair imní a bhí ag tomholtóirí bhí droch-chaighdeán sláinteachais in áitribh bhia nuair nár chaith an fhoireann eangach ghruaige nuair a bhí siad ag láimhseáil bia; gan aon uisce te né gallúnach i saoráidí seomra folctha; chomh maith le feithidí agus creimirí a bheith le feiceáil in áitribh bhia. Rinne oifigigh sláinte chomhshaoil ar fud na tíre imscrídú ar gach uile gearán a rinneadh leis an Údarás.

Tá an tÚdarás tiomanta d'fhorbairt leanúnach a láithreán Ghréasáin, a eislín agus a inlín mar phríomhfhoin sí fainseáise dá fhoireann agus dá pháirtithe leasmhara. Tugadh 396,797 cuairt ar an láithreán Gréasáin in 2011. Thug 191,368 duine cuairt ar an láithreán den chéad uair agus taifeadadh gur breathnaodh ar leathanaigh 1,366,413 uair i rith na bliana. Thug daoine ó 198 thír cuairt ar an láithreán. Éireannaigh ba ea 70% díobh sin, agus tháinig beagnach 8% ón Ríocht Aontaithe. Ba iad na codanna den láithreán ba mhó a raibh tóir orthu ná foilseacháin agus acmhainní, reacthaíocht, fainseáis faoi ghnóthaí bia agus comhairle ar na prionsabail a bhaineann le hanailís ghuaise agus phointí rialúcháin criticiúla. Tugadh faoi shuirbhéanna custaiméirí agus iniúchtaí inrochtana ar na láithreán Ghréasáin le linn na bliana agus, cuireadh feabhsúcháin i bhfeidhm chun an t-inneachar a fheabhsú

agus inrochtaineacht ar fhaisnéis a mhéadú. Cuireadh córas fócaíochta ar líne leis, rud a éascaíonn imeachtaí éagsúla a chur in áirithe agus foilseacháin a ordú ar líne.

Bhí níos mó agus níos mó tóir ar leathanach facebook an Údarás le linn na bliana mar aon lena chainéal YouTube. Is iad seo a leanas cuspoíri an Údarás ó thaobh na meáin shóisialta a úsáid mar uirlisí cumarsáide: teacht ar lucht féachana níos leithne; idirghníomhú le páirtithe leasmhara agus ionchur a lorg uathu; a bheith forghníomhach; seirbhís do chustaiméirí a fheabhsú; próifíl níos mó ar líne a thógáil; agus pobal a fhorbairt thart ar shábháilteacht bhia.

Is uirlis chumarsáide idir an tÚdarás agus foireann na ngníomhairesreachtaí oifigiúla é an láithreán eistín *Safety Net*. Tugadh 15,471 cuairt ar an iomlán chuig an láithreán i rith 2011, sin 1,289 in aghaidh na míosa ar an meán. Ba iad na rannáin ba mhó ráchaire ar an láithreán, gan an leathanach baile san áireamh ná teagmhálacha, nósannaimeachta oibriúcháin caighdeánacha, naisc úsáideacha agus foilseacháin.

I rith 2011, lean leabharlann an Údarás lena chnuasach leabhar, irisí agus a bhunachair shonraí ar líne a fhorbairt, agus cuireadh 201 teideal nua leis i rith na bliana.

TOMHALTÓIRÍ A CHUR AR AN EOLAS

Food Safety Authority of Ireland

Food Hypersensitivity
FOOD ALLERGY AND INTOLERANCE

COELIAC DISEASE

Hypersensitivity to gluten (coeliac disease) is estimated to affect 0.5-1% of the Irish population and for which gluten avoidance is recommended. Gluten is a complex insoluble mixture of proteins that can trigger an allergic reaction in people with the coeliac condition and is defined in EU regulation as "proteins from wheat, rye, barley and oats and their cross-varieties and de-germinated forms or modified forms of these cereals containing gluten in less than 20mg/g can be labelled as 'gluten free' while those containing more than 20 and 100mg/g can be labelled as 'low-gluten' and 'very low-gluten' respectively". naturally-starting gluten-free cereals such as rice, maize and sorghum. Guidance Note 10 on Coeliac Disease from the Food Safety Authority of Ireland (FSAI) in 2010, provides information on the detection of gluten-contamination during the manufacture of gluten-free or very low-gluten foods.

Information on the safe handling of infant formula and follow-on formula. In addition, guidance on the safe handling of baby foods intended for infants and young children under 6 months of age should indicate the presence or absence of gluten.

MANAGEMENT OF A FOOD ALLERGY OR INTOLERANCE

Research suggests that in some cases, tolerance may be built up by a gradual exposure to an allergen food. However, the only way to successfully manage a food allergy or intolerance is to eliminate the allergen from the diet, but this should only be done in consultation with a dietician.

ALLERGENS THAT CAN TRIGGER ALLERGIC REACTIONS

Many different foods contain one or more allergenic proteins (allergens) that trigger an allergic reaction in susceptible individuals. Some allergens are heat-stable and others are heat-labile. Heat treatment processes such as cooking, though this is not a reliable method for all allergens, can reduce or eliminate the allergenic potential but heating does not. Most allergens are found in the proteins in the harsh environment of the human stomach, a characteristic used to screen new food ingredients for their allergenic potential.

SOME FOOD CAN CAUSE BOTH AN ALLERGY AND AN INTOLERANCE

Certain foods can be responsible for both an allergic reaction and intolerance, e.g. milk proteins can cause an allergic response in some people and an intolerance to metabolic lactose, the primary sugar in cow's milk, is called lactose intolerance.

FOOD HYPERSENSITIVITY

Foilsíodh bileog nua eolas *Food Hypersensitivity: Food Allergy and Intolerance* (Hipiríogaireacht Bhia: Ailléirge Bhia agus Éadulaingt ar Bhia) a scríobhadh chun freagra a thabhairt ar go leor de na ceisteanna a d'fhéadfadh a bheith ag daoine maidir le hailléirgí bia agus éadulaingt ar bhia a dtugtar hipiríogaireachtaí bia mar chnuasainm orthu. Is féidir go leor bianna agus comhbáhár bia frithghníomhú ailléirgeach ná éadulaingt a spreagadh, ach ní cheanglaítear le dlí an AE ach go ndéanfaí 14 ceann díobh a lipéadú mar hailléirginí. Is féidir fógra faoi ailléirginí a thabhairt i liosta na gcomhbáhar ná in áit eile ar an bpacáistíú. Mar sin féin, ní cheanglaítear leis an reacthaíocht atá ann faoi láthair gur gá leibhéal ísle ailléirginí a d'fhéadfadh bia a bheith truaillithe leo a fhógaírt ar an lipéad bia agus ní gá fógra faoi ailléirginí a chur ar lipéad bia a dhíoltar scaoltóir ná a dhíoltar in ionad lónadóireachta, rud a chiallaíonn gur gá dhaointe a bhfuil ailléirgí ná éadulaingt acu ar bhianna áirithe a bheith san airdeall.

Foilseacháin

I measc na bhfoilseachán nua in 2011, iad ar fad ar fáil ar an láithreán Gréasáin, bhí siad seo a leanas: treoirlínte maidir le táirgeadh sábhálte síolta péactha réidh le hithe; treoir maidir le seilfré táirge a chinneadh; tuarascáil ar zónóis in Éirinn; fainsnéis maidir le huachtar reoite bog a láimhseáil agus a sheirbheáil go sábhálte agus; bileog ar hipiríogaireacht bhia – ailléirge bhia agus éadulaingt ar bhia. Foilsíodh sé eagrán den nuachtltir, *fsainews*. Ba ionann an dáileadh postais don nuachtltir agus thart ar 3,700 agus fuair os cionn 3,500 síntíúsóir an leagan ar líne den nuachtltir trí ríomhphost.

Caidreamh leis na Meáin

Sa bliain 2011, sholáthair an tÚdarás 30 preaseisiúint do na meáin chumarsáide d'fhoill fainsnéis faoi shábhálteacht bhia a chur in iúl do thionscal an bhia ar na bealaí seo. Déileáladh le 368 fiosrúchán i rith na bliana ó lucht na meán faoi réimse leathan ceisteanna a bhain le sábhálteacht bhia agus le cothú.

Suirbhé ar Dhátaí Seilfré

D'fhoilsigh an tÚdarás suirbhé náisiúnta inar tugadh léargas ar an tuiscint agus na tuairimí atá ag tomholtóirí faoi dhátaí arbh fhearr bia a ithe rompu agus dátaí faoinar cheart bia a úsáid. Taispeánadh sa suirbhé a rinneadh ar 1,000 tomholtóirí cé go ndeir 96% díobh go dtuigeann siad na téarmaí, nuair a chuirtear ceist i ndáiríre orthu maidir leis, níor thuig ach thart ar leath díobh i gceart an chiall atá leis na dátaí seilfré a bhíonn ar lipéid bhia.

Úsáidtear dátaí faoinar cheart bia a úsáid ar bhianna a d'fhéadfadh a bheith contúirteach a ithe tar éis an dáta sin. Léiríonn dátaí arbh fhearr bia a ithe rompu an caighdeán is fearr, seachas sábhálteacht, agus is féidir bia a ithe tar éis an dáta a thaispeántar. I measc cheann de na torthaí is tromchúiséid b'fhéidir ón suirbhé ná gur dúirt 46% de na daoine a ndearnadh suirbhé orthu nach bhfuil aon fhadhb acu bia a ithe a bhfuil an dáta faoinar cheart é a úsáid caite, agus deir trian díobh chomh fada is go bhfuil cuma maith go leor ar an mbia agus go bhfuil boladh maith go leor uaidh, déanann siad neamhaird den dáta faoinar cheart é a úsáid. Is díol imní é seo toisc go bhféadfadh tomholtóirí a bheith ag cur a sláinte i mbaol. Cé go bhféadfadh boladh maith go leor a bheith ó bhia agus cuma maith air, d'fhéadfadh sé a bheith éilithe le baictéar díobhálach nuair a théann sé thar an dáta faoinar cheart é a úsáid.

An láimh eile, tarraingítear aird sa suirbhé nach n-úsáideann beagnach ceathrar as deichniúr bia a bhfuil an dáta faoinar cheart é a ithe caite air, fiú má bhíonn cuma maith go leor air agus boladh maith go leor uaidh. Agus mar gheall air sin caitheann tomholtóirí amach bia nach bhfuil aon rud mícheart leis. Moltar do thomholtóirí a mbreithiúnas féin a thabhairt maidir leis na bianna seo; má tá cuma maith go leor ar an mbia agus boladh maith go leor uaidh, is féidir é a ithe agus níor cheart é a chaitheamh amach, agus ar an gcaoi sin ní chuirtear bia amú gan ghá.

Tá sé thar a bheith tábhachtach dátaí seilfré atá cruinn a shocrú, agus go háirithe dátaí faoinar cheart bia a úsáid. Ní mór dátaí faoinar cheart bia a úsáid a shocrú ar bhonn sábhálteachta agus is ar bhonn cáilíochta a shocraitéar dátaí arbh fhearr bia a úsáid rompu. Caithfidh tomholtóirí muinín a bheith as na dátaí faoinar cheart bia a úsáid ar a gcuid bia agus fios a bheith acu go bhfuil an bia sábhálte fiú má itear é roimh an dáta sin.

LÁIMHSEÁIL CEISTEANNA AGUS GEARÁN

Láimhseáladh breis is 11,000 fiosrú agus gearán ar Líne Chomhairle an Údarás in 2011. Tháinig méadú os cionn 13% ar ghlaoonna a bhain le tomholtóirí a bhí ag tuairisciú na n-ábhar imní a bhí acu faoi bhia agus faoi ionaid bhia. Bhain an 2,415 gearán le réimse rudaí mar thuairiscí faoi bhia neamhoiriúnach, faoi chaighdeán ísle sláinteachais, faoi fhaisnéis mhíchruinn ar lipéadáí agus faoi nimhiú bia amhrasta. Thuairiscigh tomholtóirí go minic go raibh bia truaillithe ag rudaí nár bhain leis. Ar na tuairisci sin bhí cinn faoi bhia a bhí truaillithe le feithidí beo agus marbha; le fiacail; le hionga bhréige; le píosaí miotail; le feedán rubair plaisteach; agus le greimlín. Rinne oifigigh sláinte comhshaoil ar fud na tíre imscrúdú ar gach uile ghearán a rinneadh leis an Údarás.

Grianghráf den Uasal Edel Conway, Údarás Sábhálteachta Bia na hÉireann.

CUMARSÁID

Oiliúint

Bealach tábhachtach chun teachtaireachtaí faoi shábháilteacht bhia a thabhairt do dhaoine í oiliúint agus chuir an tÚdarás oiliúint ar fáil in 2011 d'fhoirne gníomhaireachtaí oifigiúla agus do dhaoine atá ag obair i dtionscal an bhia. Is é cuspóir an Údaráis maidir le hoiliúint ná oiliúint ábhartha a thabhairt d'fhoireann na gníomhaireachta oifigiúla maidir le rialú bia d'fhonn gníomhafochtaí forfheidhmiúchán a threisiú agus chun cuidiú le tionscal an bhia tuiscint a fháil ar na ceanglais dlí agus teicniúla a bhaineann le d lí an bhia agus an d lí sin a chomhlónadh.

Tionóladh roinnt cúrsaí oiliúna ar ábhar teagmhála bia d'fhoireann na gníomhaireachta oifigiúla le linn na bliana. Sholáthair an tÚdarás ceardlanna don tSeirbhís Sláinte Chomhshaoil maidir le rialachán na gcritéar micribhitheolaíoch agus lipéadú bia a chur i bhfeidhm. Tionóladh ceardlann oiliúna maidir le saincheisteanna dlí do bhaill foirne sa tSeirbhís Tréidliacha na nÚdarás Áitiúil ar theicníc imscrúdaithe, bailiú fianaise agus fógraí forfheidhmiúchán a eisiúint. D'fhreastail foireann sa tSeirbhís Sláinte Chomhshaoil agus i saotharlanna an analísi phoiblí ar cheardlann faoi na coinníollacha agus an úsáid a bhaintear as breiseáin bhia agus na rialacha maidir le lipéid a chur ar bhia ina bhfuil breiseáin. Cuireadh seisiún oiliúna ar bun don fhoireann sa Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara maidir leis an bpróiseas a bhaineann le córais bhainistíochta sábháilteachta bia a iniúchadh.

Tá ionadaithe ag an Údarás ar Shainghrúpa an AE um Oiliúint níos Fearr agus Bia níos Sábháilte agus déanann sé comhordú ar ranndpháirteachas fhoireann

na ngníomhaireachtaí oifigiúla sna cláir oiliúna a reáchtálann an Coimisiún. Le linn 2011, bhí foireann ó na gníomhaireachtaí oifigiúla páirteach i gcúrsaí oiliúna ar raon saincheisteanna a bhain le rialú bia amhail: prionsabail maidir le hanailís ghuaise agus phointí rialúcháin criticiúla; fo-tháirg ainmhithe; ábhar teagmhála bia; d lí maidir le beatha; agus sláinteas feola agus éisc.

Leanadh ar aghaidh in 2011 leis na cláir oiliúna *Food Safety and You* agus *Food Safety Training for Management in the Chinese Food Sector*. Tá an dá chlár sin dírithe ar bhainisteoí agus ar oiliúnóirí atá ag obair i dtionscal an bhia. Cuireadh ceardlanna oiliúna sábháilteachta bia ar bun d'úinéir tithe leaba agus bricfeasta agus d'ionadaithe gnó i ngléasraí beaga déantúsaíochta feola. Cuireadh ceardlanna maidir le hélimh sláinte ar fáil do shaineolaithe cothúcháin an tionscail i ngnóthá móra bia ilnáisiúnta agus rinneadh é sin i gcomhar leis an gComhairle Náisiúnta Déiríochta.

Seimineáir

I gcompháirtíocht le Teagasc, bhí an tÚdarás i mbun seimineáir le ceardlanna ar chritéir maidir le seilfré táirgí agus critéir mhicribhitheolaíocha. D'fhreastail os cionn 100 ionadaí de chuid an tionscail atá freagrach as rialú cáilíochta, forbairt táirge agus feidhmiú na nósanna imeachta maidir le hanailís ghuaise agus phointí rialúcháin criticiúla ina ngnó bia. Rinne ionadaithe ón gCoimisiún Eorpach, ó thionscal an bhia, ó saotharlanna agus ó gníomhaireachtaí oifigiúla éagsúla cur i láthair inar pléadh an tábhacht atá le seilfré bia a chinneadh d'fhonn sábháilteachta mhicribhitheolaíoch an bhia a chinntiú. Tá seilfré tábhachtach i gcás bia atá in ann lobhadh, bia réidh le hithe agus/nó a chuireann le fás pataiginí.

CUIDIÚ LE GNÓLACHTAÍ NUATHIONSCANTA

Ó thosaigh an cwlú eacnamaíochta in 2008, tá seirbhís Líne Chomhairle an Údaráis tar éis déileáil le méadú suntasach i lín na nglaoonna ó dhaoine ar mian leo gnólacht nua bia a bhunú in Éirinn. Ceann de phríomhstraitéisí an Údaráis is ea é a dhéanamh níos éasca do ghnóláchtai bia cloí le reachtaíocht agus lín na mbacainní a laghdú a bhíonn ar chuídeachtaí agus ar dhaoine aonair a shárú más mian leo feidhmiú san earnáil seo. Chun na críche sin, agus mar fhreagra ar an spéis mhéadaithe atá ag daoine sa scéal, cuireadh réimse tiomanta ar fáil ar a láithreán Gréasáin chun gach eolas a thabhairt do dhuine ar bith atá ar thóir eolais faoi bhunú fointair nua bhia.

Fóram Thionscail

Oibríonn an tÚdarás le gach páirtí leasmhar i dtionscal an bhia ionas go gcomhlíonfar an dlí faoi bhia agus ionas go gcoinneofar caighdeán arda. Bhí tionchar dearfach go dtí seo ag an gcur chuige compháirtíochta seo ar an slabhra bia. Is urlísí tábhachtacha atá sa reachtaíocht agus san fhorfheidhmiú, ach is annamh a bhaineann siad amach gach a dteastaíonn. Chun an riachtnas seo a chomhlíonadh, feidhmíonn an tÚdarás roinnt scéimeanna trína dtéann sé i ngleic go héifeachtach le tionscal an bhia – chun dea-chleachtais maidir le sábháilteacht bhia agus cur chuige coiteann maidir le bia a tháirgeadh go sábháilte a chur chun cinn, agus an gá atá ann an reachtaíocht bhia a chomhlíonadh a chur in iúl. Leanann na ceithre fhóram tionscail a chruthaigh an tÚdarás orthu ag feidhmiú mar ardán d'earnálacha sonracha tionscail chun rochtain a fháil ar an Údarás agus chun ceisteanna maidir le sábháilteacht agus sláinteachas bia a chur ar aghaidh.

Fóram na dTáirgeoirí Ceardbhia

Tugann Fóram na dTáirgeoirí Ceardbhia grúpa ilchineálach de tháirgeoirí bia speisialtóra le chéile agus cuireann sé deis ar fáil dóibh chun saincheisteanna sábháilteachta bia maidir leis an earnáil ceardbhia a phlé leis an Údarás. Is feithicil atá san Fóram do na húdaráis agus na táirgeoirí chun a theacht ar chomhthuiscint ar ról a chéile i soláthar bia d'ardchaighdeán atá sábháilte don tomhaltóir. Cruthaíonn sé lónra teagmhálacha a úsáidtear taobh amuigh de chruinnithe foirmiúla chun fadhbanna a thagann chun cinn san earnáil maidir le forfheidhmiú dhí an bhia a réiteach. Ina theannta sin, cuireann an Fóram deis ar fáil chun plé a dhéanamh ar mholtaí reachtacha nua agus an tionchar a d'fhéadfadh a bheith acu ar cheardaithe. Is acmhainn luachmhar atá ann do tháirgeoirí ceardbhia agus do na húdaráis, agus cabhraíonn sé le gach duine atá i gceist tabhairt faoi chosaint tomhaltóirí i dtaca le táirgeadh raon éagsúil ceardbhia a éascú.

4

Tá ceithre fhóram tionscail ag feidhmiú i gcónaí mar ardán d'earnálacha sonracha tionscail chun rochtain a fháil ar an Údarás agus chun ceisteanna maidir le sábháilteacht agus sláinteachas bia a chur chun cinn.

In 2011, phléigh comhalaí raon leathan topaicí, lena n-áirítear: solúbthacht i reachtaíocht bia do ghnóthaí beaga bia; *Salmonella* in uibheacha lachan; tionscadail bhia arna maoiniú ag an AE faoi LEADER; díol bainne amh; seamlais shoghluaise agus; lípéadú bia.

An Fóram Miondíola

Tá comhalaí ó na príomh-ollmhargaí agus ó na príomhgħrúpaí siombaile mar chuid den Fóram Miondíola. Tháinig an Fóram le chéile trí huire in 2011. Feidhmíonn an Fóram mar mheicníocht úsáideach chun cur le tuiscint ar an reachtaíocht bia agus chun comhairle faoi shábháilteachta bhia a scaipeadh. Le linn 2011, cuireadh comhalaí ar an eolas faoi raon leathan topaicí, lena n-áirítear: critéir mhicribhitheolaíocha do bhia-ábhar; lípéadú maidir le haillérginí bia; athruithe atá beartaithe ar reachtaíocht lípéadaithe bia; nanaitheicneolaíocht; saill sháithithe agus; calraí ar biachláir.

An Fóram Seirbhíse Bia

Tagann comhalaí an Fóram Seirbhíse Bia ó ghnóthaí lónadóireachta/seirbhíse bia agus ó na heagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht orthu. Chas an Fóram le chéile faoi dhó in 2011 agus phléigh na comhalaí raon leathan saincheisteanna, lena n-áirítear: rabhaidh bhia; treoir maidir le folúsphacáil; cláir maolaithe salainn agus saill sháithithe; ábhar teagmhála bia; burgair a chócaráil go sábháilte; rialú an méid a itear/méideanna agus; calraí ar bhiachláir.

CUMARSÁID

An Coiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach

Tá an tÚdarás ina chathaoirleach ar an gCoiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach. Is é seo an coiste náisiúnta do pháirtithe leasmhara maidir le moileasc débhlaoscach a tháirgeadh agus iad a chur ar an margadh. Bíonn ionadaithe ó na gníomhaireachtaí oifigiúla (lena n-áirítear an tÚdarás um Chosaint lascaigh Mhara, Foras na Mara agus Feidhmeannacht na Seirbhísé Sláinte), Bord lascaigh Mhara, ón tionscal agus ó ghrúpaí páirtithe leasmhara eile rannpháirteach ar an gCoiste. Tháinig an Coiste le chéile cúig huaire i rith 2011. Thug an Coiste treoir a bhí ar fáil maidir leis an tionscal sliogéiseach chun dáta; mapáil agus bainistiú a dhéanamh ar limistéir táirgthe sliogiasc débhlaoscach beo; athbhreithniú ar an obair a rinne an tÚdarás Eorpach um Shábháilteachta Bhia maidir le sliogiasc; agus réiteach i gcomhair an iniúchta a bhí an Oifig Bia agus Tréidliachta ag dul a dhéanamh ar an earnáil. Maidir le guaiseacha ar leithligh, dhéileáil an Coiste le ceisteanna a bhaineann le biotocsaí, le víris, le micribhitheolaíocht agus le hinrianaitheacht.

An Chomhairle Chomhairleach um Shábháilteachta Bhia

Bunaíodh an Chomhairle Chomhairleach um Shábháilteachta Bhia faoin Acht um um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 agus is ceann de phríomheilimintí de struchtúr an Údarás í. Is é príomhchuspóir na Comhairle ná a chur ar chumas an Údarás a dhualgas a chomhlíonadh chun comhairliúchán forleathan a dhéanamh maidir lena ghníomhafochtaí. Déantar nithe a tharchur chuig an gComhairle le go ndéanfar breithníu orthu, ach féadann sí aird an Údarás a tharraingt ar cheisteanna freisin. Is é an tÚdarás a cheapann leath de na comhalaí agus ceapann an tAire Sláinte agus Leanaí an leath eile. Chríochnaigh an Chomhairle dheirokeanach a tréimhse oifige ag deireadh 2010. Rinneadh ullmhúcháin i gcomhar leis an Roinn Sláinte le linn 2011 maidir le Comhairle nua a cheapfar in 2012.

Comhoibriú le hEagraíochtaí Eile

Lean an tÚdarás ar aghaidh ag comhoibriú i ndlúth-chomhpháirtíocht le Gníomhaireacht Thuaisceart Éireann um Chaighdeán Bhia. Cuirtear an comhoibriú i gcrích trí mheabhrán tuisceana a ceapadh lena chinntíú go mbeidh comhoibriú tapa, éifeachtach ann i gcás teagmhas bia agus go ndéanfar comh-fhorfheidhmiú ar nithe san dá dhlinse. Rinneadh an córas comhoibrithe a thástáil in 2011 trí chleachtadh aithrise géarchéime a mhair le trí lá.

TREOIR DON TIONSCAL

Bhí an tÚdarás i gcomhar le Teagasc i mbun seimineáir do thionscal an bhia maidir le seilfré tárgí agus critéir mhicribhitheolaíocha. Cinntítear sábháilteacht bhia go príomha trí chur chuige coisccheach, amhail dea-chleachtas sláinteachais a chur chun feidhme agus nósanna imeacha a chur i bhfeidhm bunaithe ar phrionsabail na hanailise guaise agus pointí rialúcháin criticiúla. Tugadh aghaidh sa seimineár ar na saincheisteanna tábhachtacha a bhaineann le bia a thástáil ó thaobh critéar micribhitheolaíoch nuair atá feidhmiú ceart na góras éagsúil i ngnólacht bia á mbailíochtú agus á bhíofrú agus nuair atá seilfré bia á socrú chun sábháilteacht mhicribhitheolaíoch an bhia a chinntíú. Chuir an seimineár deis ar fáil chun faisnéis ríthábhachtach a fháil ó shaineolaithe ó Éirinn agus ó Áiteanna ar fud an domhain sa réimse seo agus chuir sé deis thábhachtach oiliúna ar fáil do ghnólachtaí bia maidir le socrú dátaí seilfré.

Le feiceáil ag an seimineár tá (ló chlé): An tOllamh Alan Reilly, Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann; An tAire Stáit, Shane McEntee T.D., an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara agus an tOllamh Gerry Doyle, Teagasc.

Leanamar féin agus an Lárionad Faire um Chosaint Sláinte, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus Teagasc ar aghaidh ag obair i gcomhar le chéile trí chomhaontuithe comhoibrithe. Rinneamar comhaontú le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte in 2011 maidir le dréachphrótacal faoi imscrúdú a dhéanamh ar ráigeanna tinnis bia-iompartha. Cuireadh é sin i bhfeidhm ar bhonn trialach i rith na bliana agus déanfar cleachtadh aithrise air in 2012. Lean foireann an Údarás ar aghaidh mar chomhaltaí den Choiste Comhairleach Eolaíochta de chuid safefood. Chomh maith leis sin, foilsíodh dréachphrótacal inmheánach idirgníomhaireachta i gcás géarchéim bia leis na gníomhaireachtaí seo a leanas: an Roinn Sláinte agus Leanaí; Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte; an Lárionad Faire um Chosaint Sláinte; an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara; an Institiúid Éireannach um Chosaint Raideolaíoch; na hÚdarás áitiúla; agus an tÚdarás um Chosaint lascaigh Mhara le linn 2011.

Tá an tÚdarás ina rannpháirtí gníomhach ar roinnt coistí eile, a bhfuil sé de chuspóir acu caighdeáin in earnáil an bhia a ardú agus a chothú. Áirítear orthu sin coistí na n-eagraíochtaí seo a leanas: Cumann Búistéirí Ceirde na hÉireann; An Bord Bia; Údarás Craolacháin na hÉireann; Chartered Quality Institute; Food and Drink Industry Ireland; Food Law Enforcement Practitioners; Global Trust Certification; National Heart Alliance; National Hygiene Partnership; agus An tÚdarás um Chaighdeáin Náisiúnta na hÉireann. Bhí sé páirteach freisin sa tionscnamh um Bia Sláintíúil do Chách a dhéanann iarracht dul i ggleic le bochtaineacht bia trí infhaighteacht agus inacmhainneacht bia shláintíúil agus rochtain air a chur chun cinn i gcomhair grúpaí ar ioncaim ísle.

Chomh maith leis an gcomhoibriú eolaíoch a rinne sé leis an Údarás Eorpach um Shábháilteachta Bia, lean an tÚdarás ar aghaidh ag glacadh páirte sa Ghrúpa Oibre Cumarsáide de chuid an Fhóram Chomhairligh atá aige. Bíonn an Grúpa Oibre seo ag obair le ranna cumarsáide na ngníomhaireachtaí sábháilteachta bia náisiúnta le cur chuige a chur le chéile i leith rioscái sa bhiashlabhra a chur in iúl, atá bunaithe ar chomhoibriú agus ar eolas

feabhsaithe, agus le cinntíú go mbíonn na teachtaireachtaí maidir le sábháilteachta bhia comhsheasmhach ar fud an Chomhphobail. Feidhmíonn an tÚdarás mar Lárphointe náisiúnta freisin, chun éascú a dhéanamh ar chomhoibriú agus ar chomhroinnt fainseáise idir an tÚdarás Eorpach um Shábháilteachta Bhia agus gach gníomhaireacht sábháilteachta bia san Aontas Eorpach. Leanadh ar aghaidh i rith 2011 leis an gcomhoibriú sin trí eolais agus sonraí eolaíocha a bhailiú agus a chomhroinnt idir na Ballstáit agus an tÚdarás Eorpach um Shábháilteachta Bia.

Leanann an tÚdarás air ag cabhrú le gníomhaireachtaí i dtíortha eile a mheasann gur eiseamlair é an tÚdarás do ghníomhaireachtaí náisiúnta aonair um rialú bia. Thug údarás rialaithe ó thíortha a bhí chomh héagsúil leis an tSín, an Bhoisnia agus an Heirseagaivéin cuairt ar an Údarás in 2011. Thug rialtas na Téalainne cuireadh don Údarás labhairt ag seimineáir a tionóladh go speisialta i gcomhair oifigeach agus ionadaithe de chuid thionscal an bhia. Thug rialtas na Brasaíle cuireadh dó freisin labhairt ag cruinníú oifigeach bia ó thíortha Mheiriceá Láir agus Mheiriceá Theas. Tugadh cuireadh don Údarás a bheith ina chomhalta den Choiimisiún Idirnáisiúnta um Sonraíochtaí Mhicribhitheolaíochta do Bhianna. Ghlac sé páirt i gcruiinnithe rialta an ghrúpa saineolaithe sin in 2011. Choinnígh an tÚdarás a mheabhrán tuisceana ar bun leis an Abu Dhabi Food Control Authority agus leis an New Zealand Food Safety Authority freisin. Ghlac foireann ón Údarás párt i gcomhairliúcháin saineolaithe na hEagraíochta Domhanda Sláinte agus na hEagraíochta Bia agus Talmhaíochta de chuid na Náisiún Aontaithe. Lean an tÚdarás air ag gníomhú mar phointe teagmhála éigeandála d'Éirinn i Líonra Idirnáisiúnta na nÚdarás um Shábháilteachta Bia. Comhthionscadal é sin de chuid na hEagraíochta Domhanda Sláinte agus na hEagraíochta Bia agus Talmhaíochta. Bíonn 177 ballstát ann ag malartú fainseáise go rialta maidir le ceisteanna sábháilteachta bia, ag insint faoin taithí atá acu agus ag roinnt saineolais. Bíonn siad in ann fainseáis a rochtain go sciobtha i gcás éigeandálaí sábháilteachta bia.

396,797

Tugadh 396,797 cuairt ar an láithreán Gréasáin in 2011. Thug 191,368 duine cuairt ar an láithreán den chéad uair agus taifeadadh gur breathnaíodh ar leathanaigh 1,366,413 uair i rith na bliana.

ATHBHREITHNIÚ AR AN mBLIAIN

BAINISTÍOCHT CHORPARÁIDEACH

Tá príomhról ag feidhmeanna corporáideacha an Údaráis maidir le cinntiú éifeachtacht na gcóras agus na bpróiseas atá riachtanach chun éascú a dhéanamh ar sholáthar éifeachtach seirbhísí an Údaráis do na páirtithe leasmhara uile. Cinntíonn siad freisin go ndéantar dea-chleachtais maidir le rialachas corporáideach a forbairt agus a choinneáil.

BAINISTÍOCHT CHORPARÁIDEACH

Cé gurb é príomhfheidhm an Údarás sláinte agus leasanna tomholtóirí a chosaint, ní féidir leis é sin a dhéanamh mura mbíonn an eagraíocht dírithe mar is cuí agus mura ndéantar na príomhacmhainní atá aici, is iad sin an coiste feidhmiúcháin agus an fhoireann, a úsáid go héifeachtúil. Chuige sin, tá an tÚdarás tiomanta do chóras bainistíocha cártaíochta atá bunaithe go bunúsach ar an gcoincéap seo a leanas: custaiméirí agus a gcuidean riachtanas a aithint; pleánail conas freastal ar na riachtanais sin; nósanna imeachta a dhoiciméadú nuair is cuí; spriocanna intomhaiste a leagan síos do gach rannán agus do gach ball foirne agus; athbhreithniú a dhéanamh go rialta ar a bhfuil á bhaint amach. Tá an córas deimhnithe de réir an chaighdeáin idirnáisiúnta ISO 9001:2008, agus déantar iniúchadh seachtrach ar an Údarás gach bliain le féachaint conas atá sé ag feidhmiú i bhfianaise an chaighdeáin sin.

Forbraíodh Pleán Seirbhísé Cuimsitheach i gcomhair 2011 inar tugadh mionsonraí faoi na cláir oibre a bhí beartaithe don bhlíain. Rinneadh athbhreithniú ar an dul chun cinn i mbaint amach an phlean i lár na bliana agus ag deireadh na bliana, d'fhonn a chinntí gur cuireadh na cláir oibre i bhfeidhm. Tá pleánail, bainistíocht feidhmíochta agus athbhreithniú ina gcuidean lárnach d'obair an Údarás, agus tugann an córas bainistíocha cártaíochta tacáiocht don obair sin. Chuir an tÚdarás feabhas in 2011 ar a chóras bainistíocha agus forbartha feidhmíochta a bhí i bhfeidhm ar feadh roinnt blianta. Cinntíonn an córas sin go bhfuil pleán oibre mionsonraithe ag gach ball foirne don bhlíain atá le teacht agus go n-aithnítear riachtanais oiliúna agus forbartha ábhartha i gcomhair na tréimhse sin. Tá gach pleán oibre nasctha le spriocanna foirne agus rannán, agus tá siad sin nasctha le pleán seirbhísé bliantúil na heagraíochta.

Tá feidhm éifeachtúil airgeadais ann le cinntí go ndéantar na caighdeán cuntasaíochta is airde a chomhlíonadh agus go bhfuil córais éifeachtacha bainistíocha airgeadais i bhfeidhm. Rinne an tÚdarás cinnte de freisin gur cuireadh bearta buiséadta na Roinne Airgeadais i bhfeidhm, i dtéarmaí tuarastail agus laghduithe eile ar chaiteachas.

Tá Coiste Compháirtíochta ann ar a bhfuil baill foirne ó gach leibhéal den Údarás. Téitear i gcomhairleis i dtaobh roinnt mhaith ceisteanna eagraíochtúla, lena n-áirítear beartais acmhainní daonna a forbairt. Tá an tÚdarás tiomanta go hiomlán do riachtanais na reachtaíochta sláinte agus sábháilteachta ábhartha a chomhlíonadh. Tá Coiste Sláinte agus Sábháilteachta i bhfeidhm, agus bhuaile siad le chéile go rialta le linn 2011 agus rinne siad ráitis, beartais agus nósanna imeachta sábháilteachta an Údarás atá i bhfeidhm a athbhreithniú agus a nuashonrú d'fhonn sláinte agus sábháilteachta gach baill foirne agus gach cuairteora a chinntí. Cuireadh roinnt tionscnamh agus oiliúint ar fheasacht sábháilteachta i bhfeidhm le haghaidh foireann ábhartha le linn na bliana.

Agus seirbhísí a gcoinneáil a mhéid agus is féidir, leanadh de líon na foirne a bhainistiú i gcomhthéacs an lánchoisc atá ar earcaíochta san earnáil phoiblí agus i gcomhréir le creat rialaithe fostáiochta na hearnála sláinte. Tá laghdú 10% tagtha ar líon na mball foirne ó cuireadh an lánchosci i bhfeidhm.

Rialachas Corparáideach

Faoi mar a cheanglaítear ar gach gníomhaireacht Stáit, cloíonn an tÚdarás le critéir chaighdeánacha maidir le rialachas corparáideach faoi mar atá leagtha amach sa Chód Cleachtais um Rialachas Comhlacthaí Stáit, 2009. I bhfianaise an choid sin forbraíodh creat rialachais chorparáidigh d'fhonn cabhrú chun éifeachtacht, oscailteacht agus tréadhearacht a fheabhsú. Soláthraíonn an creat sin treoir mhionsonraithe don eagraíocht faoi chúrsaí mar: gnó an Bhoird a stiúradh; pleánail straitéisearch; próisis oibriúcháin; bainistíocht riosca; rialú airgeadais agus; caighdeáin iompraíochta. Coinníonn an tÚdarás clár rioscaí agus clár sócmhainní seasta a ndéantar athbhreithniú agus iniúchadh orthu gach bliain.

De réir Alt 41 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 agus na nAchtanna um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995 agus 2001, ceanglaítear ar chomhaltaí de Bhord an Údarás, den Choiste Eolaíoch, de na Fochostí Eolaíocha agus d'fhoireann ainmnithe an Údarás dearbhú leasanna a sholáthar gach bliain. Cuireann an tÚdarás na dearbhaile sin ar aghaidh chuig an tAire Sláinte nó chuig an gCoimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí, de réir mar is cuí.

BAINISTÍOCHT CHORPARÁIDEACH

Iniúchadh Inmheánach

Tá Coiste Iniúchóireachta ceaptha ag an mBord a bhainneann leas as seirbhísí iniúchóirí gairmiúla seachtracha chun clár iniúchtaí inmheánacha a chur i gcrích. Cuireadh bailchríoch ar thrí iniúchadh den sórt sin in 2011, eadhon: iniúchadh ar chúrsáil ginearálta a bhaineann le rialú ríomhairí; iniúchadh ar nósanna imeachta taistil agus cothaithe agus; iniúchadh ar rialachas corporáideach agus ar rialuithe airgeadais. Cuireadh tuarascálacha faoi bhráid Choiste Iniúchóireachta an Bhoird agus faoi bhráid Bhoird an Údarás freisin. D'ullmhaigh coiste feidhmiúcháin an Údarás pleananna gníomhaíochta chun aghaidh a thabhairt ar na torthaí agus rinne Coiste Iniúchóireachta an Bhoird monatóireacht orthu.

Soláthar

Is é an tÚdarás an príomhpháirtí maidir le bunú creat-chomhaontuithe soláthair le 15 ghníomhaireacht eile san earnáil phoiblí tríd an bhFóram Rialála Sláinte agus Cúraim Shóisialta. I rith 2011, forbraíodh creat-chomhaontuithe le haghaidh seirbhísí deartha agus prioritála agus cuirfear i bhfeidhm iad in 2012. Cuireadh tús le hobair chun creat-chomhaontuithe soláthair eile a fhorbairt.

Ráiteas Straitéisé

I rith 2011, dréachtaíodh ráiteas straitéisé do na blianta 2012 go 2015. Beidh pleananna gnó amach anseo bunaithe ar an straitéis a aithníonn misean, fíos, luachanna agus cuspóirí corporáideacha an Údarás, chomh maith leis na príomhrudaí is féidir a sholáthar. Foilseofar an straitéis in 2012.

Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide

Tá córais um theicneolaíocht faisnéise agus cumarsáide fós ríthábhachtach le cur ar chumas an Údarás faisnéis agus córais a bhainistiú d'fhoinn soláthar seirbhísí a éascú. Tá roinnt bunachar sonraí inmheánacha forbartha ag an Údarás le tacú lena chuid oibre sa réimse a bhaineann le bailiú sonraí faoi chigireacht bia agus faoi fhorfheidhmiú. Feabhsaíodh na bunachair sonraí sin in 2011 agus anois is féidir sonraí a bhailiú maidir le roinnt réimsí lena n-áirítear: teagmhais bhia, forlíontaí bia, torthaí tástálacha saotharlainne agus forfheidhmiú.

D'fhorbair an tÚdarás córas tiomsaithe sonraí agus tá sé á bhainistiú aige. Tá sé bunaithe ar an nGréasán agus is féidir le húdarás áitiúla sonraí faoi chigireachtaí ar ghnólachtaí bia, faoi shampláil bia agus faoi mharú aimhithe a ionchur agus a stóráil ann. Tá bealach níos éifeachtúla ann anois dá bharr chun sonraí a bhailiú, a stóráil agus a úsáid. Chun na críche sin, cuireadh tús le hobair chun an córas seo a chur in oiriúint chun go bhféadfaidh oifigigh ón Údarás um Chosaint lascaigh Mhara é a úsáid agus tá sé beartaithe an córas sin a chur i bhfeidhm in 2012. Lena chois sin, d'éirigh leis an Údarás maoiniú breise a fháil in 2011 ón Údarás Eorpach um Shábháilteachta Bia chun bunachar sonraí agus aistriú sonraí a fhorbairt.

Cuireadh córas nua teileafón agus glórphoist i bhfeidhm in 2011 lena n-áirítear lárionad glaonna feabhsaithe le haghaidh Líne Chomhairle an Údarás. Leanfar ar aghaidh i mbliana ag tabhairt tús áite do slándáil TF agus do chosaint an líonra TF. Tá córas feabhsaithe leictreonach chun am agus tinreamh a thaifeadadh curtha i bhfeidhm don fhoireann ar fad, lena n-áirítear áis ar líne chun tinreamh agus saoire a bhainistiú. Laghdódh an córas feabhsaithe an t-ualach oibre riarracháin a bhaineann leo sin.

15

Is é an tÚdarás an príomhpháirtí maidir le bunú creat-chomhaontuithe soláthair le 15 ghníomhaireacht eile san earnáil phoiblí tríd an bhFóram Rialála Sláinte agus Cúraim Shóisialta.

Saoráil Faisnéise agus Ceisteanna Parlaiminte

Leanann an tÚdarás ar aghaidh ag comhlíonadh a chuid dualgas maidir le freagra a thabhairt ar iarratais um Shaoráil Faisnéise agus ar cheisteanna parlaiminte. Le linn 2011, fuair an tÚdarás cúig iarratas um Shaoráil Faisnéise. Iriseoirí a rinne cúig cinn de na hiarratas agus cuideachta innealtóireachta a rinne an ceann eile. Ar na topaicí a ndearnadh iarratas fúthu bhí: Orduithe Forfheidhmiúcháin; táillí agus speansais na gComhaltaí Boird agus; an méid a caiteadh ar chúrsaí soláthair agus na costais a bhí liostaithe i gcuntas bhliantúla na bliana 2010. Chuir an tÚdarás comhairle ar fáil mar fhreagra ar 37 ceist pharlaiminte ó ionadaithe éagsúla polaitiúla a cuireadh faoi bhráid na Roinne Sláinte nó na Roinne Talmhaíochta, Bia agus na Mara in 2011. Ba mhéadú é sin ar an 22 ceist in 2010. I measc na gceisteanna a fuarthas, bhí ceisteanna a bhain le socruthe airgeadais nó soláthar foirne; lipéadú maidir le tir thionscnaimh agus; an toirmeasc atá molta ar dhíol bainne amh.

SCAIPEADH NUACHTA

The collage consists of five issues of the FSANews magazine from November/December 2011. The covers are as follows:

- Issue 1:** Consumers Confused by Shelf-Life Dates. A survey shows that many consumers misunderstand shelf-life dates, leading to waste or uneaten food.
- Issue 2:** Exhibition. Shows a group of people at a food safety exhibition.
- Issue 3:** Agenda. Features an interview with the Minister for Health and Consumer Affairs.
- Issue 4:** Food Safety in Restaurants. Discusses food safety standards in restaurants.
- Issue 5:** Food Safety in Schools. Focuses on food safety in school settings.

Each issue includes a table of contents with various articles and features.

Cuireann nuachtlitir an Údaráis, *fsanews*, a chuirtear amach gach dara mí, an nuacht is déanáí ar fáil mar aon le nuashonruithe faoi shábháilteachta bia in Éirinn. Déantar í a scaipeadh ar lucht léitheoireachta leathan in Éirinn agus thar lear araon. Seoladh thart ar 3,700 cóip den nuachtlitir trí an bpost i rith na bliana agus fuair os cionn 3,500 síntíúsóir leagan ar líne den nuachtlitir trí riomhphost.

GNÍOMHAIREACHTAÍ OFIGIÚLA

a raibh Comhaontuithe Seirbhíse ag an Údarás leo in 2011

Tá an tÚdarás freagrach as reachtaíocht bia in Éirinn a fhorfheidhmiú, agus comhlíonann sé an fheidhm fhorfheidhmiúcháin sin trí chonarthaí seirbhíse le gníomhaireachtaí oifigiúla. Foráiltear an bunús reachtaíochtaí dó sin in Alt 48 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998. Sna conarthaí a ceapadh idir an tÚdarás agus na gníomhaireachtaí oifigiúla, leagadh amach leibhéal agus caighdeán na gníomhaíochta i leith sábháilteachta bhia a dhéanfaidh na gníomhaireachtaí, mar ghníomhairí don Údarás.

Gníomhaireachtaí Oifigiúla a raibh Conarthaí Seirbhíse ag an Údarás leo in 2011

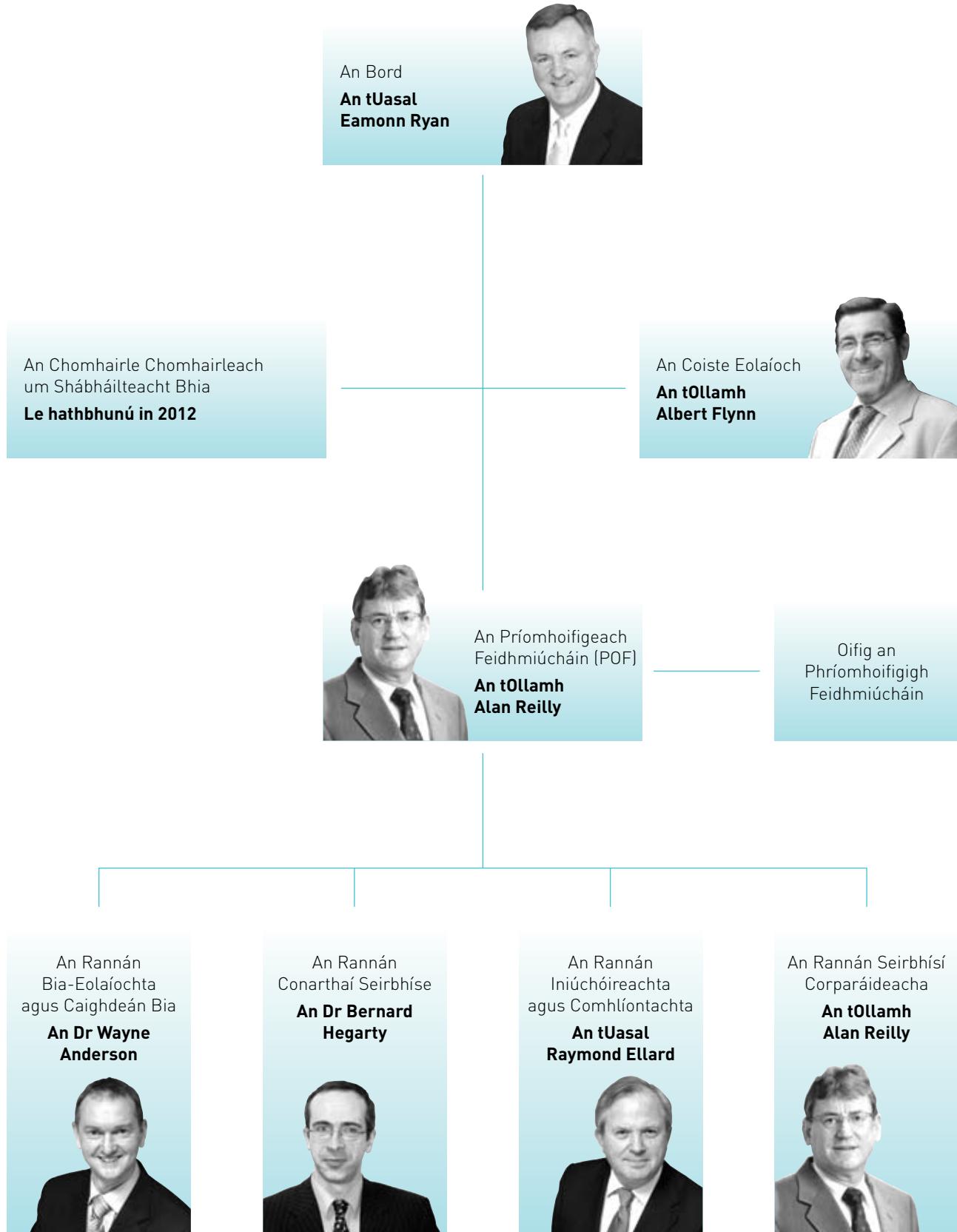
Ina theannta sin, tá meabhrán tuisceana síniithe ag an Údarás le heagraíochtaí éagsúla eile, chun comhoibriú agus malartú faisnéise maidir le sábháilteachta bhia a éascú. Is é atá i gconradh seirbhíse ná comhaontú dlíthiúil chun reachtaíochtaí i leith sábháilteachta bhia a fhorfheidhmiú. Ar an lámh eile, sa mheabhrán tuisceana leagtar amach creat le haghaidh comhoibrithe idir eagraíochtaí ina gcuid gníomhaíochtaí maidir le sábháilteachta bhia.

Eagraíochtaí a raibh Meabhrán Tuisceana ag an Údarás leo in 2011

STRUCHTÚR BAINISTÍOCHTA

Amhail an 31 Nollaig 2011

COMHALTAÍ AN BHOIRD

Amhail an 31 Nollaig 2011

1

6

2

7

3

8

4

9

5

1. AN tUASAL EAMONN RYAN (CATHAOIRLEACH)

Bhí an tUasal Eamonn Ryan ina Stiúrthóir Feidhmiúcháin ar Ghníomhaireacht Forbartha Tionscail na hÉireann sular ceapadh é mar Chathaoirleach ar an Údarás i Márta 2007. Bhí sé i mbun oibre le linn na ndeich mbliana fíchead inar tháinig cloachlú ar gheilleagar na hÉireann, agus bhí ról lárnach aige i gceapadh agus i gcur i bhfeidhm straitéis le haghaidh an mhéadaithe thar cuimse a tháinig ar an ngeilleagar sin. Bhí saol oibre fada agus céimiúil ag an Uasal Ryan in earnáil phoiblí na hÉireann agus tá eolas forleathan agus an-taithí aige ar chúrsaí gnó sa bhaile agus i gcéin. Bhí sé ina Stiúrthóir Feidhmiúcháin Idirnáisiúnta ar obriúchán dhomhanda Ghníomhaireacht Forbartha Tionscail na hÉireann i Nu-Eabhrac, áit ar mheall an bhaинistíocht faoina cheannaireacht mórchuid infheistíochta díri coigríche ó SAM, ón Eoraip agus ó thíortha na Háise ar bhrúach a Aigéin Chiúin, agus rinneadh infheistíocht den chineál ab úrscothá ó thaobh na teicneolaíochta de. Céimí de chuid an Choláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath é an tUasal Ryan agus rinne sé breis staidéir in Ollscoil Columbia agus in Carnegie Mellon. D'fhreastail an tUasal Ryan ar shé chruinniu de chuid Bhord an Údarás in 2011.

2. AN tUASAL MIRIAM CASHELL

Is céimí í an tUasal Miriam Cashell i sláinte chomhshaoil, tá dioplóma iarchéime aici i sábháilteachta bhia ó Institiúid Teicneolaíochta Baile Átha Cliath, agus is príomhiniúchóir deimhnithe í. Is Príomhoifigeach Sláinte Chomhshaoil í le Feidhmeannacht na Seirbhís Sláinte bunaithe i gcaithair Chorcaí, áit a dtreoraíonn agus a mbainistíonn sí foireann atá creidiúnaithe de réir NSAI 9001:2008. Tá sí dírithe ar ardchaighdeán dea-chleachtais a sholáthar i gceistearna sábháilteachta bia atá dírithe ar an gcliant. Tá os cionn 30 bliana taithí ag an Uasal Cashell ag obair sa tSeirbhís Sláinte Comhshaoil in Éirinn agus i Sasana roimhe sin mar Oifigeach Sláinte Comhshaoil cairte. Tá sí ina comhalta de Choiste Zónóise Chorcaí. Tá na prionsabail lárnacha a bhaineann le hoiliúint agus cur chun cinn cleachtas maidir le sábháilteachta bhia laistigh de thionscal an bhia tar éis a bheith mar chuid dá gairm ó thus. Tá spéis faoi leith aici i gcláir oiliúna faoi shábháilteachta bhia agus faoi dhearbhú cálíochta le haghaidh oibríte bia. D'fhreastail sí ar ghrúpaí idirdhisciplíneacha a d'fhorbair protácail maidir le tinneas bia-iompartha. Bhí baint aici le go leor grúpaí náisiúnta ó thaobh dea-chleachtas gairmiúil a fhorbairt agus a chinntiú go bhfuil fail air sa treoir agus sa reachtaíocht. D'fhreastail an tUasal Cashell ar chúig chruinniu de chuid Bhord an Údarás in 2011.

3. AN tOLLAMH JOHN DANIEL COLLINS

Tá an tOllamh John Daniel Collins MVB MVM MS (Calif.) PhD MRCVS ina Ollamh Emeritus um Staidéir Chliniciúla ar Ainmhithe Feirme sa Choláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath (OÉ -COBÁC) Tá sé ina Chomhalta Oinigh den Choláiste Eorpach um Shláinte Phoiblí Thréidiachta agus ina Chomhalta Oinigh d'Institiúid na hÉireann um Eolaiocht agus Theicneolaiocht an Bhia. Bhí sé ina Chathaoirleach ar an Ionad Sábháilteachta Bia sa Choláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath roimhe seo agus ina Siúrthóir ar Ionad Eipidéimeolaiochta Tréidiachta agus Anailíse Riosca an Choláiste. Bhí an tOllamh Collins ina chomhalta de Choiste Eolaíoch an Údarás Eorpáigh um Shábháilteachta Bhia agus ina Chathaoirleach ar Phainéal Eolaíoch um Ghuaiseacha Bitheolaíochta an Choiste go dtí Aibreán 2011. Tá sé ina chomhalta de Choiste Eolaíoch Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann. D'fhreastail an tOllamh Collins ar shé chruinníu de chuid Bhord an Údarás in 2011.

[Ar an drochuair, tráth ar foilsíodh an tuarascáil seo, bhásaih an tOllamh Collins tar éis tinneas gairid]

4. AN tUASAL TOM COLLINS*

Bhíodh an tUasal Tom Collins, M. Agr. Sc., ina Phriomh-Oifigeach Talmhaíochta le Teagasc i gCo. Uíbh Fhailí. Bhain sé cáiliúchta amach ag an gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath in 1971 agus chuaigh sé ag obair leis an tSeirbhís Chomhairleach Talmhaíochta i gContae na Mí. D'éirigh leis céim Máistreachta um Fairsingíú Talmhaíochta a bhaint amach in 1978, i gclár maoinithe ag Fondúireacht Kellogg. Ceapadh é ina Leas-Phriomhóifigeach Talmhaíochta i gContae Chiarráin in 1983 agus in 1988 ghlac sé an post i gContae Uíbh Fhailí. Tá spéis faoi leith aige i gclár oiliúna faoi shábháilteachta bia agus faoi dhearrbhú cáiliúchta le haghaidh tárgeoirí tosaigh. Tacafonn sé go láidir le scéim náisiúnta dearbhaithiúil a bhaint amach in 1990. D'fhreastail an tUasal Collins ar cheithre chruinníu de chuid Bhord an Údarás in 2011.

5. AN tUASAL EAMONN CORCORAN

Sular ceapadh an tUasal Corcoran ar Bhord an Údarás, bhí 32 bliain caite aige sa státseirbhís, sa Roinn Saothair mar a bhíodh ann i dtosach agus ina dhiaidh sin, bhí sé ina Oifigeach um Chaidreamh Tionsclácha so tSeirbhís Idirréitigh den Chúirt Oibreachais. Chuaigh sé isteach sa Roinn Sláinte agus Leánáin in 1990 agus d'oirbhígh sé i roinnt réimsí – lena n-áirítear Rannóg na Sláinte Poiblí (a raibh sábháilteachta bia mar chúram inti). Bhí an tUasal Corcoran ina cheannaire ar an Aonad Bia sa Roinn Sláinte agus Leánáin ó Mheán Fómhair 2002 go Márt 2008. I rith na tréimhse céanna, bhí sé ina cheannaire ar an Aonad um Rialú Tobac agus bhí baint aige leis an gcosc ar chaitheamh tobac sa láthair oibre a thabhairt isteach go Rathúil i mí an Mhárta 2004. Bhí sé ina chomhalta den Bhord sa Chlárlann Náisiúnta Ailse agus san Institiúid um Shláinte Phoiblí roimhe seo. D'fhreastail an tUasal Corcoran ar shé chruinníu de chuid Bhord an Údarás in 2011.

6. AN tOLLAMH CHARLES DALY

Tá an tOllamh Charles Daly ina Ollamh Emeritus le hEolaiocht agus Teicneolaiocht an Bhia i gColáiste na hOllscoile, Corcaigh. Tá céimeanna B.Sc agus M.Sc. (Déiríocht) aige ó Choláiste na hOllscoile, Corcaigh mar aon le céim Ph.D. i Micribhitheolaíocht Bhia ó Oregon State University, SAM. Is iad giostábhia agus sábháilteachta bhia na príomhréimsí spéise taighde atá aige. Bhí sé gnóthach ag obair i gCreatchlár Thaighde an AE agus náisiúnta agus bhí sé ina chomhordaiteoir ar thionscadail mhóra thrasnáisiúnta an AE maidir le biteicneolaíocht an bhia. Tá gradaim idirnáisiúnta faighte ag an Ollamh Daly ón American Dairy Science Association; ón Danone Foundation; ón Dutch Dairy Nutrition Foundation agus ó International Union of Food Science Associations. D'fhreastail an tOllamh Daly ar shé chruinníu de chuid Bhord an Údarás in 2011.

7. AN tOLLAMH ALBERT FLYNN

Tá an tOllamh Albert Flynn, B.Sc., Ph.D. (OÉ, Gaillimh), ina Ollamh le Cothú sa Roinn Eolaíochtaí Bia agus Cothaithe i gColáiste na hOllscoile, Corcaigh. Áirítear measún riosca sábháilteachta bia agus imoibriú géinte-cothaithigh i meitibileacht na gcnáimh ar a réimsí spéise ar leith, mar aon le treisiú bia agus measún riosca agus leasa ar chothaithigh. Is Cathaoirleach é an tOllamh Flynn ar Choiste Eolaíoch Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann. Lena chois sin tá sé ina chomhalta de Choiste Eolaíoch Údarás Sábháilteachta Bia na hÉorpa, agus tá sé ina Chathaoirleach ar a Phainéal um Tháirg Díaitéitice, Cothú agus Ailléirgí. D'fhreastail an tOllamh Flynn ar chúig chruinníu de chuid Bhord an Údarás in 2011.

8. AN tUASAL EIMEAR KILLIAN

Tá an tUasal Eimear Killian, Leasbainisteoir Ginearálta ar Glenlo Abbey Hotel, Gaillimh, ar Bhord Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann ó Aibreán 2009 i leith. Bhain an tUasal Killian Dioplóma amach i mBainistíocht Óstáin in Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath, Sráid Chathail Brugha in 1996. Tá Teastas aici freisin i mBainistíocht Sláinteachais Bhia agus tá sí ina oiliúinóir i sláinteachas bia. Tá taithí an-leathan bainistíochta aici in go leor óstáin sheanbhunaithe ar fud na hÉireann lena n-áirítear Ferrycraig Hotel, Loch Garman; Bellbridge House Hotel, Co. An Chláir; Jury's Hotel, Baile Átha Cliath; Shannon Oaks Hotel, Gaillimh and Peacocke Hotel, Conamara. Tá an tUasal Killian ina comhalta gníomhach de Chónaídhm na nÓstáin Éireannach agus Skal International, ar a bhfuit sí ina Leas-Chathaoirleach ar chraobh na Gaillimhe. Bhí sé ina chomhalta de Bhord Thurasóireacht Chonamara freisin. Faoi láthair tá sí ina comhordaitheoir ar Chlár Optimus 'Comhartha Dea-Chleachtais' de chuid Fáilte Éireann agus ina ceannaire forne de na Gradaim Afóchta Ghlasa sa Glenlo Abbey. D'fhreastail an tUasal Killian ar shé chruinníu de chuid Bhord an Údarás in 2011.

9. AN tUASAL ANNE NOLAN

Is í an tUasal Anne Nolan, B.Sc. (Pharm), MBA, MPSI, Príomhfheidhmeannach an Irish Pharmaceutical Healthcare Association (IPHA). Bhain sí amach cáiliúchta mar chogaiseoir in 1982 agus rinneadh comhalta de Chumann Cogaiseoirí na hÉireann di in 1983. Bhain sí céim mháistir amach i Riarachán Gnó ón gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath i nDeireadh Fómhair 1993 agus chríochnaigh sí roint modúl sa Chlár Forbartha Stiúrthóra san Ionad Rialachais Chorparáidigh sa choláiste céanna. D'oirbhí sé i gCogaisfóicht mhiondófola agus mhórdhófola ó 1982 go 1987, agus ansin ó 1987 go 1994 bhí sé ina Stiúrthóir ar an nGrúpa Cúram Sláinte agus ina Rúnaí Cuideachta i gCónaídhm Thionscail Cheimiceán na hÉireann. Bhí sé ina comhalta de Bhord Leigheasra na hÉireann ó 1996 go 2005. Mar aon lena tiomanta do bhoird san earnáil cúram sláinte tá sí ina Cathaoirleach faoi láthair ar Údarás Eiltíochta na hÉireann agus ina comhalta de Bhord na hÉireann i Scoil Ghnó Smurfit. Lena chois sin is léachtóir páirtaimseartha í sa Scoil Cogaisfóchta i gColáiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath. D'fhreastail an tUasal Nolan ar shé chruinníu de chuid Bhord an Údarás in 2011.

10. AN tUASAL PAT O'MAHONY

Tá an tUasal Pat O'Mahony, M.V.B., M.V.M., A.M.D., M.B.A., M.R.C.V.S. ina Phriomhfheidhmeannach ar Bhord Leigheasra na hÉireann. Ghlac sé leis an bpost sin i Nollaig 2002. Chaith sé roinnt blianta ag obair i gcleachtas tréidiachta priobháideach agus mar bhainisteoir teicniúil sa tionscal cogaíofóchta in Éirinn agus sa RA, agus ansin d'oirbhígh sé i gcurráil sláinte poiblí agus bhí sé ina Stiúrthóir Cosanta Tomholtóirí in Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann. Bhronn Scoil Ghnó larchéime Michael Smurfit de chuid Choláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath céim MBA ar an Uasal O'Mahony in 2001. Tá sé ina chomhalta de Bhord Bainistíochta na Gníomháireachta Leigheasra Eorpáí agus bhí sé ina cathaoirleach ó 2007 go dtí 2011. Tá sé ina chomhalta d'Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, de Bhord Náisiúnta na hÉireann um Chreidiúnú agus ina chomhalta den Ghrúpa Comhairleach Náisiúnta um Shábháilteachta Othar. D'fhreastail an tUasal O'Mahony ar cheithre chruinníu de chuid Bhord an Údarás in 2011.

*Tháinig deireadh leis an téarma oifige i nDeireadh Fómhair 2011

Tháinig an Bord le chéile sé huaire in 2011

COMHALTAÍ AN CHOISTE EOLAÍOCH AGUS NA bhFOCHOISTÍ

Amhail an 31 Nollaig 2011

An Coiste Eolaíoch

An tOllamh Albert Flynn

(Cathaoirleach)

Coláiste na hOllscoile, Corcaigh

An tUasal Paula Barry Walsh

An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

An Dr Colette Bonner

An Roinn Sláinte

An tOllamh John Daniel Collins

Ollamh Emeritus, an Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath

An tOllamh Martin Cormican

Ospidéal Choláiste na hOllscoile, Gaillimh

An Dr Geraldine Duffy

Teagasc

An tOllamh Peter Jones

Coláiste na hOllscoile, Corcaigh

An tOllamh Brian McKenna

An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath roimhe seo

An Dr Paul McKeown

An Lárionad Faire um Chosaint Sláinte

An Dr Michael O'Keeffe

Saineolaí ar larmhair

An Dr Dan O'Sullivan

An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

An Dr Margaret O'Sullivan

Feidhmeannacht na Seirbhise Sláinte

An tUasal Ray Parle

Feidhmeannacht na Seirbhise Sláinte

An Dr Iona Pratt

Tocsaineolaí Comhairleach

An Dr Ita Saul

Ospidéal Mhuire na Leanaí, Cromghlinn

Fochoiste Sábháilteachta Bitheolaíoch

An tOllamh Martin Cormican (Cathaoirleach)

Ospidéal Choláiste na hOllscoile, Gaillimh

An tUasal Paula Barry Walsh

An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

An tOllamh John Daniel Collins

Ollamh Emeritus, an Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath

An Dr William Doré

Foras na Mara

An Dr Theo de Waal

An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath

An Dr Geraldine Duffy

Teagasc

An tUasal Catherine Foye

Feidhmeannacht na Seirbhise Sláinte

An Dr John Griffin

An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

An Dr Montserrat Gutierrez

An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

An Dr Kieran Jordan

Teagasc

An tOllamh Simon More

An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath

An Dr Paul McKeown

An Lárionad Faire um Chosaint Sláinte

An tUasal Micheál O'Mahony

An tÚdarás um Chosaint lascaigh Mhara

An Dr Helen O'Shea

Institiúid Teicneolaíochta Chorcaí

An Dr Margaret O'Sullivan

Feidhmeannacht na Seirbhise Sláinte

An tUasal Ray Parle

Feidhmeannacht na Seirbhise Sláinte

An Dr Paul Whyte

An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath

An tUasal Vincent Young

Feidhmeannacht na Seirbhise Sláinte

Fochoiste Sábháilteachta Ceimiceán

An Dr Michael O'Keffe (Cathaoirleach)

Saineolaí ar larmhair

An Dr Thomasina Barron

An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

An Dr Padraig Burke

Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte

An Dr Claire Chambers

Tocsaineolaí Comhairleach

An Dr Colman Concannon

An Ghníomhaireacht um
Chaomhnú Comhshaoil

An tUasal Catherine Cosgrove

Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte

An Dr Martin Danaher

Teagasc

An Dr John Keegan

Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte

An Dr Peadar Lawlor

Teagasc

An tUasal Gerry Lohan

An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

An Dr Dave McGrath

Saineolaí ar Mhiotail Throma

An Dr John Moriarty

An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

An Dr Evin McGovern

Foras na Mara

An Dr Dan O'Sullivan

An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

An Dr Iona Pratt

Tocsaineolaí Comhairleach

An tUasal Joe Silke

Foras na Mara

COMHALTAÍ AN FHÓRAIM TIONSCAIL

Amhail an 31 Nollaig 2011

Fóram na dTáirgeoirí Ceardbhia

An Dr Wayne Anderson

(Cathaoirleach)

Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann

An tUasal Darina Allen

Scoil Chócaireachta Bhaile
Mhaolmhuaidh (Ballymaloe
Cookery School)

An tUasal Myrtle Allen

Teach Bhaile Mhaolmhuaidh
(Ballymaloe House)

An tUasal Sally Barnes

Woodcock Smokery

An tUasal Esther Barron

Barron's Bakery

An tUasal John Brennan

Ionad Orgánach Liatroma

An tUasal Mary Burns

Ardrahan Cheese

An tUasal Martina Clarke

Cumann Chuideachtaí Bia
Mara na hÉireann

An tUasal Michael Gleeson

Beachaire

An tUasal Sean Kent

Saineolaí ar Éanlaith Chlóis

An tUasal Dave Lang

Cumann Búistéirí Ceirde
na hÉireann (ACBI)

An tUasal Donal Lehane

Food-NPD Teo

An tUasal David Llewellyn

Fruit of the Vine

An tUasal Declan Ryan

Arbutus Bread

An tUasal Jeffa Gill

Durrus Cheese

An tUasal Frank Hederman

Belvelly Smokehouse

An tUasal Raymond O'Rourke

Aturnae

An tUasal Caroline Robinson

Irish Country Markets

An Fóram Seirbhíse Bia

An Dr Lisa O'Connor (Cathaoirleach)

Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann

An tUasal Ian Beere

O'Brien's Sandwich Cafés

An tUasal Martina Donohue

Aramark

An tUasal Nicola McDonnell

McDonald's Restaurants of Ireland

An tUasal Sinead Brennan

Subway Ireland

An tUasal Louise Collins

Eddie Rocket's (IRL) Limited

An tUasal Adrian Cummins

Cumann Bialann na hÉireann

An tUasal Ruth Hegarty

Euro-Toques

An tUasal Stephanie Howard

Cónaídhm na nÓstán Éireannach

An tUasal Myles Moody

Compass Group

An tUasal Helena O'Brien

Cumann na mBainisteoirí
Lónadóireachta

An tUasal Conor O'Kane

Maldron Hotel

An tUasal Donncha Walsh

Seirbhís Phríosún na hÉireann

An Coiste Sábháilteachta Sliogasc Moileascach

**Údarás Sábháilteachta
Bia na hÉireann
(Cathaoirleach)**

An tUasal Vicky Lyons

An Dr Terence O'Carroll
Bord Iascaigh Mhara

An Dr Andrew Flanagan

An tUasal Paul Hickey
Feidhmeannacht na Seirbhise Sláinte

An tUasal Richie Flynn

An tUasal Finian O'Sullivan

An tUasal Pat Mulloy
Irish Shellfish Association

An tUasal Dave Clarke

An Dr Bill Doré

An tUasal Conor Duffy

An tUasal John Evans

An Dr Sinead Keaveney

An tUasal Joe Silke

Foras na Mara

An tUasal Brian Nolan

An tUasal Daniel O'Callaghan

An tUasal Micheál O'Mahony

An tUasal Aileen O'Sullivan

An Túdarás um Chosaint
Iascaigh Mhara

An Fóram Miondíola

An Dr Lisa O'Connor (Cathaoirleach)
Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann

An tUasal Ray Bowe
Musgrave Group

An tUasal Cathy Cawley
RGDATA

An tUasal Stuart Challenor
Tesco Ireland

An tUasal Elaine Clohosey
BWG Foods

An tUasal Una Crilly
Dunnes Stores

An tUasal Suzanne Cullen
Superquinn

An tUasal Mary Daly
Dunnes Stores

An tUasal Allan Davies
Tesco Ireland

An tUasal Torlach Denihan
Cónaidhm Ghnólachtaí agus
Fhostóirí na hÉireann

An tUasal Peter Jackson
Barry's of Mallow

An tUasal Lynda Kenny
Musgrave Group

An tUasal Denise Lord
Gala Retail Services Limited

An tUasal Selena Burke
ADM Londis Plc.

An tUasal Rob McEvoy
Topaz

An tUasal Sandra Murphy
Lidl Ireland

An tUasal Mairead Rooney
Musgrave Group

An tUasal Peter Wight
Marks and Spencer

RÁITEAS FAOI LEASANNA CHOMHALTAÍ AN BHOIRD/AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH

Amhail an 31 Nollaig 2011

Comhalta Boird	Leasanna Tráchtála		Leasanna Neamhthráchtála	
	Ainm na hEagraíochta	Cineálacha Leasanna	Ainm na hEagraíochta	Cineálacha Leasanna
An tUasal Miriam Cashell	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An tOllamh John Daniel Collins	Gan leas ar bith	-	An tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bhia An Coláiste Eorpach um Shláinte Phoiblí Thréidliachta	Comhalta, An Painéal Eolaíoch um Ghuaiseacha Bitheolaíocha Comhalta Onórách
			-	Tréidlia Cláraithe
An tUasal Tom Collins	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An tUasal Eamonn Corcoran	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An tOllamh Charles Daly	Clongeel Bia Ltd. Alimentary Health Ltd.	Páirt-Úinéir / Stiúrthóir Scairshealbhóir / Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin	Gan leas ar bith	-
	Eolas International Research	Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin		
An tOllamh Albert Flynn	Kraft Foods North America, Inc. Kraft Foods International, Inc.	Comhairle Eolaíoch ILSI Europe	Danone Kellogg's (Éire/RA) An tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bhia	Tacaíocht do Thaighde Roinne Comhalta (ó am go chéile), Sainghrúpaí Eolaíocha Comhalta den Choiste Eolaíoch Cathaoirleach, An Painéal Eolaíoch um Tháirgí Diaitíteice, Cothú agus Ailléirgí
An tUasal Eimear Killian	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An tUasal Anne Nolan	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An tUasal Pat O'Mahony	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An tUasal Eamonn Ryan (Cathaoirleach)	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
Príomhfheidhmeannach An tOllamh Alan Reilly	Gan leas ar bith	-	Association of Chief Executives of State Agencies	Stiúrthóir

RÁITEAS FAOI LEASANNA CHOMHALTAÍ AN CHOISTE EOLAÍOCH

Amhail an 31 Nollaig 2011

Eolaíoch Comhala Boird	Leasanna Tráchtála	Leasanna Neamhthráchtála		
	Ainm na hEagraíochta	Cineálacha Leasanna	Ainm na hEagraíochta	Cineálacha Leasanna
An tUasal Paula Barry-Walsh	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An Dr Colette Bonner	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An tOllamh John Daniel Collins	Gan leas ar bith	-	An tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bhia	Comhala, An Painéal Eolaíoch um Ghuaiseacha Bitheolaíocha
			An Coláiste Eorpach um Shláinte Phoiblí Thréidliachta -	Comhala Onórah Tréidlia Cláraithe
An tOllamh Martin Cormican	An tSaotharlann Náisiúnta Tagartha Salmonella	Stiúrthóir	An Comhaontas Glas	Comhala
An Dr Geraldine Duffy	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An tOllamh Albert Flynn	Kraft Foods North America, Inc. Kraft Foods International, Inc.	Comhairle Eolaíoch	Danone Kellogg's (Éire/RA) ILSI Europe	Tacaíocht do Thaighde Roinne Comhala (ó am go chéile), Sainghrúpaí Eolaíocha
			An tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bhia	Comhala den Choiste Eolaíoch Cathaoirleach, An Painéal Eolaíoch um Tháirgí Diaitétice, Cothú agus Ailléirgí
An tOllamh Peter Jones	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An tOllamh Brian McKenna	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An Dr Paul McKeown	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An Dr Michael O'Keeffe	Gan leas ar bith	-	An tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bhia	Comhala, Grúpa Oibre an Phainéil um Ábhair Éillithe sa Slabhra Bia
An Dr Dan O'Sullivan	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An Dr Margaret B. O'Sullivan	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-
An tUasal Redmond Parle	Gan leas ar bith	-	Gnó an Bhia	Baill Teaghlach atá Fostaithe i nGnó an Bhia
An Dr Iona Pratt	Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann	Comhairleoir	An tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bhia	Comhala, An Painéal Eolaíoch
An tUasal Ita Saul	Gan leas ar bith	-	Gan leas ar bith	-

INNÉACS A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS

Ráitis Airgeadais

- 45 Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste
- 47 Ráiteas faoi Fhreagrachtaí an Údaráis
- 48 Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais
- 49 Ráiteas faoi na Beartais Chuntasaíochta
- 50 Cuntas loncaim agus Caiteachais
- 51 Clár Comhardaithe
- 52 Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid
- 53 Nótáí leis na Ráitis Airgeadais

TUARASCÁIL AN ARD-REACHTAIRE CUNTAS AGUS CISTE LENA dTÍOLACADH DO THITHE AN OIREACHTAIS

Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann

Rinne mé iniúchadh ar ráitis airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011 faoin Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998. Is é atá sna ráitis airgeadais, a ullmhaiodh faoi na beartais chuntasaíochta atá leagtha amach iontu, an Ráiteas faoi na Beartais Chuntasaíochta, an Cuntas loncaim agus Caiteachais, an Clár Comhardaithe, an Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid agus na notaí gaolmhara. Is é an creat a cuireadh i bhfeidhm agus iad á n-ullmhú ná an dlí is infheidhme agus an Cleachtas Cuntasaíochta a nGlahtar go Ginearálta Leis in Éirinn arna mhionathrú faoi threoracha an Aire Sláinte agus Leanaí maidir le cuntas a thabhairt faoi chostais aoisliúntais.

Freagrachtaí Chomhaltaí an Údaráis

Tá an tÚdarás freagrach as na ráitis airgeadais a ullmhú, as a chinntíú go dtugtar léargas fíorcheart iontu ar staid chúrsaí Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann agus ar an ioncam agus an caiteachas atá aige, agus as rialtacht na n-idirbheart a chinntíú.

Freagrachtaí an Ard-Reactaire Cuntas agus Ciste

Táim freagrach as iniúchadh a dhéanamh ar na ráitis airgeadais agus tuairisc a dhéanamh orthu i gcomhréir leis an dlí is infheidhme.

Rinne mé m'iniúchadh agus mé ag cur san áireamh na cúinsí speisialta a bhaineann le bainistíocht agus le feidhmiú na gcomhlachtaí Stáit.

Chuir mé m'iniúchadh i gcrích de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hlniúchóireacht (an Róocht Aontaithe agus Éire) agus i gcomhréir leis na Caighdeáin Eiticiúla d'Iniúchóirí atá leagtha síos ag an mBord um Chleachtais Iniúchóireachta.

Raon Feidhme an Iníúchta ar na Ráitis Airgeadais

Is éard atá i gceist le hiniúchadh ná an fhaisnéis agus na méideanna agus an nochtadh go léir atá sna ráitis airgeadais a fháil atá leordhóthanach chun dearbhú réasúnta a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh sé sin de bharr calaoise nó earráide. Áirítear air sin measúnú ar an méid seo a leanas:

- an bhfuil na beartais chuntasaíochta oiriúnach d'imthosca an Údaráis, ar cuireadh i bhfeidhm go leanúnach iad agus ar nochtadh go leordhóthanach iad
- a réasúnaí is a bhí meastachán suntasacha cuntasaíochta a rinneadh in ullmhú na ráiteas airgeadais, agus
- tíolcadh foriomlán na ráiteas airgeadais.

Déanaim iarracht chomh maith le linn m'iniúchta fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais.

Chomh maith leis sin, léim an fhaisnéis airgeadais agus neamhairgeadais ar fad sa tuarascáil bhliantúil chun neamhréireachtaí ábhartha leis na ráitis airgeadais iniúchta a athint. Breathnaím ar na himpleachtaí ó thaobh mo thuarascála má thagann sé chun m'fheasa go bhfuil aon mhíráitis dhealraitheacha nó neamhréireachtaí ábhartha ann.

Tuairim maidir leis na Ráitis Airgeadais

I gcomhréir le treoracha an Aire Sláinte, ní aithníonn an tÚdarás costais na dteidlíochtaí i leith aoisliúntais ach amháin de réir mar a thagann siad chun bheith infóchta. Ní chomhlíonann an bunús cuntasáiochta seo Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais 17 lena gceanglaítear go n-aithneofaí na costais sin sa bhliain ina dtuilltear na teidlíochtaí.

Ach amháin sa mhéid nach n-aithnítear costais agus dliteanais aoisliúntais an Údarás i gcomhréir leis an gCaighdeán Tuairiscithe Airgeadais 17, i mo thuairim, tugann na ráitis airgeadais, a ullmhaíodh de réir an Chleachtais Chuntasaíochta Airgeadais a nGlastar go Ginearálta leis in Éirinn, léargas fíorcheart ar staid chúrsaí an Údarás amhail an 31 Nollaig 2011 agus ar ioncam agus ar chaiteachas an Údarás don bhliain dar chríoch an dáta sin.

Is í mo tuairim ná gur choinnigh an tÚdarás leabhair chuntais chuí. Tagann na ráitis airgeadais leis na leabhair chuntasaíochta.

Nithe ar a dtugaim Tuairisc trí Eisceacht

Tuairiscím trí eisceacht más rud é

- Nach bhfuil an fhaisnéis agus na mínithe uile a bhí ag teastáil uaim le haghaidh m'iniúchta faigte agam, nó
- léirítéar i m'iniúchadh aon chás ábhartha nuair nár caitheadh suimeanna airgid chun na gcríoch ar chucu a tugadh iad nó nach bhfuil na hidirbhearta de réir na n-údarás a rialaíonn iad, nó
- Nach bhfuil an fhaisnéis a tugadh i dTuarascáil Bhliantúil an Údarás don bhliain ar ullmhaíodh na ráitis airgeadais ina leith ag teacht leis na ráitis airgeadais, nó
- Nach léiríonn an Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais comhlíonadh an Údarás leis an gCód Cleactais do Rialachas Comhlachtaí Stáit, nó
- Má fhaighim amach go bhfuil cúrsaí ábhartha eile a bhaineann leis an gcaoi ar tugadh faoi ghnó poiblí.

Níl rud ar bith le tuairisciú agam maidir leis na cúrsaí sin a dtugtar tuairisc orthu trí eisceacht.

Andrew Harkness

Ar son agus thar ceann an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (31 Bealtaine 2012)

RÁITEAS FAOI FHREAGRACHTAÍ AN ÚDARÁIS

Déanann an tÚdarás a thuarascáil don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011 a thíolacadh.

Freagrachtaí Chomhaltaí an Bhoird

Ceanglaítear ar an Údarás le hait 26[5] den Acht um Údarás Sábhálteachta Bia na hÉireann, 1998, ráitis airgeadais a ullmhú i cibé foirm agus modh a shonróidh an tAire Sláinte. Éilítear ar an mBord agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú aige:

- Beartais oriúnacha chuntasaíochta a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go leanúnach.
- Breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus ciallhar.
- Na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaithe amháin sa chás nach cuí a thoimhdiú go leanfaidh an tÚdarás i mbun oibre.
- Aon imeachtaí ábhartha ó na caighdeáin chuntasaíochta is infheidhme a nochtadh agus a mhíniú.

Tá na comhaltaí den bhord freagrach as leabhair chuntais chuí a choimeád a nochtann go réasúnta cruinn tráth ar bith staid airgeadais an Údarás agus a chuirfidh ar a gcumas a chinntí go gcomhlíonfaidh na ráitis airgeadais Alt 26[5] den Acht um Údarás Sábhálteachta Bia na hÉireann, 1998. Tá an bord freagrach freisin as sócmhainní an Údarás a chosaint agus dá bhrí sin as céimeanna réasúnta a ghlacadh chun calaois agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Sláinte agus Sábhálteacht

Déantar leas fostaithe an Údarás a chosaint trí chloí go daingean le caighdeán sláinte agus sábhálteachta de réir cheanglais an Actica um Shábhálteachta, Sláinte agus Leas ag an Obair, 1989.

An tUasal Eamonn Ryan

Cathaoirleach

(16 Bealtaine 2012)

An tUasal Eamon Corcoran

Comhalta Boird

RÁITEAS AR RIALÚ INMHEÁNACH AIRGEADAIS

Freagacht as an gCóras Rialaithe Inmheánaigh Airgeadais

Admhaímse, thar ceann Bhord Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, an fhreagracht atá orainn a chinntíú go ndéantar córas éifeachtúil rialaithe inmheánaigh airgeadais a choimeád agus a fheidhmiú.

Ní féidir leis an gcóras ach deimhniú réasúnta seachas deimhniú iomlán a thabhairt go bhfuil sócmhainní á gcaomhnú, idirbhearta á n-Údar agus á dtifaeadadh i gceart, agus go bhfuil dearmadaí á gcosc nó á mbrath i dtréimhse tráthúil.

Príomhimeachtaí Rialaithe

Tá céimeanna glactha ag an mBord chun timpeallacht rialaithe chuí a chinntíú tríd an méid seo a leanas a dhéanamh:

- cúramí bainistíochta a shainmhíniú go soiléir;
- nósanna imeachta foirmiúla a bhunú chun laigí rialaithe suntasacha a thuairisciú agus gníomh ceartaitheach cuí a chinntíú.

Tá próisis bunaithe ag an mBord chun rioscaí gnó a aithint agus a mheas tríd an méid seo a leanas a dhéanamh:

- nádúr, méid agus impleachtaí airgeadais na rioscaí atá os comhair an chomhlachta a aithint, lena n-áirítear an méid agus na catagóirí a mheasann sé a bheith inghlachta;
- an dóchúlacht go dtarlóidh rioscaí aitheanta a mheas;
- an cumas atá ag an gcomhlacht na rioscaí a tharlaíonn a bhainistiú agus a mhaolú;
- measúnú a dhéanamh ar na costais a bhaineann le rialuithe áirithe a fheidhmiú i gcomparáid leis an tairbhe a bhaineann leo.

Tá an córas rialaithe inmheánaigh airgeadais bunaithe ar cheart lena gcuimsítear faisnéis rialta don lucht bainistíochta, nósanna imeachta riarracháin, lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas tarmligthe agus cuntasachta. Áirítear air sin go háirithe:

- córas cuimsitheach buiséadaithe le buiséad bliantúil a ndéanann an Bord athbhreithniú agus aontú air;
- athbhreithnithe rialta ón mBord ar thuarascálacha airgeadais bliantúla agus míosúla a léiríonn feidhmíocht airgeadais in aghaidh réamhaisnéisi;
- spriocanna a leagan síos chun feidhmíocht airgeadais agus feidhmíocht eile a thomhas;

- a chinntíú go bhfuil treoirlínte rialaithe soiléire ann faoi infheistíocht chaipitiúil;
- disciplíní foirmiúla um bainistíocht tionscadail.

Tá cinneadh déanta ag Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann foinsíú allamh a dhéanamh i leith na feidhme iniúchta. Feidhmeofar é seo de réir an Chóid Chreatlá Dea-Chleachtais atá leagtha amach sa Chód Cleachtais um Rialú Comhlachtaí Stáit. Bíonn obair an iniúchta inmheánaigh bunaithe ar anailís a dhéanamh ar an riosca a bhfuil an comhlacht neamhchosanta air, agus bíonn na pleannanna bliantúla don iniúchadh inmheánaigh bunaithe ar an anailís sin. Thug an Coiste Iniúchóireachta tacaíocht d'anailís ar na rioscaí agus do na pleannanna iniúchta inmheánaigh agus d'fhaomh an Bord iad. Chuir an Tlniúchóir Inmheánaigh tuarascáil faoi bhráid an bhoird faoin ngníomhaíocht iniúchta inmheánaigh.

Áirítear sa tuarascáil tuairim an Iniúchóra Inmheánaigh faoi leordhóthanacht agus éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Maidir le monatóireacht agus athbhreithniú an Bhoird ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais, tarraingíonn sé ar shaothar an iniúchóra inmheánaigh, an Choiste Iniúchóireachta a dhéanann maoirseacht ar obair an iniúchóra inmheánaigh, ar na bainisteoirí feidhmiúcháin laistigh d'Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann a bhfuil sé de fhreagracht orthu ancreat rialaithe airgeadais a forbairt agus a chothabháil, agus ar ráitis a dhéanann an tArd-Reachteaire Cuntas agus Ciste ina litir bainistíocha nó i dtuarascálacha eile.

Athbhreithniú Bliantúil ar Rialuithe

Dearbhaím go ndearna an Bord athbhreithniú ar rialuithe inmheánaigh airgeadais don bláthain dar chríoch 31 Nollaig 2011.

An tUasal Eamonn Ryan

Cathaoirleach

(16 Bealtaine 2012)

RÁITEAS FAOI NA BEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA

Cuireadh na beartais chuntasaíochta seo i bhfeidhm go leanúnach ag déileáil le hábhair a mheastar a bheith ábhartha maidir leis na ráitis airgeadais.

A. Bunús na Cuntasáiochta

Ullmhaítar na ráitis airgeadais faoin modh fabhraithe cuntasáiochta, seachas mar a luaitear thíos agus faoin gcoinbhinsiún costais stairiúil san fhoirm atá ceadaithe ag an Aire Sláinte le comháontú an Aire Airgeadais faoi réir Alt 26(5) den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998.

Glaictar le Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais a mhol comhlachtaí aitheanta cuntasáiochta, faoi mar a thagann siad i bhfeidhm, ach amháin i gcás Chaighdeán Tuairiscithe Airgeadais 17 (Sochair Scoir) féach nota E thíos.

B. Deontais Stáit

Cuirtear deontais ón Roinn Sláinte san áireamh ar bhonn fáltas airgid.

C. Cánochas

Tá Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann díolmhaithe ó Cháin Chorparáide.

D. Sócmhainní agus Dímheas

(1) Sócmhainní Seasta Inláimhsithe

Taispeántar sócmhainní seasta inláimhsithe ag costas lúide dímheas carntha. Déantar dímheas a ghearradh sa chuntas ioncaim agus caiteachais, de réir méid chothroim, de réir na rátaí bliantúla atá leagtha amach thíos, d'fhoinn na sócmhainní, arna gcoigeartú don luach measta iarmharach, a dhíscríobh thar shaolré úsáideach measta gach catagóire cuí.

(i) Feabhsuithe Léasacha	15%
(ii) Trealamh Ríomhairesca	33%
(iii) Troscán Oifige	15%
(iv) Trealamh Oifige	15%
(v) Trealamh Eolaíochta	15%

(2) Sócmhainní Seasta Doláimhsithe

Taispeántar sócmhainní seasta doláimhsithe ag a nglanluach de réir na leabhar tar éis dímheas 33% a bheith déanta orthu de réir méid chothroim. Déantar dímheas na bliana a ghearradh sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais.

Déantar foráil do dhímheas bliana iomlán i mbliain an cheannaigh.

E. Aoisliúntas

Cheadaigh an tAire an scéim aoisliúntais de réir Alt 39 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998. Is scéim pinsean ranníocach le sochar sainithe do na fostaithe uile í an scéim. Déanann an tÚdarás na hasbhaintí ó thuarastail a choinneáil, agus glacann sé leo mar ioncam. Is deontas glan óna hasbhaintí a choinnítear é deontas i gcabhair na Roinne Sláinte don Údarás. Faoi réir threoir an Aire Sláinte, níl foráil ar bith déanta sna Ráitis Airgeadais maidir le dliteanais phinsin sa todhchaí. Déantar íocaíochtaí faoin scéim a ghearradh ar an gcontas ioncaim agus caiteachais de réir mar a íocatar iad.

F. Cuntas Caipitil

Léiríonn an Cuntas Caipitil luach neamh-amúchta an ioncaim a úsáideann an tÚdarás chun sócmhainní seasta a fháil.

G. Léasanna Oibriúcháin

Déantar íocaíochtaí cíosa faoi na léasanna oibriúcháin a ghearradh ar an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais ar bhonn fabhraithe.

CUNTAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS

don Bhliain dar Chríoch 31 Nollaig 2011

	Nótaí	2011	2010
		€	€
Ioncam Deontais	1	16,556,000	16,200,000
Ioncam Ilgħnēitheach	2	517,627	497,126
		17,073,627	16,697,126
Aistriú (chuig)/ón gCuntas Caipitol	9	(49,658)	(135,856)
Cailleasan ar Dhiúscairt Sócmhainní Seasta		[4,288]	[248]
Ioncam lomlán		17,019,681	16,561,022
Tuarastail, Pinsin agus costais għaoļmhara	3	5,376,203	5,212,601
Costais Oibriúcháin Eile	4	3,951,789	3,907,372
Seirbhís Tréidliachta na nÚdarás Áitiúil	5	7,725,785	7,280,461
Caiteachas lomlán		17,053,777	16,400,434
Barrachas/(Easnamh) don bhliain		(34,096)	160,588
Iarmhēid amhail an 1 Eanáir		232,500	71,912
Iarmhēid amhail an 31 Nollaig		198,404	232,500

Is dlúthchuid de na Ráitis Airgeadais seo iad an Ráiteas faoi na Beartais Chuntasaíochta ar leathanach 49 agus na Nótaí 1 go 15.

Níl aon għnōt-hachan ná caillteanas aitheanta ag an Údarás seachas na cinn a ndéileáiltar leo sa Chuntas ioncaim agus Caiteachais.

An tUasal Eamonn Ryan
Cathaoirleach

An tUasal Eamon Corcoran
Comhalta Boird

An tOllamh Alan Reilly
Príomhfeidhmeannach

CLÁR COMHARDAITHE

amhail an 31 Nollaig 2011

	Nótaí	2011	2010
		€	€
Sócmhainní Doláimhsithe	10	103,521	142,029
Sócmhainní Inláimhsithe	6	329,881	241,715
Sócmhainní Reatha			
Féichiúnaithe agus Réamhíocaíochtaí	7	339,867	322,036
Airgead sa Bhanc agus ar Láimh		26,080	33,480
		365,947	355,516
Dliteanais Reatha			
Creidiúnaithe - Méideanna dlite laistigh de bhliain amháin			
Creidiúnaithe agus Fabhruithe	8	167,541	123,014
Rótharraingt Bhainc		0	0
Glansócmhainní/(Glandliteanais) Reatha		198,406	232,502
Glansócmhainní/(Glandliteanais) lomlána		631,808	616,246
Arna mhaoliniú ag			
Cuntas loncaim agus Caiteachais		198,404	232,500
Cuntas Caipitel	9	433,404	383,746
		631,808	616,246

Is dlúthchuid de na Ráitis Airgeadais seo an Ráiteas faoi na Beartais Chuntasaíochta ar leathanach 49 agus na Nótaí 1 go 15.

An tUasal Eamonn Ryan
Cathaoirleach

An tUasal Eamon Corcoran
Comhalta Boird

An tOllamh Alan Reilly
Príomhfhéidhmeannach

RÁITEAS FAOI SHREABHADH AIRGID

don Bhliain dar Chríoch 31 Nollaig 2011

	Nótaí	2011	2010
		€	€
An Barrachas don Bhliain a Réiteach le Glansreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin			
Barrachas/(Easnamh) don bhliain		(34,096)	160,588
Aistriú chuig an/ (ón) gCuntas Caipitil		49,658	135,856
Muirear dímheasa			
- Sócmhainní Seasta Doláimhsithe	10	87,527	84,469
- Sócmhainní Seasta Inláimhsithe	6	162,840	126,378
Laghdú/(Méadú) ar Fhéichiúnaithe		(17,831)	20,421
(Laghdú)/Méadú ar Chreidiúnaithe		44,526	(100,188)
Cailteanas ar dhiúscairt sócmhainní seasta		4,288	248
Glansreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin		296,912	427,773
Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid			
Glansreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin		296,912	427,773
Toradh ar Infheistíochtaí agus Fónamh Airgeadais			
Caiteachas Caipitiúil			
Íocaíochtaí le Sócmhainní Seasta Doláimhsithe a fháil	10	(49,019)	(207,961)
Íocaíochtaí le Sócmhainní Seasta Inláimhsithe a fháil	6	(255,294)	(138,989)
Méadú/(Laghdú) ar Airgead Tirim		(7,401)	80,823
Glansreabhadh airgid a réiteach le gluaiseachtaí sna glanchistí			
(Easnamh)/Glanchistí ag túis na bliana		33,481	(47,342)
Glan-insreabhadh/(eis-sreabhadh) airgid		(7,401)	80,823
Glanchistí/(Easnamh) ag deireadh na bliana		26,080	33,481

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS

don Bhliaín dar Chríoch 31 Nollaig 2011

1. Ioncam Deontais	2011	2010	4. Costais Oibriúcháin Eile	2011	2010
	€	€		€	€
Deontas ón Roinn Sláinte	16,556,000	16,200,000	Costais Earcaíochta	270	9,924
	16,556,000	16,200,000	Costais agus Táillí Chomhaltaí an Bhoird	70,320	73,456
2. Ioncam Ilghnéitheach	2011	2010	Costais Taistil	148,978	175,948
	€	€	Árachas	40,438	31,679
Asbhaintí Aoisliúntais	323,826	327,223	Stáiseanóireacht, foilseacháin agus postas	499,867	492,918
Díol Foilseachán	84,695	76,389	Teileafón agus Idirlón	200,532	160,630
Ioncam Ilghnéitheach	109,106	93,514	Costais taighde	294,915	289,295
	517,627	497,126	Glantachán agus Lónadóireacht	118,552	123,023
3. Tuarastail, Pinsin agus Costais Ghaolmhara	2011	2010	Deisiúcháin agus cothabháil	60,553	38,625
	€	€	Cíos agus rátaí	1,089,911	1,143,098
Is é atá i gcostas foirne:			Táillí dlí agus comhairliúcháin	393,091	438,504
Tuarastail agus pinsin	4,978,629	4,824,073	Comhdhálacha	13,704	30,269
Costais Leasa Shóisialaigh			Gníomhaíochtaí cumarsáide (4[a])	283,631	177,791
- Ranníocaíocht Fostóra	397,574	388,528	Táille Iníúchta	14,100	13,200
	5,376,203	5,212,601	Dímheas Sócmhainní Inláimhsithe	162,840	126,378
Bhí é meán na mball foirne a bhí fostaithe le linn na bliana ná	82	84	Dímheas Sócmhainní Doláimhsithe	87,527	84,469
Is é atá i gcostais tuarastal an t-ollchostas in aghaidh an fhostaí móide ÁSPC an fhostóra.			* Costais oibriúcháin eile	472,560	498,165
Rinneadh asbhaint €298,235.49 do Thobhach Pinsin ó thuarastail na foirne agus íocadh é leis an Roinn Sláinte.				3,951,789	3,907,372

* I measc na gcostas oibriúcháin eile bhí €1,376 i leith caiteachas siamsaíochta (2010 : €4,319)

4(a). Gníomhaíochtaí Cumarsáide	2011	2010
	€	€
Caidreamh Poiblí	93,978	91,697
Ócайдí Tionscail	84,310	40,774
Idirchaidreamh Tionscail	105,343	45,320
	283,631	177,791

5. Seirbhís Tréidliachta na nÚdarás Áitiúil

Rinne an Rialtas an cinneadh i Nollaig 2002, go leanfadh na hÚdarás Áitiúla ar aghaidh ag comhlíonadh na ndualgas a bhaineann le Seirbhís Tréidliachta an Rialtás Áitiúil agus gur tríd an Roinn Sláinte agus trí Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann a chuirfí maoiniú ar fáil don tseirbhís.

Ba í an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara a mhaoinigh an tseirbhís roimhe sin.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS

don Bhliain dar Chríoch 31 Nollaig 2011

6. Sócmhainní Seasta Inláimhsithe	Trealamh Ríomhaireachta	Trealamh Oifige	Troscán Oifige	Feabhsuithe Léasachta	Trealamh Eolaíochta	Iomlán
	€	€	€	€	€	€
Costas						
Amhail an 1 Eanáir 2011	697,593	153,573	380,677	62,733	208,788	1,503,364
Breiseanna	157,033	4,698	22,576	70,987	0	255,294
Diúscairtí	(130,928)	(14,006)	(27,074)	(3,601)	(00)	(175,609)
Amhail 31 Nollaig 2011	723,698	144,265	376,179	130,119	208,788	1,583,049
Dímheas Carntha						
Amhail an 1 Eanáir 2011	637,836	127,209	355,797	48,105	92,702	1,261,649
Muirear don bhliain	92,981	11,602	11,858	15,081	31,318	162,840
Dímheas ar Dhiúscairtí	(130,699)	(12,805)	(25,994)	(1,823)	(00)	(171,321)
Amhail 31 Nollaig 2011	600,118	126,006	341,661	61,363	124,020	1,253,168
Glanluach de réir na Leabhar						
Amhail 31 Nollaig 2011	123,580	18,259	34,518	68,756	84,768	329,881
Amhail 31 Nollaig 2010	59,757	26,364	24,880	14,628	116,086	241,715
7. Féichiúnaithe agus Réamhíocaíochtaí						
Méideanna Dlite Laistigh de Bhliain Amháin				2011	2010	
€				€	€	
Ioncam Ilghnéitheach				6,774		750
Réamhíocaíochtaí				333,093		321,286
				339,867		322,036
8. Creidiúnaithe agus Fabhrúithe						
Méideanna Dlite Laistigh de Bhliain Amháin				2011	2010	
€				€	€	
Creidiúnaithe Trádála				97,913		64,154
Fabhrúithe				42,054		14,100
Fabhrúithe Párolla				(785)		8,311
Tobhach Pinsin				0		0
Creidiúnaí cánach ÍMAT/ÁSPC				55		(484)
Creidiúnaí cánach - CBL				27,280		(991)
Creidiúnaí Cánoch - CSG				1,024		37,925
				167,541		123,015

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS

don Bhliain dar Chríoch 31 Nollaig 2011

9. Cuntas Caipitil	2011	2011	2010	2010
	€	€	€	€
Amhail 1 Eanáir	383,746		247,890	
Aistriú ó/(chuig) Cuntas loncaim agus				
Caiteachais				
Cistí leithdháilte le Sócmhainní Seasta a fháil	255,294		138,989	
Cistí leithdháilte le Sócmhainní Doláimhsithe a fháil	49,019		207,961	
Méid Scaoilte ar Dhiúscairt	(4,288)		(248)	
Méid amúchta ag teacht le dímheas sócmhainní	(250,367)	(49,658)	(210,846)	135,856
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig	433,404		383,746	

10. Sócmhainní Seasta Doláimhsithe	2011	2010
	€	€
1 Eanáir, Glanluach Oscailte de réir na Leabhar	142,029	18,537
Breiseanna ar Chostas	49,019	207,961
Lúide Muirear Dímheasa don bhliain	(87,527)	(84,469)
31 Nollaig, Glanluach Dúnta de réir na Leabhar	103,521	142,029

Cuimsíonn sócmhainní seasta doláimhsithe céadúnais bhogearraí a dhíscríobhtar thar a saolré úsáideach.

11. Léasanna Oibriúcháin

Átíonn Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann áitreabh i gCúirt na Mainistreach, Sráid na Mainistreach Íochtair, Baile Átha Cliath 1 faoi thrí léas.

(a) Tá dhá ghealltanais maidir le léasanna ar chóiríocht oifige ag Cúirt na Mainistreach, Sráid na Mainistreach Íochtair, Baile Átha Cliath 1 ag Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann.

Tá na léasanna sin i seilbh Oifig na nOibreacaha Poiblí agus trí bhíthin an méid seo a leanas:

- (i) Léas 20 bliain ar cuireadh túis leis in 1997 le hathbhreithniú cíosa gach cúig bliana.
- (ii) Léas 20 bliain ar cuireadh túis leis in 1997 le hathbhreithniú cíosa gach cúig bliana

Is é costas bliantúil na léasanna gan muirir seirbhísí a áireamh ná €583,000 (2010 €583,000)

(b) Tá an tríú léas socratthe idir Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann agus Cuideachta Árachais Bheatha na hÉireann cpt ar feadh tréimhse 18 mbliana 7 mí a thosaigh i nDeireadh Fómhair 1998 agus déantar athbhreithniú cíosa gach cúig bliana. Is é an muirear cíosa bliantúil an léasa faoi láthair ná €211,000.

	2011	2010
	€	€
Ag dul in éag laistigh de 1 bhliain	0	0
Ag dul in éag le linn na mblianta 2 go 5	0	0
Ag dul in éag ina dhiaidh sin	211,000	211,000

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS

don Bhliain dar Chríoch 31 Nollaig 2011

12. Luach Saothair an Bhoird	2011	2010
	€	€
Eamonn Ryan - Cathaoirleach	17,100	17,100
Charles Daly - Comhalta Boird	7,695	7,695
Eamon Corcoran - Comhalta Boird	7,695	8,463
Daniel Collins - Comhalta Boird	7,695	7,695
Tom Collins - Comhalta Boird	6,413	7,695
Albert Flynn - Comhalta Boird	6,413	7,695
Anne Nolan - Comhalta Boird	7,695	7,695
Eimear Killian - Comhalta Boird	7,695	7,695
	68,401	71,733

Ba ionann na costais a íocadh leis an gCathaoirleach agus leis na comhaltaí den Bhord in 2011 agus €1,919 (2010 €1,723)

13. Luach Saothair an Phríomhoifigh Feidhmiúcháin	2011	2010
	€	€
Luach Saothair an Phríomhfheidhmeannaigh	153,855	153,885
Liúntas na dToscairí	0	343
	153,855	154,228

Ní bhfuair an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin aon Dámhachtain a bheith le Feidhmíocht in 2011 de réir an Acharta um Bearta Airgeadais Éigeandála ar mhaithe le Leas an Phobail (Uimh. 2), 2009.

Ní théann teidlíochtaí pinsin an Phríomhoifigh Feidhmiúcháin thar na gnáth-theidlíochtaí i Scéim Shochair Shainithe na hEarnála Poiblí.

14. Leasanna Chomhaltaí an Bhoird

Ghlac an Bord le nósanna imeachta de réir na dtreoirlíníte a d'eisigh an Roinn Airgeadais maidir le Comhaltaí Boird a bheith ag nochtadh leasanna, agus cloíodh leis na nösanna imeachta sin i rith na bliana. Ní raibh aon idirbhhearta ann i rith na bliana maidir le gníomhaíochtaí an Bhoird ina raibh leas tairbhiúil ag aon chomhalta den Bhord.

15. Faomhadh na Ráiteas Airgeadais

D'fhaomh an Bord na Ráitis Airgeadais an 16 Bealtaine 2012.

Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann

Cúirt na Mainistreach,
Sráid na Mainistreach Íochtair,
Baile Átha Cliath 1.

Teileafón: +353 1 817 1300
Facs: +353 1 817 1301
R-phost: info@fsai.ie
Láithreán Gréasáin: www.fsai.ie

ISBN 1-904465-87-0